รายงานผล
การตรวจราชการ
และติดตามประเมินผลการจัดการศึกษา ของกระทรวงศึกษาธิการ



เขตตรวจราชการที่ 11

ประจำปีงบประมาณ 2569

1 นนร.

สกลนคร นครพนม มุกดาหาร

กลุ่มตรวจราชการและติดตามประเมินผล
สำนักงานศึกษาธิการภาค 11
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

รายงานสรุปผลการตรวจราชการและการติดตามประเมินผลการจัดการศึกษา ตามนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ รอบที่ ๑ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ของสำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๑ ฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อรายงานผลการดำเนินงานสนับสนุนการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ นายนิยม ไผ่โสภา ในพื้นที่เขตตรวจราชการที่ ๑๑ ประกอบด้วย ๓ จังหวัด คือ จังหวัดสกลนคร จังหวัดนครพนม และจังหวัดมุกดาหาร ตามประเด็นนโยบายการตรวจราชการของกระทรวงศึกษาธิการ ว่ามีความก้าวหน้าอย่างไร มีข้อค้นพบ ปัญหาอุปสรรคในระดับพื้นที่อย่างไร มีวิธีการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการตามประเด็นนโยบายอย่างไรบ้าง และมีข้อเสนอแนะต่อผู้บริหารในการดำเนินการตามประเด็นนโยบายอย่างไร ตลอดจนมีปัจจัยความสำเร็จ ความโดดเด่น จุดแข็ง นวัตกรรม และเกิดประโยชน์หรือผลกระทบทางบวกแก่ผู้เรียน อย่างไรบ้าง มีต้นแบบ หรือแบบอย่างที่ดี ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการตามนโยบายหรือไม่ อย่างไร ทั้งนี้เพื่อนำไปสู่การพัฒนาทางการศึกษาและการนำไปปฏิบัติของหน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษาในเขตตรวจราชการที่ ๑๑

สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๑ ขอขอบคุณ ผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษานิเทศก์ ครู และบุคลากรทางการศึกษาของหน่วยงานทางการศึกษา สถานศึกษา และเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องทุกท่าน ที่ให้การสนับสนุนการตรวจราชการและให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการตรวจราชการ ทำให้รายงานสรุปผลการตรวจราชการ และติดตามประเมินผลตามนโยบายการตรวจราชการของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ รอบที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๖๙ ครั้งนี้ มีความครบถ้วน สมบูรณ์ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่า รายงานฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ในการปฏิบัติราชการตามภารกิจ เพื่อให้การดำเนินงานตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการขับเคลื่อนไปสู่เป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

กลุ่มตรวจราชการและติดตามประเมินผล
สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๑

สารบัญ

		หน้า
คำนำ		ก
สารบัญ		ข
ส่วนที่ ๑	**บทนำ**	๑
	- ความเป็นมาของการติดตาม ตรวจสอบและประเมินผล.....	๑
	- วัตถุประสงค์ของการติดตาม ตรวจสอบและประเมินผล.....	๓
	- กรอบแนวคิดของการติดตาม ตรวจสอบและประเมินผล.....	๓
	- ขอบเขตของการติดตาม ตรวจสอบและประเมินผล.....	๓
	- คำนิยามศัพท์.....	๗
	- ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	๗
ส่วนที่ ๒	**ข้อมูลเอกสารที่เกี่ยวข้อง**	๙
	- ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการตรวจราชการ พ.ศ. ๒๕๔๘.....	๙
	- ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการตรวจราชการ การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล และนิเทศการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๘.....	๙
	- การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษาระดับส่วนราชการ ระดับสำนักงานศึกษาธิการภาค ระดับสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด.....	๑๐
	- ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง นโยบายการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณพ.ศ. ๒๕๖๙ – ๒๕๗๐.....	๑๑
	- ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง นโยบายการตรวจราชการและติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙.....	๑๔
	- อำนาจหน้าที่ของหน่วยงาน.....	๑๕
ส่วนที่ ๓	**ผลการตรวจราชการและติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ รอบที่ ๑ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙**	๑๗
	ด้านที่ ๑ ด้านความปลอดภัยและคุ้มครองผู้เรียน ครู บุคลากรทางการศึกษาและสถานศึกษา	๑๗
	- จุดเน้น ยกระดับมาตรการด้านความปลอดภัยในสถานศึกษา และการป้องกันภัยจากสถานการณ์ฉุกเฉินในพื้นที่เสี่ยงให้เป็นพื้นที่ปลอดภัย (Safe Zone).....	๑๗
	ด้านที่ ๒ ด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน	๒๓
	- **จุดเน้นที่ ๑** ผลักดันการพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบโจทย์บริบทพื้นที่ โดยเน้นสมรรถนะที่จำเป็นให้กับผู้เรียนได้เต็มตามศักยภาพ.....	๒๓

สารบัญ (ต่อ)

		หน้า
	- **จุดเน้นที่ ๒** พัฒนาการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศผ่านพหุปัญญาและทักษะอาชีพ.....	๒๗
	- **จุดเน้นที่ ๓** กำกับ ติดตามการเสริมสร้างการเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์ชาติไทย และการปลูกฝังหน้าที่พลเมืองและคุณธรรมให้กับผู้เรียน.....	๓๑
	ด้านที่ ๓ ด้านการสร้างโอกาส และความเสมอภาคทางการศึกษา	๓๖
	- **จุดเน้นที่ ๑** การป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กตกหล่น เด็กออกกลางคันให้เป็นศูนย์ (Zero Dropout).....	๓๖
	- **จุดเน้นที่ ๒** สร้างโอกาสการเข้าถึงการศึกษา (Anywhere Anytime) และส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต.....	๔๑
	ด้านที่ ๔ ด้านการส่งเสริมวิชาชีพและสวัสดิการครู และบุคลากรทางการศึกษา	๔๗
	- **จุดเน้นที่ ๑** ส่งเสริมการเลื่อนวิทยฐานะของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา.....	๔๗
	- **จุดเน้นที่ ๒** แก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษา ควบคู่กับการพัฒนาทักษะและการสร้างวินัยด้านการเงินและการออม.....	๕๐
	- **จุดเน้นที่ ๓** ส่งเสริมสวัสดิการที่พักอาศัยของครู.....	๕๔
	- **จุดเน้นที่ ๔** ลดภาระงานที่ไม่เกี่ยวข้องกับการสอนของครูผู้สอน.....	๕๗
	- จุดเน้นที่ ๕ พัฒนาสมรรถนะทางด้านเทคโนโลยีดิจิทัล สำหรับครูและบุคลากรทางการศึกษา.....	๖๑
ส่วนที่ ๔	**สรุปผลการตรวจราชการและติดตาม ประเมินผลการจัดการศึกษา รอบที่ ๑ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙**	๖๖
ภาคผนวก		๗๔
	รายงานผลการลงพื้นที่ตรวจราชการของผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ รอบที่ ๑ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙	๗๕
	ภาพกิจกรรม.....	๗๖
	กำหนดการตรวจราชการตามนโยบายการตรวจราชการและติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ รอบที่ ๑ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙	๘๑
	คณะผู้จัดทำ.....	๘๔

ส่วนที่ ๑
บทนำ

ความเป็นมาของการติดตาม ตรวจสอบและประเมินผล

การตรวจราชการเป็นมาตรการสำคัญประการหนึ่งในการบริหารราชการแผ่นดินที่จะทำให้การปฏิบัติราชการหรือการปฏิบัติภารกิจของหน่วยงานของรัฐบรรลุเป้าหมาย สอดคล้องกับแผนการบริหารราชการแผ่นดินและนโยบายของรัฐบาล สามารถแก้ไขปัญหาอุปสรรค และก่อให้เกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชนด้วยความโปร่งใสเป็นธรรม ประหยัด และมีประสิทธิภาพ ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๖ บัญญัติว่าการบริหารราชการต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขแก่ประชาชนเกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐมีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ โดยประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการ โดยมีผู้ตรวจราชการกระทรวงรับผิดชอบและมีอำนาจหน้าที่ในการตรวจราชการเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการของหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐเฉพาะในขอบเขตอำนาจหน้าที่ของกระทรวง ในฐานะผู้สอดส่องดูแลแทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงและปลัดกระทรวงตามที่กำหนดไว้ใน ข้อ ๙ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการตรวจราชการ พ.ศ. ๒๕๔๘ และข้อ ๘ กำหนดให้การตรวจราชการดำเนินการตามแผนการตรวจราชการประจำปีหรือตามที่ได้รับคำสั่งจากผู้บังคับบัญชา นายกรัฐมนตรี หรือคณะรัฐมนตรีโดยให้จัดทำแผนการตรวจราชการประจำปีให้แล้วเสร็จตามกำหนดเวลา รวมทั้งกำหนดมาตรฐาน และเครื่องมือในการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาการ พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๒๐ บัญญัติให้กระทรวงศึกษาธิการมีผู้ตรวจราชการของกระทรวงเพื่อทำหน้าที่ในการตรวจราชการและติดตามประเมินผลระดับนโยบาย การนิเทศ ให้คำปรึกษา แนะนำ เพื่อการปรับปรุงพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ประกอบกับคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ ๑๙/๒๕๖๐ เรื่อง การปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ ข้อ ๕ ให้มีสำนักงานศึกษาธิการภาค จำนวนสิบแปดภาค เพื่อปฏิบัติภารกิจของกระทรวงศึกษาธิการในระดับพื้นที่ ทำหน้าที่ขับเคลื่อนการศึกษาในระดับภาคและจังหวัด โดยการอำนวยการ ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาการศึกษาแบบร่วมมือและบูรณาการกับหน่วยงาน ในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานอื่นหรือภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในพื้นที่นั้น ๆ และให้มีอำนาจหน้าที่ตามข้อ ๕ (๔ ให้สำนักงานศึกษาธิการภาคมีอำนาจหน้าที่สนับสนุนการตรวจราชการและการติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ของกระทรวงศึกษาธิการในพื้นที่รับผิดชอบ และประกาศสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องการแบ่งหน่วยงานภายในสำนักงานศึกษาธิการภาคและสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ข้อ ๒.๕ เกี่ยวกับหน้าที่ความรับผิดชอบด้านการตรวจราชการ การติดตามตรวจสอบและประเมินผลของสำนักงานศึกษาธิการภาค ดังนี้ (๑) วางแผนการจัดระบบการประสานการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการในพื้นที่รับผิดชอบ (๒) กำกับ ดูแล เร่งรัด ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดในพื้นที่รับผิดชอบ (๓) กำกับ ดูแล เร่งรัด ติดตามและประเมินผลการบริหารการจัดการศึกษาของหน่วยงานการศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการในพื้นที่รับผิดชอบ (๔) ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานตามนโยบายและยุทธศาสตร์ของกระทรวงศึกษาธิการในพื้นที่รับผิดชอบ (๕) จัดระบบประสาน สนับสนุน ช่วยเหลือ และการรายงานเหตุภัยพิบัติและภาวะวิกฤติทางการศึกษาในพื้นที่รับผิดชอบ และระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการ

ตรวจราชการ การติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการจัดการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๘ ข้อ ๑๙ ให้ศึกษาธิการภาค ติดตามและประเมินผลนโยบายตามภารกิจ ตลอดจนให้คำปรึกษาและแนะนำเพื่อปรับปรุงพัฒนา โดยให้สำนักงานศึกษาธิการภาคดำเนินการ ดังนี้ (๑) กำหนดแนวทางการติดตามให้สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ และกำหนด แนวทางการติดตาม ประเมินผลการจัดการศึกษา การปฏิบัติราชการของสำนักงานศึกษาธิการภาคและ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด การบริหารงบประมาณของสำนักงานศึกษาธิการภาคและสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดตามที่คณะกรรมการกำหนด (๒) รายงานผลตาม (๑) ไปยังปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (๓) ปฏิบัติงานอื่นใดตามที่คณะกรรมการหรือปลัดกระทรวงศึกษาธิการมอบหมาย และนโยบายการตรวจราชการและติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ เพื่อให้ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการและส่วนราชการในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการทุกระดับ ใช้เป็นกรอบในการดำเนินการขับเคลื่อนและกำหนดแนวทางการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและนิเทศการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ พร้อมทั้งให้การสนับสนุนและให้ความร่วมมือในการตรวจราชการและติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาของผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อให้เกิดสัมฤทธิ์ผลตามเจตนารมณ์แห่งระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการตรวจราชการการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๘ ดังนี้ ด้านที่ ๑ ความปลอดภัยและคุ้มครองผู้เรียน ครู บุคลากรทางการศึกษาและสถานศึกษาจุดเน้น ยกระดับมาตรการด้านความปลอดภัยในสถานศึกษา และการป้องกันภัยจากสถานการณ์ฉุกเฉินในพื้นที่เสี่ยงให้เป็นพื้นที่ปลอดภัย (Safe Zone) ด้านที่ ๒ ด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน จุดเน้น ๑. ผลักดันการพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบโจทย์บริบทพื้นที่ โดยเน้นสมรรถนะที่จำเป็นให้กับผู้เรียนได้เต็มตามศักยภาพ ๒. พัฒนาการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศผ่านพหุปัญญาและทักษะอาชีพ ๓. กำกับ ติดตามการเสริมสร้างการเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์ชาติไทย และการปลูกฝังหน้าที่พลเมืองและคุณธรรมให้กับผู้เรียน ด้านที่ ๓ ด้านการสร้างโอกาส และความเสมอภาคทางการศึกษา จุดเน้น ๑. การป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กตกหล่น เด็กออกกลางคันให้เป็นศูนย์ (Zero Dropout) ๒. สร้างโอกาสการเข้าถึงการศึกษา (Anywhere Anytime) และส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ด้านที่ ๔ ด้านการส่งเสริมวิชาชีพและสวัสดิการครู และบุคลากรทางการศึกษา จุดเน้น ๑. ส่งเสริมการเลื่อนวิทยฐานะของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ๒. แก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษา ควบคู่กับการพัฒนาทักษะและการสร้างวินัยด้านการเงินและการออม ๓. ส่งเสริมสวัสดิการที่พักอาศัยของครู ๔. ลดภาระงานที่ไม่เกี่ยวข้องกับการสอนของครูผู้สอน ๕. พัฒนาสมรรถนะทางด้านเทคโนโลยีดิจิทัล สำหรับครูและบุคลากรทางการศึกษา ตลอดจน การตรวจราชการกรณีพิเศษซึ่งประกอบด้วยการสืบสวน สอบสวนข้อเท็จจริง ปัญหาการร้องเรียนร้องทุกข์ กล่าวโทษของประชาชนอันเกิดจากการดำเนินงานของหน่วยงานและสถานศึกษา หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ รวมถึงวาระแห่งชาติยาเสพติด อุบัติภัย วาตภัย อุทกภัย ภัยแล้ง และเหตุการณ์ต่างๆ ที่เป็นภัยและมีผลกระทบต่อการจัดการศึกษาของนักเรียน นักศึกษา

ดังนั้นการตรวจราชการดังที่กล่าว สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๑ มีหน้าที่ให้ความร่วมมือและสนับสนุนการปฏิบัติงานของผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งลงพื้นที่ตรวจราชการเพื่อจัดเก็บข้อมูลในการขับเคลื่อนนโยบายการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ พร้อมทั้งนำข้อมูลที่ได้มาจัดทำรายงานสรุปผลการตรวจราชการ และติดตามประเมินผลตามนโยบายการตรวจราชการของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ (รอบที่ ๑) ของเขตตรวจราชการที่ ๑๑ ให้ผู้บริหารระดับสูงของกระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับทราบต่อไป

วัตถุประสงค์ของการติดตาม ตรวจสอบและประเมินผล

๑. เพื่อติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานของหน่วยงานทางการศึกษา /สถานศึกษาในพื้นที่เขตตรวจราชการที่ ๑๑ ให้สอดคล้องกับนโยบายการตรวจราชการและติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ และเป็นไปตามประกาศนโยบายการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณพ.ศ. ๒๕๖๙ – ๒๕๗๐

๒. เพื่อรายงานผลการตรวจราชการ และติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาของผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ รวมทั้งปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ ของหน่วยงานทางการศึกษา สถานศึกษาในพื้นที่เขตตรวจราชการ ที่ ๑๑ ให้ผู้บริหารระดับสูงของกระทรวงศึกษาธิการทราบ

กรอบแนวคิดของการติดตาม ตรวจสอบและประเมินผล

การตรวจราชการของกระทรวงศึกษาธิการ ในปัจจุบันได้ใช้แนวปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการตรวจราชการ พ.ศ. ๒๕๔๘ พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ (มาตรา ๒๐) และระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการตรวจราชการการติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการจัดการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๘ โดยการตรวจราชการและติดตามปรเมินผลของผู้ตรวจราชการและติดตามประเมินผล รอบที่ ๑ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ เพื่อติดตามนโยบายการตรวจราชการและติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙

ขอบเขตของการติดตาม ตรวจสอบและประเมินผล

๑. ขอบเขตด้านพื้นที่ตรวจราชการ ได้แก่ เขตตรวจราชการที่ ๑๑ ประกอบด้วย ๓ จังหวัด คือ จังหวัดสกลนคร จังหวัดนครพนม และจังหวัดมุกดาหาร

๒. ขอบเขตของหน่วยรับตรวจ ได้แก่ หน่วยงานทางการศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการในพื้นที่เขตตรวจราชการที่ ๑๑ ดังนี้

๒.๑ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ๓ แห่ง ได้แก่

๑. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสกลนคร
๒. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครพนม
๓. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมุกดาหาร

๒.๒ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ๖ เขต ได้แก่

๑. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๑
๒. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๒
๓. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๓
๔. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต ๑
๕. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต ๒
๖. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร

๒.๓ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ๓ เขต ได้แก่

๑. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร

๒. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม

๓. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามุกดาหาร

๒.๔ สำนักงานศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด จำนวน ๓ แห่ง

๑. สำนักงานศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสกลนคร

๒. สำนักงานศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดนครพนม

๓. สำนักงานศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดมุกดาหาร

สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ (สศศ.)

๒.๕ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๕๓ สกลนคร จำนวน ๑ แห่ง

๒.๖ โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดมุกดาหาร จำนวน ๑ แห่ง

๒.๗ สำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา

- สถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐ จำนวน ๑๒ แห่ง ประกอบด้วย

<u>จังหวัดสกลนคร จำนวน ๔ แห่ง</u>

๑. วิทยาลัยเทคนิคสกลนคร

๒. วิทยาลัยอาชีวศึกษาสกลนคร

๓. วิทยาลัยเทคนิคสว่างแดนดิน

๔. วิทยาลัยกานอาชีพพรรณานิคม

<u>จังหวัดนครพนม จำนวน ๔ แห่ง</u>

๑. วิทยาลัยเทคนิคบ้านแพง

๒. วิทยาลัยเทคนิคนครพนม

๓. วิทยาลัยการอาชีพนาแก

๔. วิทยาลัยการอาชีพโพธิ์สมังคลาราม

<u>จังหวัดมุกดาหาร จำนวน ๔ แห่ง</u>

๑. วิทยาลัยการอาชีพนวมินทราชินีมุกดาหาร

๒. วิทยาลัยการอาชีพนิคมคำสร้อย

๓. วิทยาลัยการอาชีพดอนตาล

๔. วิทยาลัยการอาชีพคำชะอี

- สถานศึกษาอาชีวศึกษาของเอกชน จำนวน ๓๔ แห่ง ประกอบด้วย

<u>จังหวัดสกลนคร จำนวน ๒๑ แห่ง</u>

๑. วิทยาลัยเทคโนโลยีการโรงแรมและการท่องเที่ยวไทย

๒. วิทยาลัยเทคโนโลยีแดนสยาม

๓. วิทยาลัยเทคนิคภูพาน

๔. วิทยาลัยอาชีวศึกษาการท่องเที่ยวและการโรงแรมสกลนคร

๕. วิทยาลัยเทคโนโลยีเทคนิคเอเชีย

๖. วิทยาลัยเทคโนโลยีบริหารธุรกิจพรรณนา

๗. วิทยาลัยเทคโนโลยีพณิชยการบ้านม่วง
๘. วิทยาลัยเทคโนโลยีพังโคณพณิชยการ
๙. วิทยาลัยเทคโนโลยีพุทธรักษา
๑๐. วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สกลนคร
๑๑. วิทยาลัยเทคโนโลยีภูมิภัทรบัณฑิต
๑๒. วิทยาลัยเทคโนโลยีวานรนิวาส
๑๓. วิทยาลัยเทคโนโลยีสว่างแดนดิน
๑๔. วิทยาลัยเทคโนโลยี เอ - เทค อินเตอร์ เอเชีย
๑๕. วิทยาลัยเทคโนโลยีเอ็น - เทคบริหารธุรกิจ
๑๖. วิทยาลัยเทคโนโลยี ไฮเทค สกลนคร
๑๗. วิทยาลัยอาชีวศึกษาเทคนิคธุรกิจสว่างแดนดิน
๑๘. วิทยาลัยอาชีวศึกษาสกลเทคนิค
๑๙. วิทยาลัยอาชีวศึกษาสกลนครพัฒนศิลป์
๒๐. วิทยาลัยอาชีวศึกษาอากาศอำนวย
๒๑. วิทยาลัยเทคโนโลยีเทคนิควิชาชีพสกลนคร

<u>จังหวัดนครพนม จำนวน ๙ แห่ง</u>

๑. วิทยาลัยเทคโนโลยีอินเตอร์พัฒนศาสตร์
๒. วิทยาลัยเทคโนโลยีไทย - อินโดจีน
๓. โรงเรียนอัสสัมชัญเทคนิคนครพนม
๔. วิทยาลัยเทคโนโลยีธาตุพนม
๕. วิทยาลัยอาชีวศึกษานาแก
๖. วิทยาลัยอาชีวศึกษาศรีสงคราม
๗. วิทยาลัยเทคโนโลยีบ้านสวนพัฒนา
๘. โรงเรียนอริยะธุรกิจบัณฑิต
๙. วิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนาบัณฑิตบริหารธุรกิจโพนสวรรค์

<u>จังหวัดมุกดาหาร จำนวน ๔ แห่ง</u>

๑. วิทยาลัยเทคโนโลยีบริหารธุรกิจรักไทย มุกดาหาร
๒. วิทยาลัยเทคโนโลยีมุกดาหาร
๓. วิทยาลัยอาชีวศึกษาดงหลวง
๔. วิทยาลัยอาชีวศึกษาการจัดการโลจิสติกส์และซัพพลายเชน

๒.๘ สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ (สกร.) จำนวน ๓ แห่ง ประกอบด้วย

๑. สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดสกลนคร
- มีศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอ ๑๘ อำเภอ

๒. สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดนครพนม
- มีศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอ ๑๑ อำเภอ

๓. สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดมุกดาหาร
- มีศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอ ๘ อำเภอ

ศูนย์ฝึกและพัฒนาอาชีพราษฎรไทยฯ จำนวน ๑ แห่ง

๒.๙ โรงเรียนตำรวจตะเวนชายแดน จำหน่วย ๑๑ แห่ง

(สกลนคร ๑ แห่ง นครพนม ๘ แห่ง และมุกดาหาร ๒ แห่ง)

๒.๑๐ โรงเรียนพระปริยัติธรรม จำนวน ๑๘ แห่ง

(สกลนคร ๘ แห่ง นครพนม ๙ แห่ง และมุกดาหาร ๑ แห่ง)

๒.๑๑ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา จำนวน ๙ แห่ง

(สกลนคร ๔ แห่ง นครพนม ๙ แห่ง และมุกดาหาร ๑ แห่ง)

๒.๑๒ สถานศึกษาสังกัดกระทรวงมหาดไทย จำนวน ๑,๑๒๔ แห่ง

(สกลนคร ๕๒๖ แห่ง นครพนม ๔๑๖ แห่ง และมุกดาหาร ๑๘๒ แห่ง)

๓. ขอบเขตระยะเวลา การจัดทำรายงานสรุปผลการตรวจราชการ และติดตามประเมินผลการตรวจราชการตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ รอบที่ ๑ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ของสำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๑ เป็นการรายงานวิธีการขับเคลื่อนนโยบายการตรวจราชการฯ ของหน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษาและผลการดำเนินงานในภาพรวมของภาค ที่นำนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการลงสู่การปฏิบัติในระหว่างเดือน ตุลาคม ๒๕๖๘ - เมษายน ๒๕๖๙

๔. ขอบเขตด้านเนื้อหา ได้แก่ คำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ ที่ สป. ๑๓/๒๕๖๙ ลงวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๙ เรื่อง มอบหมายให้ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ รับผิดชอบเขตตรวจราชการ โดยนายนิยม ไผโสภา ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ ให้รับผิดชอบการตรวจราชการ และติดตามประเมินผลตามนโยบายการตรวจราชการของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ในพื้นที่เขตตรวจราชการที่ ๑๑ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ๒ ประกอบด้วย จังหวัดสกลนคร จังหวัดนครพนม และจังหวัดมุกดาหาร เพื่อติดตามผลการขับเคลื่อนนโยบายการตรวจราชการของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ประเด็นการตรวจฯ ดังนี้

ด้านที่ ๑ ความปลอดภัยและคุ้มครองผู้เรียน ครู บุคลากรทางการศึกษาและสถานศึกษา

จุดเน้น ยกระดับมาตรการด้านความปลอดภัยในสถานศึกษา และการป้องกันภัยจากสถานการณ์ฉุกเฉินในพื้นที่เสี่ยงให้เป็นพื้นที่ปลอดภัย (Safe Zone)

ด้านที่ ๒ ด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

จุดเน้น

๑. ผลักดันการพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบโจทย์บริบทพื้นที่โดยเน้นสมรรถนะที่จำเป็นให้กับผู้เรียนได้เต็มตามศักยภาพ

๒. พัฒนาการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศผ่านพหุปัญญาและทักษะอาชีพ

๓. กำกับ ติดตามการเสริมสร้างการเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์ชาติไทย และการปลูกฝังหน้าที่พลเมืองและคุณธรรมให้กับผู้เรียน

ด้านที่ ๓ ด้านการสร้างโอกาส และความเสมอภาคทางการศึกษา

จุดเน้น

๑. การป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กตกหล่น เด็กออกกลางคันให้เป็นศูนย์ (Zero Dropout)

๒. สร้างโอกาสการเข้าถึงการศึกษา (Anywhere Anytime) และส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต

ด้านที่ ๔ ด้านการส่งเสริมวิชาชีพและสวัสดิการครู และบุคลากรทางการศึกษา

จุดเน้น

๑. ส่งเสริมการเลื่อนวิทยฐานะของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

๒. แก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษา ควบคู่กับการพัฒนาทักษะและการสร้างวินัยด้านการเงินและการออม

๓. ส่งเสริมสวัสดิการที่พักอาศัยของครู

๔. ลดภาระงานที่ไม่เกี่ยวข้องกับการสอนของครูผู้สอน

๕. พัฒนาสมรรถนะทางด้านเทคโนโลยีดิจิทัล สำหรับครูและบุคลากรทางการศึกษา

คำนิยามศัพท์

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ตามกฎกระทรวงกำหนดจำนวน หลักเกณฑ์ และวิธีการได้มาของคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๕๘

“ส่วนราชการ” หมายความว่า สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรมส่งเสริมการเรียนรู้ และหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่า

“หน่วยงานการศึกษา” หมายความว่า หน่วยงานการศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และตามกฎหมายและระเบียบอื่นกำหนดให้เป็นหน่วยงานการศึกษาในสังกัดหรือกำกับของกระทรวงศึกษาธิการ

“ผู้รับการตรวจ” หมายความว่า หน่วยงานของรัฐ และเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งปฏิบัติหน้าที่อยู่ในหน่วยงานของรัฐในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ รวมทั้งโรงเรียนเอกชนตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชน “เขตตรวจราชการ” หมายความว่า พื้นที่การตรวจราชการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีหรือเขตพื้นที่ในลักษณะเดียวกัน

“ผู้ตรวจราชการ” หมายความว่า ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ

“กศจ.” หมายความว่า คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัดในแต่ละจังหวัด ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๙/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๖๐

“สมุดตรวจราชการ” หมายความว่า สมุดหรือระบบอิเล็กทรอนิกส์ที่ผู้รับการตรวจจัดไว้เพื่อผู้ตรวจราชการใช้บันทึกการตรวจราชการและการสั่งการ และให้ผู้รับการตรวจพิจารณาดำเนินการต่อไปตามข้อสั่งการ หรือสมุดตรวจราชการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี

“ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี” หมายความว่า ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการตรวจราชการ พ.ศ. ๒๕๔๘

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑. หน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษา ในเขตตรวจราชการที่ ๑๑ สามารถนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติการได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของนโยบาย

๒. ทราบผลการดำเนินงาน ปัญหา/อุปสรรค และข้อเสนอแนะ ตามนโยบายการตรวจราชการและติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ รอบที่ ๑ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

ในพื้นที่เขตตรวจราชการที่ ๑๑ นำไปใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงและพัฒนาแนวทางการดำเนินงานตามนโยบายแห่งรัฐและกระทรวงศึกษาธิการ

๓. หน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษาในเขตตรวจราชการที่ ๑๑ ได้รับการพัฒนาสมรรถนะองค์กร

****

ส่วนที่ ๒

ข้อมูลเอกสารที่เกี่ยวข้อง

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการตรวจราชการ พ.ศ. ๒๕๔๘

การตรวจราชการให้ดำเนินการตามแผนการตรวจราชการประจำปี หรือตามที่ได้รับคำสั่งจากผู้บังคับบัญชานายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีให้จัดทำแผ่นการตรวจราชการตามรอบปีงบประมาณโดยให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐและผู้ตรวจราชการร่วมกันจัดทำให้แล้วเสร็จภายในเดือนตุลาคมของปีงบประมาณนั้น และข้อ ๑๒ เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการตรวจราชการตาม ข้อ ๗ ให้ผู้ตรวจราชการมีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) สั่งเป็นลายลักษณ์อักษรให้ผู้รับการตรวจปฏิบัติในเรื่องใดเรื่องหนึ่งให้ถูกต้องตามกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ มติของคณะรัฐมนตรี หรือคำสั่งของนายกรัฐมนตรี

(๒) สั่งเป็นลายลักษณ์อักษรให้ผู้รับการตรวจปฏิบัติหรืองดเว้นการปฏิบัติในเรื่องใด ๆ ในระหว่างการตรวจราชการไว้ก่อน หากเห็นว่าจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการหรือประโยชน์ของประชาชนอย่างร้ายแรง และเมื่อได้สั่งการดังกล่าวแล้ว ให้รายงานผู้บังคับบัญชา เพื่อทราบหรือพิจารณาโดยด่วน

(๓) สั่งให้หน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐชี้แจง ให้ถ้อยคำ หรือส่งเอกสารและหลักฐานเกี่ยวกับการปฏิบัติงานเพื่อประกอบการพิจารณา

(๔) สอบข้อเท็จจริง สืบสวนสอบสวน หรือสดับตรับฟังเหตุการณ์ เมื่อได้รับการร้องเรียน หรือมีเหตุอันสมควร โดยประสานการดำเนินงานกับหน่วยงานตรวจสอบอื่นๆ เพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนหรือปัญหาอุปสรรคของหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ

(๕) ประเมินผลการปฏิบัติราชการของผู้รับการตรวจ และรายงานผู้บังคับบัญชาเพื่อทราบ

(๖) เรียกประชุมเจ้าหน้าที่ของรัฐเพื่อชี้แจง แนะนำ หรือปรึกษาหารือร่วมกัน

ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการตรวจราชการ การติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการจัดการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๘

ข้อ ๗ การตรวจราชการ มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

(๑) เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการตรวจราชการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี

(ก) เพื่อชี้แจง แนะนำ หรือทำความเข้าใจกับหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐเกี่ยวกับแนวทางและการปฏิบัติงานหรือการจัดทำภารกิจตามนโยบายของรัฐบาล และแผนต่าง ๆ ของชาติและของหน่วยงานของรัฐ

(ข) เพื่อตรวจติดตามว่าหน่วยงานของรัฐได้ปฏิบัติถูกต้องตามกฎหมาย กฎ ระเบียบข้อบังคับ ประกาศ มติของคณะรัฐมนตรี และคำสั่งของนายกรัฐมนตรี และเป็นไปตามความมุ่งหมายวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และผลสัมฤทธิ์ตามนโยบายของรัฐบาล แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติแผนการบริหารราชการแผ่นดิน แผนหรือยุทธศาสตร์ใด ๆ ที่กำหนดเป็นยุทธศาสตร์ชาติ หรือวาระแห่งชาติหรือไม่

(ค) เพื่อติดตามความก้าวหน้า ปัญหา และอุปสรรค รวมทั้งประเมินประสิทธิภาพประสิทธิผลและความคุ้มค่าในการปฏิบัติงานหรือการจัดทำภารกิจของหน่วยงานของรัฐและประชาชน

(ง) เพื่อสดับตรับฟังทุกข์สุข ความคิดเห็น และความต้องการ ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

(จ) เพื่อแสวงหาข้อเท็จจริง และสืบสวนสอบสวนเกี่ยวกับเหตุการณ์หรือสถานการณ์ในพื้นที่

(๒) เพื่อให้เป็นไปตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ และนโยบาย แผนการตรวจราชการประจำปี แผนการติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการที่คณะกรรมการกำหนด

ข้อ ๘ การตรวจราชการ การติดตาม ประเมินผลและนิเทศการศึกษาระดับกระทรวงเป็นการตรวจราชการ ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย ติดตามและประเมินผลระดับนโยบาย เพื่อนิเทศให้คำปรึกษาและแนะนำเพื่อการปรับปรุงพัฒนาเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการของหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ในขอบเขตหน้าที่และอำนาจของกระทรวงศึกษาธิการ ในฐานะผู้สอดส่องดูแลแทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ และปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

ข้อ ๙ ให้ปลัดกระทรวงศึกษาธิการแต่งตั้งผู้ตรวจราชการคนหนึ่งเป็นหัวหน้าผู้ตรวจราชการมีหน้าที่ให้คำปรึกษาแนะนำแก่ผู้ตรวจราชการ เพื่อให้การปฏิบัติงานของผู้ตรวจราชการเป็นไปตามระเบียบนี้และจะให้มีรองหัวหน้าผู้ตรวจราชการด้วยก็ได้

ข้อ ๑๐ การตรวจราชการ การรายงานผลการตรวจราชการ การติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและการรายงานผลการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลหรือการดำเนินการอื่นใดที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้สามารถดำเนินการทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ก็ได้

ข้อ ๑๙ ให้ศึกษาธิการภาคติดตามและประเมินผลนโยบายตามภารกิจ ตลอดจนให้คำปรึกษาและแนะนำเพื่อปรับปรุงพัฒนา โดยให้สำนักงานศึกษาธิการภาคดำเนินการ ดังนี้

(๑) กำหนดแนวทางการติดตามให้สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการและกำหนด แนวทางการติดตาม ประเมินผลการจัดการศึกษา การปฏิบัติราชการของสำนักงานศึกษาธิการภาคและ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด การบริหารงบประมาณของสำนักงานศึกษาธิการภาคและสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดตามที่คณะกรรมการกำหนด

(๒) รายงานผลตาม (๑) ไปยังปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

(๓) ปฏิบัติงานอื่นใดตามที่คณะกรรมการหรือปลัดกระทรวงศึกษาธิการมอบหมาย

การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษาระดับส่วนราชการ ระดับสำนักงานศึกษาธิการภาค ระดับสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

ระดับส่วนราชการ

(๑) กำหนดแนวทางการติดตามให้สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการและกำหนดแนวทางการติดตาม ประเมินผลนโยบายและการนิเทศการจัดการศึกษา การปฏิบัติราชการของส่วนราชการการบริหารงบประมาณของส่วนราชการตามที่คณะกรรมการกำหนด

(๒) เสนอกรอบประเด็นการตรวจราชการตามภารกิจของส่วนราชการต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณากำหนดเป็นแผนการตรวจราชการ

(๓) รายงานผลตาม (๑) ไปยังคณะกรรมการ

(๔) ปฏิบัติงานอื่นใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

ระดับสำนักงานศึกษาธิการภาค

(๑) กำหนดแนวทางการติดตามให้สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ และกำหนดแนวทางการติดตาม ประเมินผลการจัดการศึกษา การปฏิบัติราชการของสำนักงานศึกษาธิการภาค และสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด การบริหารงบประมาณของสำนักงานศึกษาธิการภาคและสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดตามที่คณะกรรมการกำหนด

(๒) รายงานผลตาม (๑) ไปยังปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

(๓) ปฏิบัติงานอื่นใดตามที่คณะกรรมการหรือปลัดกระทรวงศึกษาธิการมอบหมาย

ระดับสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

(๑) กำหนดแนวทางการติดตามให้สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ และกำหนดแนวทางติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล นิเทศและแผนการตรวจราชการของหน่วยงานการศึกษาในระดับจังหวัดตามที่คณะกรรมการกำหนด และเสนอ กศจ. พิจารณาให้ความเห็นชอบ

(๒) เสนอรายงานผลตาม (๑) ไปยัง กศจ. เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ และให้ กศจ. รายงานผลการดำเนินการดังกล่าวไปยังคณะกรรมการ

(๓) ปฏิบัติงานอื่นใดตามที่คณะกรรมการหรือ กศจ. มอบหมายการประชุมอนุกรรมการตามวรรคหนึ่ง ให้เชิญผู้ตรวจราชการประจำเขตตรวจราชการหรือผู้แทนที่ผู้ตรวจราชการประจำเขตตรวจราชการมอบหมาย เข้าร่วมประชุมด้วย

ระดับเขตพื้นที่การศึกษา

(๑) กำหนดแนวทางการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายที่คณะกรรมการกำหนด

(๒) ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย นิเทศ ติดตาม และประเมินผลการบริหารและการดำเนินการโดยมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของหน่วยงานและสถานศึกษาในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อการเตรียมการรับการนิเทศติดตาม และประเมินผลจากหน่วยงานภายนอก

(๓) ส่งเสริม สนับสนุนให้มีการนำมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานมากำหนดเป็นแนวทางในการติดตาม ประเมินผล และนิเทศการบริหารและการดำเนินการของหน่วยงานและสถานศึกษาในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา

(๔) รายงานผลการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาต่อคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด (กศจ.) มอบหมาย

(๕) ปฏิบัติงานอื่นใดตามที่คณะกรรมการหรือเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง นโยบายการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ – ๒๕๗๐

๑. การพัฒนาคุณภาพครูและการยกระดับคุณภาพชีวิตของครู

๑.๑ ลดภาระงานครู โดยปรับลดภาระงานที่ไม่จำเป็น เพิ่มอัตรากำลังสายสนับสนุนเพื่อให้ครูมีเวลาในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างเต็มศักยภาพ และมีโอกาสในการพัฒนาตนเองมากขึ้น

๑.๒ แก้ปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยจัดตั้งสหกรณ์กลาง เพื่อจัดหาแหล่งเงินทุนในอัตราดอกเบี้ยต่ำ ให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาสามารถรวมหนี้ได้ในสหกรณ์กลางเพียงแห่งเดียว

เพื่อลดภาระการชำระหนี้ให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา ตลอดจนให้ความรู้เรื่องการบริหารจัดการด้านการเงินและการลงทุน เพื่อให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาสามารถบริหารจัดการทรัพย์สินและหนี้สินได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๑.๓ ปรับปรุงระบบสวัสดิการครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้สอดรับกับสถานการณ์ปัจจุบัน เสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่ดี เช่น การปรับปรุงบ้านพักข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานได้อย่างปลอดภัย ฯลฯ

๑.๔ ปรับปรุงรูปแบบและวิธีการประเมินวิทยฐานะครู โดยกำหนดเกณฑ์การประเมินการเลื่อนวิทยฐานะให้มีความหลากหลาย ยืดหยุ่น ตามความรู้ ความสามารถ ทักษะ และประสบการณ์ของผู้รับการประเมิน และดำเนินการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขา รวมทั้งปรับปรุงโครงสร้างค่าตอบแทนให้มีความเหมาะสมและเป็นธรรม

๑.๕ พัฒนาระบบการย้ายครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สามารถรองรับความต้องการได้อย่างแท้จริง โดยยึดหลักความเป็นธรรม โปร่งใส และปราศจากการทุจริต

๑.๖ พัฒนาศักยภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เสริมสร้างทักษะวิชาชีพครู มุ่งเน้นความเชี่ยวชาญในการใช้เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (AI) และทักษะด้านภาษาต่างประเทศ ในการยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนรู้ มุ่งสู่การพัฒนาผู้เรียนอย่างมีคุณภาพและมีคุณธรรม

๑.๗ ส่งเสริม สนับสนุนเครื่องมือและสื่อการเรียนรู้ที่ทันสมัยให้แก่ครู เพื่อให้ครูสามารถจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและน่าสนใจ ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความตั้งใจในการเรียนรู้เข้าใจเนื้อหาสาระการเรียนรู้ และมีความสุขในการเรียน

๑.๘ พัฒนาและยกระดับศักยภาพครูการศึกษาพิเศษให้มีสมรรถนะเฉพาะทางด้านการจัดการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษและการเรียนรวม โดยสนับสนุนอัตรากำลังครูให้เพียงพอ และเหมาะสมกับจำนวนและความต้องการจำเป็นพิเศษของผู้เรียน รวมทั้งส่งเสริมสวัสดิการและความก้าวหน้าในวิชาชีพของครูอย่างเป็นรูปธรรม

๒. การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและการยกระดับคุณภาพชีวิตของผู้เรียนทุกช่วงวัย

๒.๑ ส่งเสริมการเรียนการสอนประวัติศาสตร์ และหน้าที่พลเมือง โดยปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนวิชาประวัติศาสตร์ชาติไทยและหน้าที่พลเมือง เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรมภูมิปัญญาไทย มีความสำนึกรักชาติ และมีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย

๒.๒ ส่งเสริมการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์ โดยเน้นกระบวนการจัดเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดทักษะการคิด วิเคราะห์ สามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างเป็นระบบ และสร้างสรรค์

๒.๓ ปรับปรุงสถานศึกษาให้มีความพร้อมในการจัดการเรียนการสอน และสร้างความปลอดภัยในสถานศึกษาอย่างรอบด้าน โดยกำหนดให้มีแผนเผชิญเหตุในภาวะวิกฤตที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม เฝ้าระวัง ป้องกัน และแก้ปัญหายาเสพติด บุหรี่ไฟฟ้า ความรุนแรง และภัยพิบัติทุกรูปแบบ

๒.๔ ส่งเสริมการดูแลสุขภาพกายและสุขภาพจิตของผู้เรียนอย่างยั่งยืน โดยการพัฒนาสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาให้เอื้อต่อการมีสุขภาวะที่ดี ควบคู่ไปกับการปลูกฝังพฤติกรรมสุขภาพที่เหมาะสม

โดยเฉพาะด้านการออกกำลังกาย และการเข้าถึงอาหารที่มีคุณค่าทางโภชนาการและถูกสุขลักษณะ พร้อมทั้งการพัฒนาระบบการแนะแนวการเรียนและเป้าหมายชีวิตให้เป็นรูปธรรม สนับสนุนให้มีนักจิตวิทยาประจำโรงเรียนเพื่อทำหน้าที่ส่งเสริม ป้องกัน แก้ปัญหาด้านสุขภาพจิต และส่งต่อเพื่อรับคำปรึกษากับทีมสหวิชาชีพอย่างเป็นระบบ

๒.๕ พัฒนาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้สอดคล้องกับโลกยุคใหม่และเหมาะสมกับบริบทของพื้นที่ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและลงมือปฏิบัติจริง (Active Learning) เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ส่งเสริมให้เกิดสมรรถนะที่จำเป็นในการดำรงชีวิต

๒.๖ พัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการใช้เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (AI) และทักษะด้านภาษาต่างประเทศ เพื่อยกระดับการเรียนรู้และการดำเนินชีวิตในยุคดิจิทัลได้อย่างมีคุณภาพและมีคุณธรรมโดยส่งเสริมการใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ในการสื่อสารและการเรียนรู้อย่างถูกต้อง มีจริยธรรมและสร้างสรรค์เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ที่เป็นสากลและสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒.๗ ส่งเสริมการปฏิรูประบบอาชีวศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในทุกมิติ โดยส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการเรียนรู้ทักษะใหม่ (Reskill) และการเพิ่มทักษะ (Upskill) เพื่อเพิ่มผลิตภาพ (Productivity) สร้างโอกาสในการมีรายได้มากขึ้น สร้างความรู้และทักษะที่จำเป็นต่อการใช้ชีวิตเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน รองรับอุตสาหกรรมแห่งอนาคต

๒.๘ ปฏิรูปการศึกษาพิเศษให้เท่าทันโลก โดยสนับสนุนงบประมาณ สื่อ อุปกรณ์การเรียนรู้และสิ่งอำนวยความสะดวกให้เพียงพอและเหมาะสมกับความต้องการจำเป็นพิเศษของผู้เรียนรายบุคคลพัฒนาทักษะอาชีพ และส่งเสริมการสร้างรายได้ตามศักยภาพของผู้เรียน เพื่อให้การจัดการศึกษาพิเศษเกิดผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืน

๒.๙ ส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning) โดยปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน การคิดวิเคราะห์ และการใฝ่รู้ใฝ่เรียนตั้งแต่ปฐมวัย มุ่งเน้นการสร้างและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ให้ทั่วถึงตอบสนองต่อวิถีการเรียนรู้ที่หลากหลาย เปิดโอกาสให้ผู้เรียนและประชาชนทุกช่วงวัยเข้าถึงการเรียนรู้ การฝึกทักษะ ประสบการณ์ และการสร้างแรงบันดาลใจให้ผู้เรียนและประชาชนสามารถนำไปต่อยอดสร้างอาชีพสร้างรายได้และพัฒนาตนเอง

๒.๑๐ ช่วยเหลือเด็กและเยาวชนที่หลุดออกจากระบบการศึกษา (Zero Dropout) ให้มีโอกาสได้รับการศึกษาตามความเหมาะสม ทั้งในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย

๒.๑๑ พัฒนาโรงเรียนคุณภาพประจำอำเภอ (๑ อำเภอ ๑ โรงเรียนคุณภาพ) ให้เป็นโรงเรียนต้นแบบและศูนย์กลางทางวิชาการในการสนับสนุนการยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กในพื้นที่ให้มีมาตรฐานและมีคุณภาพ

๒.๑๒ พัฒนาทักษะที่จำเป็นในการดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพให้แก่ผู้เรียนเพื่อให้สามารถเรียนรู้ควบคู่กับการทำงาน สร้างรายได้ระหว่างเรียน จบแล้วมีงานทำ (Learn to Earn)

๒.๑๓ พัฒนาระบบการศึกษาที่ยืดหยุ่นตอบโจทย์ศักยภาพผู้เรียน โดยมีระบบรับรองคุณวุฒิวิชาชีพ (Skill Certificate) เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและการประกอบอาชีพ และมีระบบวัดผลเทียบระดับการศึกษา การประเมินผลการศึกษาผ่านระบบธนาคารหน่วยกิต (Credit Bank)

๒.๑๔ พัฒนาระบบหรือแพลตฟอร์มการเรียนรู้ที่หลากหลาย โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เพื่อสร้างความเสมอภาคทางการศึกษาและส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ทุกที่ ทุกเวลา

๓. การผลักดันกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูปการศึกษา เช่น กฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ เป็นต้น เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงของนวัตกรรมการเรียนรู้ ซึ่งจะทำให้คนไทยมีความรู้และทักษะที่จำเป็นต่อการใช้ชีวิตและสอดคล้องกับสังคมในอนาคต

ให้ส่วนราชการในสังกัดและองค์กรในกำกับกระทรวงศึกษาธิการ นำนโยบายการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ - ๒๕๗๐ ข้างต้น ไปเป็นกรอบแนวทางในการจัดการศึกษาและการดำเนินงาน โดยจัดทำแผนปฏิบัติราชการให้สอดคล้องกับนโยบายดังกล่าว ทั้งนี้ ให้มุ่งเน้นการยกระดับประสิทธิภาพด้านการบริหารจัดการด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลและปัญญาประดิษฐ์ (AI) ควบคู่กับการคำนึงถึงมิติด้านสิ่งแวดล้อม และรายงานต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการพิจารณาต่อไป

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง นโยบายการตรวจราชการและติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

ด้านที่ ๑ ความปลอดภัยและคุ้มครองผู้เรียน ครู บุคลากรทางการศึกษาและสถานศึกษา

จุดเน้น

๑. ยกระดับมาตรการด้านความปลอดภัยในสถานศึกษา และการป้องกันภัยจากสถานการณ์ฉุกเฉินในพื้นที่เสี่ยงให้เป็นพื้นที่ปลอดภัย (Safe Zone)

ด้านที่ ๒ ด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

จุดเน้น

๑. ผลักดันการพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบโจทย์บริบทพื้นที่ โดยเน้นสมรรถนะที่จำเป็นให้กับผู้เรียนได้เต็มตามศักยภาพ

๒. พัฒนาการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศผ่านพหุปัญญาและทักษะอาชีพ๓. กำกับ ติดตามการเสริมสร้างการเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์ชาติไทย และการปลูกฝังหน้าที่พลเมืองและคุณธรรมให้กับผู้เรียน

ด้านที่ ๓ ด้านการสร้างโอกาส และความเสมอภาคทางการศึกษา

จุดเน้น

๑. การป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กตกหล่น เด็กออกกลางคันให้เป็นศูนย์ (Zero Dropout)

๒. สร้างโอกาสการเข้าถึงการศึกษา (Anywhere Anytime) และส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต

ด้านที่ ๔ ด้านการส่งเสริมวิชาชีพและสวัสดิการครู และบุคลากรทางการศึกษา

จุดเน้น

๑. ส่งเสริมการเลื่อนวิทยฐานะของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

๒. แก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษา ควบคู่กับการพัฒนาทักษะและการสร้างวินัยด้านการเงินและการออม

๓. ส่งเสริมสวัสดิการที่พักอาศัยของครู

๔. ลดภาระงานที่ไม่เกี่ยวข้องกับการสอนของครูผู้สอน

๕. พัฒนาสมรรถนะทางด้านเทคโนโลยีดิจิทัล สำหรับครูและบุคลากรทางการศึกษา

อำนาจหน้าที่ของหน่วยงาน

หน่วยงาน/ผู้ที่เกี่ยวข้อง	บทบาทหน้าที่
๑. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ และปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	• มอบหมายภารกิจ /หน้าที่ ให้ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการตรวจติดตาม • รับทราบผลการตรวจราชการและติดตามประเมินผลกระทรวงศึกษาธิการ • พิจารณากำหนดนโยบาย เพื่อขับเคลื่อนให้ผู้รับการตรวจดำเนินงานให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น • สนับสนุนและยกระดับการตรวจราชการและ ติดตามประเมินผลระดับกระทรวง
๒. ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ	ตรวจราชการตามแผนการตรวจราชการและติดตามประเมินผลฯ ประจำปีงบประมาณ ให้เป็นไปตามนโยบายการตรวจราชการ และขอบเขตการตรวจราชการและติดตามประเมินผล
๓. สำนักงานศึกษาธิการภาค	• วางแผนและจัดระบบการประสานการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการในพื้นที่รับผิดชอบ • ศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการ • สรุปรายงานผลการตรวจราชการและติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาของหน่วยงานในพื้นที่
๔. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด	• ประสานและสนับสนุนการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ • ศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศ เพื่อสนับสนุนการตรวจราชการ จัดทำแผนการรองรับการตรวจราชการและดำเนินการเกี่ยวกับการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการกระทรวงในการตรวจราชการติดตามและประเมินผลตามนโยบายของแผนการตรวจราชการของกระทรวงศึกษาธิการ • รายงานผลการตรวจราชการและติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาภาพรวมของภายในจังหวัด
๕. ผู้รับการตรวจ	• อำนวยความสะดวก และให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานแก่ผู้ตรวจราชการกระทรวง หรือผู้ที่ทำหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย • จัดเตรียมบุคคล เอกสาร หลักฐาน ในการปฏิบัติงานให้ครบถ้วนสมบูรณ์พร้อมที่จะรับการตรวจ

หน่วยงาน/ผู้ที่เกี่ยวข้อง	บทบาทหน้าที่
	• ชี้แจงหรือตอบคำถาม พร้อมทั้งให้ข้อมูลใด ๆ อันเป็น ประโยชน์ ต่อการตรวจราชการ • จัดให้มีสมุดตรวจราชการตามแบบที่กฎหมายหรือระเบียบกำหนด • ปฏิบัติหรืองดการปฏิบัติงานใด ๆ ที่ผู้ตรวจราชการได้ ตรวจและแนะนำในระหว่างการตรวจราชการ หากไม่ สามารถปฏิบัติได้ ให้รายงานผู้บังคับบัญชาเพื่อทราบ หรือพิจารณาและรายงานให้ผู้ตรวจราชการทราบ ภายในสิบห้าวัน • รายงานความก้าวหน้า ความสำเร็จของผลการดำเนินการตามข้อสั่งการหรือข้อเสนอแนะของผู้ตรวจราชการต่อผู้บังคับบัญชาและผู้ตรวจราชการ • ดำเนินการอื่นใดที่เป็นประโยชน์ในการตรวจราชการ

ส่วนที่ ๓

ผลการตรวจราชการและติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ รอบที่ ๑ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

ด้านที่ ๑ ด้านความปลอดภัยและคุ้มครองผู้เรียน ครู บุคลากรทางการศึกษาและสถานศึกษา
จุดเน้น ยกระดับมาตรการด้านความปลอดภัยในสถานศึกษา และการป้องกันภัยจากสถานการณ์ฉุกเฉินในพื้นที่เสี่ยงให้เป็นพื้นที่ปลอดภัย (Safe Zone)
ตัวชี้วัด : ร้อยละของสถานศึกษาที่มีแผนเผชิญเหตุสถานศึกษาที่เหมาะสม
๑. ผลการดำเนินงาน

การจัดให้มีมาตรการด้านความปลอดภัย รวมทั้งแผนเผชิญเหตุ เพื่อให้สถานศึกษาเป็นพื้นที่ปลอดภัย (Safe Zone)

หน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษาในพื้นที่รับผิดชอบเขตตรวจราชการที่ ๑๑ ได้ดำเนินการขับเคลื่อนนโยบายด้านความปลอดภัยในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง โดยมีการกำหนดนโยบาย แนวทางปฏิบัติ และมาตรการด้านความปลอดภัยที่ชัดเจน ผ่านกลไกระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง หน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษาสามารถนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีการจัดทำและปรับใช้มาตรการด้านความปลอดภัยให้เหมาะสมกับบริบทของแต่ละแห่ง ทั้งด้านอาคารสถานที่ การดูแลนักเรียน และการควบคุมบุคคลเข้า–ออกสถานศึกษา ส่งผลให้เกิดความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาอย่างเป็นรูปธรรมในด้านโครงสร้างพื้นฐาน มีการตรวจสอบความมั่นคงแข็งแรงของอาคารเรียนและระบบไฟฟ้าอย่างสม่ำเสมอ การติดตั้งกล้องวงจรปิดในจุดเสี่ยง การจัดทำป้ายเตือนและเส้นทางหนีไฟ ตลอดจนการกำหนดพื้นที่ปลอดภัยและจุดรวมพลในกรณีเกิดเหตุฉุกเฉินอย่างชัดเจน การดูแลนักเรียน มีการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเข้มแข็ง มีการคัดกรอง เฝ้าระวัง และติดตามนักเรียนกลุ่มเสี่ยงอย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งส่งเสริมบทบาทของนักเรียนแกนนำและเพื่อนที่ปรึกษา เพื่อร่วมดูแลช่วยเหลือกันภายในสถานศึกษา นอกจากนี้ ยังมีการควบคุมบุคคลเข้า–ออกสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ มีการลงทะเบียนผู้มาติดต่อราชการ กำหนดจุดเข้า – ออกที่ชัดเจน และประสานความร่วมมือกับผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานภายนอกในการร่วมดูแลความปลอดภัย สถานศึกษาได้จัดทำแผนเผชิญเหตุครอบคลุมสถานการณ์สำคัญ ได้แก่ อัคคีภัย ภัยธรรมชาติ ความรุนแรง โรคติดต่อ และเหตุฉุกเฉินด้านสุขภาพ พร้อมทั้งมีการซักซ้อมแผนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ผู้เรียนและบุคลากรสามารถปฏิบัติตนได้อย่างถูกต้องเมื่อเกิดเหตุการณ์จริง การพัฒนาระบบการสื่อสารและเฝ้าระวังมีความก้าวหน้า โดยมีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้เป็นช่องทางหลักในการรายงานเหตุและติดตามสถานการณ์ เช่น การจัดตั้งกลุ่มสื่อสารออนไลน์ ซึ่งช่วยเพิ่มความรวดเร็วในการแก้ไขปัญหาและเสริมสร้างการมีส่วนร่วมในระดับพื้นที่

ผลจากการดำเนินงานดังกล่าว ทำให้สถานศึกษาทุกแห่งมีแผนเผชิญเหตุที่สามารถนำไปใช้ได้จริง มีการซักซ้อมแผนอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง และมีช่องทางการแจ้งเหตุที่ชัดเจนและรวดเร็ว ผู้เรียนได้รับการดูแล

ช่วยเหลืออย่างทั่วถึง โดยเฉพาะกลุ่มเสี่ยง มีการคัดกรองและติดตามอย่างเป็นระบบ ส่งผลให้สามารถลดปัจจัยเสี่ยงและป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ การดำเนินงานยังให้ความสำคัญกับการส่งเสริมสุขภาพกายและสุขภาพจิตของผู้เรียน มีการจัดกิจกรรมให้ความรู้ การคัดกรองสุขภาพ และการให้คำปรึกษาอย่างเหมาะสม รวมถึงการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานด้านสาธารณสุข มีการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม และสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่เคารพซึ่งกันและกัน เพื่อลดปัญหาความรุนแรงและการรังแกในสถานศึกษา การบริหารจัดการ หน่วยงานทางการศึกษาได้มีการกำกับ ติดตาม และประเมินผลอย่างต่อเนื่อง โดยมีการรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ผล และนำไปปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนเป็นอีกปัจจัยสำคัญที่ช่วยเสริมสร้างความเข้มแข็งในการดูแลความปลอดภัยของสถานศึกษา ผ่านการสื่อสารและการทำงานร่วมกันอย่างใกล้ชิด โดยภาพรวม การดำเนินงานด้านความปลอดภัยในสถานศึกษาในเขตตรวจราชการที่ ๑๑ มีความก้าวหน้าอย่างชัดเจน มีการบูรณาการความร่วมมือจากทุกภาคส่วน และมีระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ ส่งผลให้สถานศึกษาสามารถพัฒนาเป็นพื้นที่ปลอดภัย (Safe Zone) ได้อย่างเป็นรูปธรรม ผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษามีความปลอดภัย

๒. ปัญหาอุปสรรค

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสกลนคร

๑) สถานศึกษาบางแห่งยังประสบข้อจำกัดด้านงบประมาณในการปรับปรุงซ่อมแซมโครงสร้างพื้นฐาน รวมถึงการจัดหาอุปกรณ์ด้านความปลอดภัยที่ได้มาตรฐานและเพียงพอต่อการใช้งาน ส่งผลให้มาตรการบางด้านยังไม่สามารถดำเนินการได้อย่างครบถ้วน

๒) ในด้านบุคลากรพบว่าครูและบุคลากรทางการศึกษาบางส่วนยังขาดความรู้ ความเข้าใจและทักษะเชิงลึกเกี่ยวกับการบริหารจัดการภาวะฉุกเฉิน รวมถึงการปฏิบัติตามแผนเผชิญเหตุอย่างถูกต้อง อีกทั้งภาระงานประจำที่มีจำนวนมาก ส่งผลให้การจัดกิจกรรมซักซ้อมแผนเผชิญเหตุไม่สามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่องหรือครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย ด้านการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกในบางพื้นที่ยังขาดความเป็นระบบและความต่อเนื่อง เนื่องจากข้อจำกัดด้านเวลา บุคลากร และภารกิจของแต่ละหน่วยงาน ทำให้การสนับสนุนด้านวิชาการและการช่วยเหลือในสถานการณ์ฉุกเฉินยังไม่เต็มศักยภาพ รวมถึงในบางพื้นที่ยังมีข้อจำกัดความห่างไกล ซึ่งอาจส่งผลต่อความรวดเร็วในการเข้าถึงความช่วยเหลือเมื่อเกิดเหตุการณ์

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครพนม

๑) งบประมาณไม่เพียงพอในการจัดหากล้อมวงจรปิด และซ่อมแซมระบบไฟฟ้า และอาคารสถานที่

๒) บุคลากรบางส่วนยังขาดทักษะด้านความปลอดภัย

๓) การรายงานยังไม่รวดเร็วเท่าที่ควร

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมุกดาหาร

๑) ข้อจำกัดด้านบุคลากรและภาระงาน สถานศึกษาบางแห่งมีบุคลากรจำกัด โดยครูต้องรับผิดชอบหลายหน้าที่ ทำให้การจัดทำ ทบทวน และซักซ้อมแผนเผชิญเหตุอาจยังขาดความต่อเนื่องหรือความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน

๒) ความแตกต่างของบริบทพื้นที่ สถานศึกษาในบางพื้นที่เป็นพื้นที่เสี่ยงหรือพื้นที่ห่างไกล การเข้าถึงหน่วยงานสนับสนุนและการประสานความร่วมมือในภาวะฉุกเฉินอาจมีข้อจำกัด ส่งผลต่อความพร้อมในการปฏิบัติจริงเมื่อเกิดเหตุการณ์ ผู้เรียนบางส่วนอยู่ในชุมชนที่มีปัจจัยเสี่ยงด้านยาเสพติดและพฤติกรรมไม่เหมาะสม

๓) ข้อจำกัดด้านงบประมาณและทรัพยากร การปรับปรุงสภาพแวดล้อมให้ปลอดภัย การจัดหาอุปกรณ์ป้องกันภัย และการซักซ้อมแผนเผชิญเหตุอย่างสม่ำเสมอ จำเป็นต้องใช้งบประมาณ ซึ่งบางแห่งมีข้อจำกัด ทำให้การพัฒนาเชิงกายภาพยังไม่สมบูรณ์เท่าที่ควร งบประมาณในการพัฒนาระบบความปลอดภัยบางด้านยังไม่เพียงพอ เช่น การติดตั้งอุปกรณ์ ความปลอดภัยเพิ่มเติม

๔) ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดมุกดาหาร เป็นสถานศึกษาที่ให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มสำหรับเด็กพิการทุกประเภท อาจมีความยากลำบากให้การสื่อสารกับผู้เรียนให้เข้าใจในเรื่องของความปลอดภัย

๓. ข้อเสนอแนะ

๑) ระดับนโยบาย

๑.๑) ควรกำหนดให้ความปลอดภัยในสถานศึกษาเป็นวาระแห่งชาติที่มีความต่อเนื่อง ชัดเจน และบูรณาการร่วมกับนโยบายด้านการคุ้มครองเด็กและเยาวชนอย่างเป็นรูปธรรม พร้อมทั้งพัฒนาระเบียบและแนวทางด้านความปลอดภัยให้ทันสมัย ครอบคลุมภัยคุกคามในรูปแบบใหม่ อาทิ ภัยไซเบอร์และการคุกคามทางเพศ

๑.๒) ควรพัฒนากรอบแนวทางและคู่มือมาตรฐานแผนเผชิญเหตุที่สามารถปรับใช้ได้ตามบริบทของพื้นที่เสี่ยงแต่ละประเภท พร้อมกำหนดตัวชี้วัดทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ เพื่อให้การกำกับติดตามและประเมินผลมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ควบคู่กับการส่งเสริมการพัฒนาหลักสูตรหรือรูปแบบการเรียนรู้ด้านความปลอดภัยและการเอาตัวรอดในสถานการณ์ฉุกเฉินสำหรับนักเรียนและครูอย่างเป็นรูปธรรม

๑.๓) ควรมีการจัดสรรงบประมาณด้านความปลอดภัยในสถานศึกษาอย่างเพียงพอ ต่อเนื่องและเป็นงบเฉพาะกิจ เพื่อสนับสนุนการปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐาน การจัดหาอุปกรณ์ความปลอดภัย และการซักซ้อมแผนเผชิญเหตุ รวมถึงการยกระดับเทคโนโลยีด้านความปลอดภัย เช่น ระบบกล้องวงจรปิดอัจฉริยะ (CCTV AI) และระบบแจ้งเตือนภัยสมัยใหม่ให้ครอบคลุมทุกสถานศึกษา โดยไม่เป็นภาระของงบดำเนินการปกติ

๑.๔) ควรมีการบูรณาการความร่วมมือในระดับนโยบายระหว่างหน่วยงานหลัก ได้แก่ กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงมหาดไทย และกระทรวงสาธารณสุข เพื่อให้การช่วยเหลือและตอบสนองต่อสถานการณ์ฉุกเฉินเป็นไปอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ รวมทั้งกำหนดมาตรฐานสถานศึกษาพื้นที่ปลอดภัย (Safe Zone) ที่ชัดเจน เพื่อใช้เป็นกรอบในการพัฒนา ประเมิน และยกระดับคุณภาพสถานศึกษาในภาพรวม

๒) ระดับส่วนราชการ

๒.๑) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริม สนับสนุน และกำกับติดตามการดำเนินงานของสถานศึกษาอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง เพื่อให้การขับเคลื่อนนโยบายเกิดผลในทางปฏิบัติอย่างแท้จริง

๒.๒) ควรจัดให้มีการอบรมและพัฒนาครู ผู้บริหาร และบุคลากรทางการศึกษาอย่างสม่ำเสมอ โดยเน้นทั้งการป้องกันภัย การดูแลช่วยเหลือนักเรียน และการบริหารจัดการสถานการณ์ฉุกเฉิน รวมถึงการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการด้านการวิเคราะห์ความเสี่ยง การจัดทำแผนเผชิญเหตุ และการรับมือภาวะวิกฤต เพื่อเสริมสร้างความรู้และทักษะที่สอดคล้องกับสถานการณ์จริง

๒.๓) ควรพัฒนาระบบกำกับ ติดตาม และประเมินผลแผนเผชิญเหตุของสถานศึกษาให้มีความเข้มแข็งมากยิ่งขึ้น โดยนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการรายงาน วิเคราะห์ และเชื่อมโยงข้อมูลอย่างเป็นระบบ อาทิ การพัฒนาระบบฐานข้อมูลกลุ่มเสี่ยง และระบบเฝ้าระวังด้านสุขภาพจิตและความปลอดภัยของนักเรียน เพื่อให้สามารถช่วยเหลือได้อย่างรวดเร็วและตรงจุด

๒.๔) ควรยกระดับระบบสารสนเทศด้านความปลอดภัย เช่น การพัฒนาระบบ MOE Safety Center ให้สามารถวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึก (Data Analytics) เพื่อระบุพื้นที่เสี่ยงล่วงหน้า และกำหนดมาตรการเชิงป้องกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงปรับรูปแบบการประเมินผลจากการพิจารณาเอกสารไปสู่การตรวจสอบสภาพจริง (Spot Check) และการซักซ้อมแผนเผชิญเหตุโดยไม่แจ้งล่วงหน้า เพื่อประเมินความพร้อมของสถานศึกษาอย่างแท้จริง

๒.๕) ควรส่งเสริมการบูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น ตำรวจสาธารณสุข หน่วยงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคีเครือข่ายอื่น ๆ เพื่อสนับสนุนการซักซ้อมแผน การเฝ้าระวัง และการให้ความช่วยเหลือเมื่อเกิดเหตุการณ์อย่างทันท่วงที

๓) ระดับพื้นที่

๓.๑) สถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับการทบทวนและปรับปรุงแผนเผชิญเหตุให้สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนและสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ เพื่อให้แผนมีความทันสมัย เหมาะสม และสามารถนำไปใช้ได้จริงเมื่อเกิดเหตุการณ์ฉุกเฉิน

๓.๒) ควรดำเนินการซักซ้อมแผนเผชิญเหตุอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง พร้อมทั้งมีการประเมินผลหลังการซ้อม เพื่อนำข้อบกพร่องและข้อเสนอแนะไปปรับปรุงแก้ไข อันจะช่วยเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ และความพร้อมในการปฏิบัติของผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓.๓) ควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชน และภาคีเครือข่าย ผ่านการจัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สถานีตำรวจภูธร โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล และผู้นำชุมชน เพื่อร่วมกันจัดกิจกรรมด้านความปลอดภัย สร้างเครือข่ายเฝ้าระวังรอบรั้วสถานศึกษา และสนับสนุนการช่วยเหลือเมื่อเกิดสถานการณ์ฉุกเฉินได้อย่างทันท่วงที

๓.๔) ควรปลูกฝังวัฒนธรรมความปลอดภัย (Safety Culture) ให้เกิดขึ้นในสถานศึกษา โดยสร้างความตระหนักรู้และความรับผิดชอบร่วมกันของนักเรียน ครู และบุคลากรทุกคน รวมถึงส่งเสริมบทบาทของนักเรียนผ่านการจัดตั้ง “อาสาสมัครความปลอดภัยในสถานศึกษา” เพื่อร่วมสอดส่องดูแล แจ้งเหตุผ่านช่องทางที่ปลอดภัย และเป็นกลไกสำคัญในการสร้างความปลอดภัยจากภายในองค์กร

๓.๕) ควรดำเนินการปรับปรุงจุดเสี่ยง เช่น จุดอับสายตา การเพิ่มแสงสว่าง และการใช้ระบบคัดกรองบุคคลภายนอก (Visitor Management System) อย่างเข้มงวด เพื่อป้องกันเหตุไม่พึงประสงค์และสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้เรียนและผู้ปกครอง

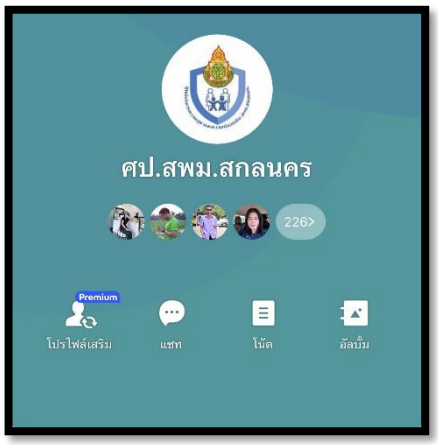
๔. รูปแบบ แนวทาง หรือนวัตกรรม ที่คิดว่าเป็นต้นแบบหรือแบบอย่างที่ดี (ถ้ามี)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร

แนวคิดของนวัตกรรม

หน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษาในพื้นที่รับผิดชอบเขตตรวจราชการที่ ๑๑ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ได้นำเทคโนโลยีการสื่อสารที่เข้าถึงง่ายและใช้งานอย่างแพร่หลาย คือ แอปพลิเคชัน LINE มาใช้เป็นช่องทางหลักในการรายงานเหตุความไม่ปลอดภัย การเฝ้าระวังสถานการณ์ และการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์แก่ นักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้สามารถรับรู้ แจ้งเตือน และแก้ไขปัญหาได้อย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ และทันต่อสถานการณ์

รูปแบบการดำเนินงานของนวัตกรรม



๑) การจัดตั้งกลุ่ม LINE ความปลอดภัย

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ได้จัดตั้งกลุ่ม LINE เฉพาะกิจด้านความปลอดภัยของสถานศึกษา สมาชิกในกลุ่ม ประกอบด้วย ผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้รับผิดชอบด้านความปลอดภัย ทั้งนี้ กำหนดผู้ดูแลกลุ่มและแนวปฏิบัติในการใช้งานอย่างชัดเจน

๒) การรายงานเหตุความไม่ปลอดภัย

ใช้กลุ่ม LINE เป็นช่องทางในการรายงานเหตุฉุกเฉินหรือเหตุความไม่ปลอดภัยของนักเรียน ครู และบุคลากร ส่งผลให้สามารถรายงานเหตุได้อย่างรวดเร็ว พร้อมแนบข้อมูล ภาพ หรือรายละเอียดของเหตุการณ์และผู้รับผิดชอบสามารถประสานการช่วยเหลือและแก้ไขสถานการณ์ได้ทันท่วงที

๓) การเฝ้าระวังและแจ้งเตือน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ใช้กลุ่ม LINE ในการแจ้งเตือนสถานการณ์เสี่ยง เช่น ภัยธรรมชาติ โรคติดต่อ หรือเหตุที่อาจกระทบต่อความปลอดภัย สร้างความตระหนักรู้และความพร้อมในการปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมแก่ทุกฝ่าย

๔) การประชาสัมพันธ์สื่อที่เป็นประโยชน์แก่สถานศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร เผยแพร่ข้อมูล ข่าวสาร นโยบาย และแนวทางด้านความปลอดภัย ประชาสัมพันธ์สื่อความรู้ คลิป วิดีโอ อินโฟกราฟิก และแนวปฏิบัติที่ถูกต้อง พร้อมทั้งสนับสนุนการเรียนรู้และการป้องกันตนเองของนักเรียนและบุคลากร



๔.๓ ผลที่เกิดจากการดำเนินนวัตกรรม

๑. การรายงานเหตุความไม่ปลอดภัยเป็นไปอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

๒. โรงเรียนในสังกัดสามารถรับมือและแก้ไขสถานการณ์ได้ทันท่วงที ลดความเสี่ยงและความเสียหาย

๓. นักเรียน ครู และบุคลากรได้รับข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องและเป็นประโยชน์อย่างต่อเนื่อง

๔. สถานศึกษามีระบบสื่อสารด้านความปลอดภัยที่ชัดเจนและเข้าถึงได้ง่าย

๔.๔ จุดเด่นของนวัตกรรม

๑. ใช้เครื่องมือที่ทุกคนคุ้นเคยและเข้าถึงได้ง่าย

๒. ลดขั้นตอนการรายงาน เพิ่มความรวดเร็วในการแก้ไขปัญหา

๓. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมและการสื่อสารสองทางอย่างมีประสิทธิภาพ

๔. สามารถขยายผลและประยุกต์ใช้ได้กับทุกสถานศึกษา

ด้านที่ ๒ ด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

<u>จุดเน้นที่ ๑</u> ผลักดันการพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบโจทย์บริบทพื้นที่ โดยเน้นสมรรถนะที่จำเป็นให้กับผู้เรียนได้เต็มตามศักยภาพ

ตัวชี้วัด : ร้อยละสถานศึกษาที่มีกระบวนการเรียนรู้ที่ยืดหยุ่นและตอบสนองความแตกต่างของผู้เรียนและบริบทพื้นที่

๑. ผลการดำเนินงาน

๑) การส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร โดยเน้นศักยภาพสมรรถนะและความแตกต่างระหว่างผู้เรียน

หน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษาในพื้นที่รับผิดชอบเขตตรวจราชการที่ ๑๑ ดำเนินงานด้านความปลอดภัยในสถานศึกษาและการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรที่เน้นศักยภาพสมรรถนะ และความแตกต่างระหว่างผู้เรียน สามารถสรุปภาพรวมได้ว่า หน่วยงานทางการศึกษาในทุกระดับได้ให้ความสำคัญต่อการยกระดับคุณภาพการศึกษาและความปลอดภัยของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ โดยมีการขับเคลื่อนทั้งในมิติของนโยบาย การบริหารจัดการ และการปฏิบัติในระดับพื้นที่อย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับบริบทของแต่ละพื้นที่และความต้องการของผู้เรียนที่หลากหลาย ในขณะเดียวกัน ด้านการจัดการเรียนรู้ หน่วยงานทางการศึกษาได้มีการส่งเสริมให้สถานศึกษาพัฒนาหลักสูตรที่ยืดหยุ่นและสอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ โดยเน้นการพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการนำแนวคิดการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) การจัดการเรียนรู้ที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล (Differentiated Instruction) และการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนอย่างแพร่หลาย ส่งผลให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาศักยภาพของตนเองได้อย่างเต็มที่ นอกจากนี้ ยังมีการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่องผ่านกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) การนิเทศแบบ Coaching และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ Best Practice เพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนรู้ให้ตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนในศตวรรษที่ ๒๑ รวมถึงกาปรับเปลี่ยนระบบการวัดและประเมินผลไปสู่การประเมินตามสภาพจริง (Authentic Assessment) ที่เน้นการนำความรู้ไปใช้และการพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคล

๒) การส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนด้วยหลักสูตรที่สอดคล้องกับบริบทพื้นที่

หน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษาในพื้นที่รับผิดชอบเขตตรวจราชการที่ ๑๑ การส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนด้วยหลักสูตรที่สอดคล้องกับบริบทพื้นที่ เป็นนโยบายสำคัญที่มุ่งยกระดับคุณภาพการศึกษาให้ตอบสนองต่อศักยภาพและความต้องการของผู้เรียนในแต่ละพื้นที่อย่างแท้จริงหน่วยงานทางการศึกษาในพื้นที่ได้ดำเนินการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้เชื่อมโยงกับหลักสูตรแกนกลาง โดยบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่น ทรัพยากร และบริบททางสังคมวัฒนธรรมมีการส่งเสริมให้สถานศึกษาสำรวจและนำองค์ความรู้จากชุมชน เช่น ปราชญ์ชาวบ้าน แหล่งเรียนรู้ และอาชีพในพื้นที่ มาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้ ครูผู้สอนได้รับการพัฒนาให้สามารถออกแบบหน่วยการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับบริบทพื้นที่ และเน้นการพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนมีการบูรณาการเนื้อหาท้องถิ่นในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้กับชีวิตจริงการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ได้รับการส่งเสริมอย่างเป็นรูปธรรม โดยใช้ปัญหาและสถานการณ์ในชุมชนเป็นฐานการเรียนรู้มีการใช้แหล่งเรียนรู้นอกห้องเรียนเพื่อเสริมสร้างประสบการณ์ตรงแก่ผู้เรียนครูมีการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ที่ทันสมัย รวมถึงสื่อดิจิทัล เพื่อเพิ่มโอกาสในการเข้าถึง

องค์ความรู้เกิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ที่เข้มแข็ง เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้และพัฒนาการจัดการเรียนการสอนร่วมกันมีระบบนิเทศ ติดตาม และประเมินผลอย่างเป็นระบบ โดยใช้กระบวนการ PDCA เพื่อพัฒนาอย่างต่อเนื่องศึกษานิเทศก์มีบทบาทในการให้คำปรึกษาเชิงลึกแก่ครู เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียนรายบุคคลมีการส่งเสริมการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง

สถานศึกษาในพื้นที่รับผิดชอบ เขตตรวจราชการที่ ๑๑ สามารถจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพในระดับสูงครูส่วนใหญ่มีสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ และสามารถพัฒนานวัตกรรมการสอนได้อย่างต่อเนื่องสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษามีการพัฒนาหลักสูตรที่ตอบสนองความแตกต่างระหว่างผู้เรียน และส่งเสริมทักษะในศตวรรษที่ ๒๑มีการพัฒนาระบบธนาคารหน่วยกิต เพื่อเปิดโอกาสทางการศึกษาและส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตด้านอาชีวศึกษา มีการบูรณาการทักษะอาชีพกับการเรียนรู้ และเชื่อมโยงกับสถานประกอบการในพื้นที่มีการจัดการเรียนรู้แบบทวิภาคีและการฝึกประสบการณ์วิชาชีพจริง ผู้เรียนได้รับการพัฒนาทักษะที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานในพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษชายแดน มีการส่งเสริมสมรรถนะด้านผู้ประกอบการและนวัตกรรม เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ หน่วยงานส่งเสริมการเรียนรู้ได้พัฒนาหลักสูตรอาชีพจากภูมิปัญญาท้องถิ่น เช่น ขนมไทยโบราณ เพื่ออนุรักษ์และต่อยอดวัฒนธรรม มีการเผยแพร่ผลงานและองค์ความรู้สู่สาธารณชน เพื่อสร้างการรับรู้และเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ สถานศึกษาสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ มีการปรับหลักสูตรให้สอดคล้องกับศักยภาพและบริบทของผู้เรียน โรงเรียนเอกชนมีการบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นในรายวิชา และส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ ในพื้นที่จังหวัดสกลนคร มีการพัฒนากรอบหลักสูตรท้องถิ่นเพื่อเป็นแนวทางให้สถานศึกษานำไปใช้ มีการปรับปรุงหลักสูตรโดยอาศัยข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทปัจจุบัน

๒. ปัญหาอุปสรรค

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสกลนคร

๑) ความเหลื่อมล้ำของคุณภาพการจัดการเรียนรู้ระหว่างโรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดเล็ก สถานศึกษาขนาดเล็กในพื้นที่ห่างไกล (โดยเฉพาะในเขตอำเภอนิคมน้ำอูน และพื้นที่รอยต่อภูพานในอำเภอส่องดาว) ประสบปัญหาการขาดแคลนงบประมาณและสื่อการเรียนรู้อุปกรณ์เทคโนโลยีที่ทันสมัย ทำให้การจัดกิจกรรมเชิงปฏิบัติเพื่อพัฒนาสมรรถนะตามหลักสูตร พ.ศ. ๒๕๖๘ ไม่สามารถดำเนินการได้อย่างเต็มรูปแบบเมื่อเทียบกับโรงเรียนขนาดใหญ่ในอำเภอสว่างแดนดินหรือพังโคน

๒) ข้อจำกัดในการวัดและประเมินผลฐานสมรรถนะ (Assessment Gap) ครูผู้สอนส่วนใหญ่ยังมีความกังวลและขาดความเชี่ยวชาญในการออกแบบเครื่องมือวัดผลที่สะท้อน "สมรรถนะ" (Competency) จริงมากกว่าการวัด "ความรู้" (Content) โดยเฉพาะการประเมินตามสภาพจริง (Authentic Assessment) ที่ต้องใช้เกณฑ์รูบริค (Rubrics) ที่ซับซ้อนและใช้เวลาสูง

๓) ภาวะถดถอยทางการเรียนรู้และทักษะสังคม (Learning Loss & Social Skills) ผลกระทบต่อเนื่องจากสถานการณ์ที่ผ่านมา ทำให้ผู้เรียนในระดับปฐมวัยและประถมศึกษาตอนต้นในบางพื้นที่มีพัฒนาการด้านกล้ามเนื้อมัดเล็กและทักษะการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมไม่เป็นไปตามเกณฑ์ ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการสร้างสมรรถนะการจัดการตนเองและการทำงานเป็นทีม

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครพนม

๑) งบประมาณที่ได้รับจัดสรรไม่เพียงพอต่อการดำเนินงาน

๒) ครูต้องทำงานธุรการและโครงการโครงการพิเศษจำนวนมาก ทำให้มีเวลาไม่เพียงพอในการวิเคราะห์ผู้เรียนและออกแบบการสอนรายบุคคล

๓) โรงเรียนในพื้นที่ห่างไกลมักขาดสื่อการเรียนรู้ที่ทันสมัย และขาดปราชญ์ท้องถิ่นที่จะเข้ามาช่วยถ่ายทอดองค์ความรู้ในหลักสูตร

๔) ครูบางส่วนยังยึดติดกับการสอนแบบเดิม (Lecture-based) และกังวลว่าการสอนอิงบริบทพื้นที่อาจทำให้เด็กได้เนื้อหาไม่ครบตามตำรา

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมุกดาหาร

๑) ข้อจำกัดด้านบุคลากรและภาระงาน สถานศึกษาบางแห่งมีบุคลากรจำกัด โดยครูต้องรับผิดชอบหลายหน้าที่ ทำให้การจัดทำ ทบทวน และซักซ้อมแผนเผชิญเหตุอาจยังขาดความต่อเนื่องหรือความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน

๒) ความแตกต่างของบริบทพื้นที่ สถานศึกษาในบางพื้นที่เป็นพื้นที่เสี่ยงหรือพื้นที่ห่างไกล การเข้าถึงหน่วยงานสนับสนุนและการประสานความร่วมมือในภาวะฉุกเฉินอาจมีข้อจำกัด ส่งผลต่อความพร้อมในการปฏิบัติจริงเมื่อเกิดเหตุการณ์ ผู้เรียนบางส่วนอยู่ในชุมชนที่มีปัจจัยเสี่ยงด้านยาเสพติดและพฤติกรรมไม่เหมาะสม

๓) ข้อจำกัดด้านงบประมาณและทรัพยากร การปรับปรุงสภาพแวดล้อมให้ปลอดภัย การจัดหาอุปกรณ์ป้องกันภัย และการซักซ้อมแผนเผชิญเหตุอย่างสม่ำเสมอ จำเป็นต้องใช้งบประมาณ ซึ่งบางแห่งมีข้อจำกัด ทำให้การพัฒนาเชิงกายภาพยังไม่สมบูรณ์เท่าที่ควร งบประมาณในการพัฒนาระบบความปลอดภัยบางด้านยังไม่เพียงพอ เช่น การติดตั้งอุปกรณ์ ความปลอดภัยเพิ่มเติม

๓. ข้อเสนอแนะ

๑) ระดับนโยบาย

ควรมุ่งเน้นการพัฒนาอย่างเป็นระบบ มีความต่อเนื่อง และตอบสนองต่อบริบทพื้นที่อย่างแท้จริง โดยเฉพาะการปรับระบบการประเมินผลสัมฤทธิ์ระดับชาติให้สะท้อนสมรรถนะของผู้เรียนในการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์จริง มากกว่าการวัดความรู้เชิงทฤษฎี ช่วยลดภาระการกวดวิชาและส่งเสริมให้สถานศึกษามุ่งพัฒนาการเรียนรู้เชิงสมรรถนะอย่างเป็นรูปธรรมควรมีนโยบายการจัดสรรงบประมาณแบบมุ่งเน้นพื้นที่ โดยสนับสนุนทรัพยากรสำหรับการจัดตั้งห้องปฏิบัติการสมรรถนะเชิงพื้นที่ เพื่อเพิ่มโอกาสในการพัฒนาทักษะอาชีพและนวัตกรรมให้แก่ผู้เรียนในพื้นที่ห่างไกลด้านความปลอดภัยสถานศึกษาควรกำหนดให้เป็นวาระแห่งชาติที่มีความชัดเจนและต่อเนื่อง พร้อมทั้งพัฒนาระเบียบและมาตรการให้ทันสมัยครอบคลุมภัยคุกคามรูปแบบใหม่ เช่น ภัยไซเบอร์และการคุกคามทางเพศควรจัดทำกรอบแนวทางและคู่มือแผนเผชิญเหตุที่เหมาะสมกับบริบทพื้นที่เสี่ยง พร้อมกำหนดตัวชี้วัดทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ เพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมการพัฒนาหลักสูตรหรือโมดูลการเรียนรู้ด้านความปลอดภัยและการเอาตัวรอดในสถานการณ์ฉุกเฉินสำหรับผู้เรียนและครูอย่างทั่วถึง

๒) ระดับส่วนราชการ

ควรมุ่งพัฒนาระบบนิเทศเชิงรุก โดยปรับบทบาทศึกษานิเทศก์เป็นโค้ชด้านหลักสูตรฐานสมรรถนะ พร้อมจัดทำคู่มือและเครื่องมือวัดผลที่เป็นรูปธรรม มีการจัดตั้งศูนย์ทรัพยากรการเรียนรู้ดิจิทัลท้องถิ่น เพื่อให้ครูเข้าถึงสื่อการสอนที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียม พัฒนาระบบกำกับ ติดตาม และประเมินผลแผนเผชิญเหตุ โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการวิเคราะห์ข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพผู้บริหาร ครู และบุคลากรด้านการบริหารความเสี่ยงและการจัดการภาวะวิกฤต สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานด้านความมั่นคง สาธารณสุข และท้องถิ่น เพื่อสนับสนุนการป้องกันและช่วยเหลือเมื่อเกิดเหตุ จัดทำฐานข้อมูลกลุ่มเสี่ยงและพัฒนาระบบเฝ้าระวังด้านความปลอดภัยและสุขภาพจิตของผู้เรียน

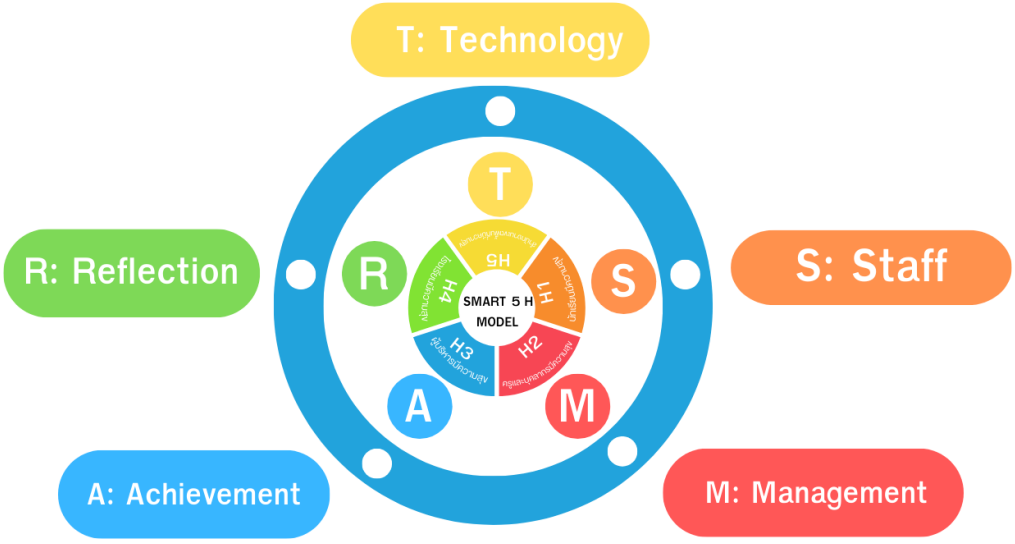
๓) ระดับพื้นที่

ควรมุ่งเน้นการพัฒนาความปลอดภัยและคุณภาพการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาและชุมชนอย่างแท้จริงสถานศึกษาควรทบทวนและปรับปรุงแผนเผชิญเหตุให้ทันต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องมีการซักซ้อมแผนเผชิญเหตุเป็นประจำ พร้อมประเมินผลและนำข้อบกพร่องไปปรับปรุงอย่างเป็นระบบควรบูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานในพื้นที่ เช่น สถานีตำรวจ โรงพยาบาล และผู้นำชุมชน เพื่อสร้างเครือข่ายความปลอดภัยรอบสถานศึกษาส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชน และภาคีเครือข่าย ในการเฝ้าระวังและสนับสนุนการจัดสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยพัฒนา

๔. รูปแบบ แนวทาง หรือนวัตกรรม ที่คิดว่าเป็นต้นแบบหรือแบบอย่างที่ดี (ถ้ามี)

๑.สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร

มีการใช้ SMART ๕H Model ส่งเสริมความปลอดภัยในสถานศึกษา เพื่อป้องกันภัยคุกคามทุกรูปแบบ เพื่อดูแลความปลอดภัยให้กับผู้เรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัด เพื่อให้นักเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษา และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปลอดภัยและมีความสุข ดังแผนภาพ ดังนี้



S: Staff บุคลากร มีการกำหนดผู้รับผิดชอบในการดำเนินการตามแผนเสริมสร้างความปลอดภัยในสถานศึกษา และแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษาอย่างชัดเจน และมีการพัฒนาความรู้ ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการด้านความปลอดภัยศึกษาอย่างสม่ำเสมอ

M: Management การบริหารจัดการ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษาร่วมกันดำเนินการดูแลความปลอดภัยให้กับผู้เรียนอย่างเป็นระบบ โดยดำเนินการตามมาตรการความปลอดภัยของสถานศึกษาที่มุ่งเน้นให้เกิดความปลอดภัยต่อนักเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยเน้นมาตรการ ๓ ป ประกอบด้วยการป้องกัน การปลูกฝัง และการปราบปราม ที่ครอบคลุมภัย ๔ กลุ่ม คือ ภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ (Violence) ภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ (Accident) ภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ์ (Right) และภัยที่เกิดจากผลกระทบทางสุขภาวะทางกายและจิตใจ (Unhealthiness) โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้ ๑) ประเมินสภาพความเสี่ยงด้านความปลอดภัยและจัดลำดับความเสี่ยง ๒) จัดทำแผนการดำเนินการความปลอดภัย / แผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา ๓) ดำเนินการตามมาตรการ ๔) ดำเนินการตามขอบข่ายความปลอดภัย และ ๕) กำกับ ติดตาม และประเมินผล

A: Achievement ผลสัมฤทธิ์ มีการกำหนดเป้าหมาย กำกับ ติดตาม และประเมินผล การดำเนินงานความปลอดภัยในสถานศึกษา โดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย ตามแนวดำเนินการ มาตรการ แนวทางปฏิบัติโดยยึดตัวชี้วัดในการดำเนินการทุกประเด็น

R: Reflection สะท้อนการปฏิบัติงาน มีการสะท้อนผลการดำเนินงานความปลอดภัยในสถานศึกษา โดยใช้แบบทดสอบต่าง ๆ เป็นเครื่องมือ เช่น แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจ แบบประเมินความพึงพอใจ เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีการสะท้อนผลการปฏิบัติงานโดยใช้กระบวนการการทบทวนหลังปฏิบัติงาน (After Action Review: AAR) เพื่อทบทวนวิธีการทำงานทั้งด้านความสำเร็จและปัญหาที่เกิดขึ้น

T: Technology เทคโนโลยี/สื่ออุปกรณ์ มีการนำเทคโนโลยีมาใช้อำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานด้านความปลอดภัย อาทิ กลุ่มไลน์“ศูนย์บริหารความสุขและความปลอดภัย สพป.มุกดาหาร”, ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์AMSS++,ระบบรับแจ้งเหตุ MDH Safety Center: https://mdh.go.th/mdh-safety-center/

ด้านที่ ๒ ด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

<u>จุดเน้นที่ ๒</u> พัฒนาการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศผ่านพหุปัญญาและทักษะอาชีพ

ตัวชี้วัด (๑) ร้อยละสถานศึกษาที่มีการคัดกรองและประเมินความรู้ ทักษะของผู้เรียน เพื่อการพัฒนาพหุปัญญารายบุคคล

(๒) ร้อยละสถานศึกษาที่มีจัดการเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติจริง ในรูปแบบที่หลากหลาย ตามศักยภาพและความถนัดของผู้เรียน

(๓) ร้อยละของผู้เรียนที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพตามความถนัดและความสนใจของผู้เรียน

๑. ผลการดำเนินงาน

๑) การจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพหุปัญญาและทักษะอาชีพให้กับผู้เรียน โดยเน้นการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง การจัดการเรียนรู้แบบฐานสมรรถนะ หรือรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย

หน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษาในพื้นที่รับผิดชอบเขตตรวจราชการที่ ๑๑ ดำเนินการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพผู้เรียนตามแนวคิดพหุปัญญาและทักษะอาชีพอย่างเป็นระบบโดยเน้นการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นสำคัญ ควบคู่กับการเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริงและการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ พัฒนาครูแนะแนวให้มีความสามารถในการคัดกรองศักยภาพผู้เรียนรายบุคคลด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ส่งผลให้ครูสามารถออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายและสอดคล้องกับความถนัดของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมระบบแนะแนวอาชีพที่เข้มแข็ง เพื่อให้ผู้เรียนค้นพบศักยภาพของตนเองและวางแผนอนาคตได้อย่างเหมาะสม ดำเนินการนิเทศติดตามและสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย โดยเน้นการใช้กระบวนการ Active Learning และการเรียนรู้แบบโครงงานหรือปัญหาเป็นฐาน ส่งผลให้สถานศึกษาสามารถออกแบบกิจกรรมที่ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียนได้อย่างเป็นรูปธรรมผู้เรียนมีโอกาสพัฒนาทักษะในหลายด้าน ทั้งวิชาการ อาชีพ และทักษะชีวิตครูมีการเชื่อมโยงการเรียนรู้กับบริบทชุมชนและสถานการณ์จริง ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การสื่อสาร และการทำงานร่วมกันเพิ่มขึ้น

๒) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcome) ที่หลากหลายและสอดคล้องกับศักยภาพของผู้เรียน

หน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษาในพื้นที่รับผิดชอบเขตตรวจราชการที่ ๑๑ มีการพัฒนากระบวนการเรียนรู้และการวัดผลประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ของหน่วยงานทางการศึกษา มุ่งปรับจากการวัดความรู้เชิงทฤษฎีไปสู่การประเมินตามสภาพจริงที่สะท้อนศักยภาพผู้เรียนรายบุคคลอย่างรอบด้าน โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนครได้ขับเคลื่อนแนวทาง Assessment for Learning ควบคู่กับการใช้เทคโนโลยี AI เพื่อพัฒนาเครื่องมือวัดผลที่หลากหลายและยืดหยุ่น ส่งเสริมการเรียนรู้แบบ Personalized Learning และเตรียมนิเทศติดตามอย่างต่อเนื่อง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เน้นการประเมินตามสภาพจริง โดยใช้เครื่องมือหลากหลาย เช่น การสังเกตพฤติกรรม แฟ้มสะสมงาน การประเมินชิ้นงาน และการปฏิบัติจริง พร้อมทั้งให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ ยังมีการส่งเสริมหลักสูตรอาชีพ เช่น “ขนมไทยโบราณ Soft Power” ที่เชื่อมโยงภูมิปัญญาท้องถิ่นกับการสร้างรายได้ (Learn to Earn) รวมถึงการประเมินที่สอดคล้องกับผู้เรียนเฉพาะกลุ่ม เช่น ผู้พิการ โดยใช้แผน IEP และการประเมินตามศักยภาพรายบุคคล

ผลจากการดำเนินงานดังกล่าว ทำให้การวัดและประเมินผลมีความยืดหยุ่น ครอบคลุม และสะท้อนศักยภาพผู้เรียนได้จริง ส่งผลให้ผู้เรียนมีพัฒนาการด้านความรู้ ทักษะชีวิต และทักษะอาชีพ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง และเติบโตได้อย่างมีคุณภาพและยั่งยืน

๓) การส่งเสริมให้สถานศึกษาจัดการศึกษาที่หลากหลายรูปแบบ โดยพัฒนาเป็นนวัตกรรมใหม่ๆ

หน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษาในพื้นที่รับผิดชอบเขตตรวจราชการที่ ๑๑ มีการส่งเสริมให้สถานศึกษาจัดการศึกษาที่หลากหลายรูปแบบและพัฒนาเป็นนวัตกรรมใหม่ มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนครสนับสนุนการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และ Project-Based Learning ควบคู่กับการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และเผยแพร่นวัตกรรม ส่งผลให้ผู้เรียนมีทักษะคิดวิเคราะห์และนำความรู้ไปใช้ได้จริง มีการพัฒนานวัตกรรมเชิงพื้นที่ เช่น Micro-Credential และ Credit Bank เชื่อมโยงบริบทท้องถิ่นสู่ Community-based Learning พร้อมพัฒนา Hybrid

Learning และ PBL ๓.๐ รวมถึงจัดพื้นที่ Sandbox และ Makerspace เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติในระดับอาชีวศึกษา มีการพัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานประกอบการ การเรียนรู้แบบทวิภาคี Blended Learning และหลักสูตรระยะสั้น พร้อมส่งเสริมการสร้างนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ และทักษะผู้ประกอบการ มีการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เช่น ผ้าย้อมคราม ปี่ผู้ไท และงานหัตถกรรม ควบคู่กับการจัดกิจกรรมอาชีพในโรงเรียน เช่น ร้านกาแฟ โครงการฝึกงาน และตลาดนัดชุมชน เพื่อส่งเสริม Learn to Earn

๒. ปัญหาอุปสรรค

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสกลนคร

๑) การเปลี่ยนนโยบายบ่อยครั้งและขาดความต่อเนื่อง, นโยบายไม่สอดคล้องกับการปฏิบัติจริงในสถานศึกษา (ภาระงานครูมากเกินไป), ขาดแคลนงบประมาณและบุคลากร, ปัญหาความเหลื่อมล้ำ, และความซับซ้อนของระบบงบประมาณที่ทำให้การขับเคลื่อนนโยบายไม่สัมฤทธิ์ผลเท่าที่ควร

๒) ควรมีการนำผลการสำรวจแววความสามารถพิเศษนักเรียนไปใช้ในการตั้งนโยบายต่างๆ ที่สนับสนุนส่งเสริมการจัดการเรียนรู้โดยใช้พหุปัญญาจากแววความสามารถพิเศษนักเรียนเป็นฐานอย่างเป็นรูปธรรมชัดเจน และตรงตามผลการสำรวจแววความสามารถนักเรียน

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครพนม

๑) ควรกำหนดเป็นนโยบายต่อเนื่องในการพัฒนาผู้เรียนตามแนวทางพหุปัญญาและทักษะอาชีพให้กับผู้เรียน โดยเน้นการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง การจัดการเรียนรู้แบบฐานสมรรถนะหรือรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมุกดาหาร

๑) ควรลดภาระงานพิเศษของครู เพื่อให้ครูมีเวลาในการมุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนและเป็น “บุคคลแห่งการเรียนรู้” อย่างแท้จริง

๒) เร่งรัดการบูรณาการระบบสะสมหน่วยกิตระหว่างการศึกษาในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย ให้เป็นฐานข้อมูลเดียวกันทั่วประเทศ เพื่อให้ผู้เรียนสะสมทักษะจากที่ใดก็ได้มาเทียบโอนวุฒิการศึกษา และปรับระบบประเมินผลระดับชาติให้สะท้อนสมรรถนะจริง

๓) เสนอนโยบายลดหย่อนภาษีหรือสิทธิประโยชน์แก่สถานประกอบการที่เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา (Co-creation) เช่น การรับนักเรียนฝึกงาน หรือการสนับสนุนเครื่องมือที่ทันสมัยให้กับโรงเรียน

๔) ควรจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการพัฒนาสิ่งประดิษฐ์และนวัตกรรมของนักเรียนนักศึกษาการพัฒนาทักษะอาชีพ ให้เพียงพอและต่อเนื่อง รวมถึงเชื่อมโยงผลงานนวัตกรรมของนักเรียนนักศึกษากับภาคอุตสาหกรรมเพื่อต่อยอดเชิงพาณิชย์

๓. ข้อเสนอแนะ

๑) ระดับนโยบาย

ควรนำนโยบายที่อิงผลการสำรวจแววความสามารถพิเศษของผู้เรียนมาใช้เป็นฐานในการพัฒนาอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อส่งเสริมพหุปัญญาได้ตรงศักยภาพรายบุคคล ลดภาระงานที่ไม่จำเป็นของครู เพื่อให้ครูมีเวลาเน้นการพัฒนาผู้เรียนและพัฒนาตนเองอย่างแท้จริง กำหนดนโยบายทักษะศตวรรษที่ ๒๑ ที่ชัดเจน ครอบคลุมผู้เรียนทุกกลุ่ม รวมถึงผู้พิการ และมุ่งเน้น Learning Outcomes มากกว่าชั่วโมงเรียน พร้อมเปิดโอกาสให้ปรับหลักสูตรอาชีพให้ทันสมัย เช่น AI และ Green Jobs เร่งบูรณาการระบบสะสมหน่วยกิต (Credit Bank) ให้เชื่อมโยงทั้งในและนอกระบบ เพื่อเปิดโอกาสการเรียนรู้ตลอดชีวิต และปรับการประเมินระดับชาติให้สะท้อนสมรรถนะจริง และควรกำหนดนโยบายพัฒนาผู้เรียนตามแนวทางพหุปัญญาและสมรรถนะให้เป็นวาระต่อเนื่อง เพื่อให้การพัฒนาการศึกษาเกิดผลอย่างยั่งยืน

๒) ระดับส่วนราชการ

ควรกำหนดนโยบายส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดพหุปัญญาให้มีความชัดเจนและนำไปปฏิบัติได้จริง โดยยึดผลการสำรวจแววความสามารถพิเศษของผู้เรียนเป็นฐานในการพัฒนา ควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างความเข้าใจและการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนพัฒนาระบบสารสนเทศของหน่วยงานและระบบ Big Data เพื่อวิเคราะห์ความต้องการแรงงานในแต่ละพื้นที่ และใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับตลาดแรงงาน มีการส่งเสริมให้ครูได้ฝึกประสบการณ์จริงในสถานประกอบการ (Work-based Learning) เพื่อพัฒนาทักษะและนำความรู้ที่ทันสมัยมาถ่ายทอดสู่ผู้เรียนพัฒนาสื่อการเรียนรู้คุณภาพสูง เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษายกระดับการพัฒนาครูผ่านระบบ Coaching อย่างต่อเนื่อง เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้เชิงนวัตกรรม

๓) ระดับพื้นที่

ควรพัฒนาฐานข้อมูลศักยภาพผู้เรียนรายบุคคลในรูปแบบ “ฐานข้อมูลพหุปัญญา (Multi-Intelligence Dashboard)” เพื่อใช้วิเคราะห์และวางแผนพัฒนาผู้เรียนอย่างตรงจุด พร้อมทั้งจัดตั้ง “ศูนย์นวัตกรรมการเรียนรู้” ในระดับเขตพื้นที่ เพื่อเป็นแหล่งรวมสื่อ เทคโนโลยี และผู้เชี่ยวชาญ ให้โรงเรียนในสังกัดใช้ทรัพยากรร่วมกัน ลดความเหลื่อมล้ำของโรงเรียนขนาดเล็ก ส่งเสริมระบบ “ครูเดินสอน” หรือ “ครูเชี่ยวชาญร่วม” เพื่อกระจายความเชี่ยวชาญไปยังโรงเรียนในเครือข่าย พร้อมทั้งจัดเวทีเชิดชูเกียรติ เช่น “ครูนวัตกรพหุปัญญา” และพัฒนาระบบ Coaching และ PLC อย่างต่อเนื่อง เพื่อยกระดับสมรรถนะครู พัฒนากลไก “โรงเรียนพี่เลี้ยง” (School Matching) เพื่อให้โรงเรียนขนาดใหญ่สนับสนุนโรงเรียนขนาดเล็ก รวมทั้งประสานความร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และมหาวิทยาลัย ในการสนับสนุนงบประมาณและพัฒนาทักษะอาชีพ

๔. รูปแบบ แนวทาง หรือนวัตกรรม ที่คิดว่าเป็นต้นแบบหรือแบบอย่างที่ดี (ถ้ามี)

๑. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๑

๑. รูปแบบ "Sakon-Model: ๑ โรงเรียน ๑ พหุปัญญาอาชีพ" (School Identity Innovation) เป็นรูปแบบที่ผลักดันให้แต่ละโรงเรียนดึง "จุดเด่น" ของชุมชนมาสร้างเป็นหลักสูตรเฉพาะทาง

- แนวคิด: เปลี่ยนโรงเรียนจาก "ผู้สอนตามตำรา" เป็น "ศูนย์บ่มเพาะอัจฉริยภาพ"

๒. นวัตกรรม "Credit Bank & Skill Passport" (Assessment Innovation) นวัตกรรมการวัดผลที่ก้าวข้ามคะแนนสอบแบบเดิม สู่การรับรองสมรรถนะ

- แนวคิด: จัดทำ "สมุดพกทักษะดิจิทัล" (Digital Skill Passport) เพื่อบันทึกความเชี่ยวชาญตามพหุปัญญา

- แนวทาง: เมื่อเด็กทำโครงงานอาชีพหรือแสดงความสามารถพิเศษ (เช่น ดนตรีพื้นบ้าน, กีฬา, งานช่าง) ครูจะประเมินเป็น "ระดับสมรรถนะ" (Competency Level) สามารถสะสมเป็น Micro-Credential (สัมฤทธิบัตรขนาดเล็ก) เพื่อใช้ยื่นเข้าเรียนต่อในระดับมัธยมหรืออาชีวศึกษาได้โดยไม่ต้องดูแค่เกรดเฉลี่ย

- ผลลัพธ์: เด็กมีความภาคภูมิใจในจุดเด่นของตนเอง และเห็นคุณค่าของการเรียนรู้ที่หลากหลาย

๒.สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๓

ภาพ QR Code ผลงานครูในสังกัดการประกวดแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) การส่งเสริมและส่งต่อการพัฒนาศักยภาพตามพหุปัญญารายบุคคล ปีการศึกษา ๒๕๖๘ สพป.สกลนคร เขต ๓

ด้านที่ ๒ ด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

<u>จุดเน้นที่ ๓</u> กำกับ ติดตามการเสริมสร้างการเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์ชาติไทย และการปลูกฝังหน้าที่พลเมืองและคุณธรรมให้กับผู้เรียน

ตัวชี้วัด (๑) ร้อยละของสถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนประวัติศาสตร์ชาติไทย

(๒) ร้อยละของสถานศึกษาที่มีการจัดการเรียนการสอน เพื่อเสริมสร้างความเป็นพลเมือง (Civil Education)

(๓) ร้อยละของผู้เรียนทุกระดับมีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความมีวินัยและมีจิตสาธารณะ

๑. ผลการดำเนินงาน

การเร่งรัดการเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์ชาติไทย และปลูกฝังหน้าที่พลเมืองและคุณธรรม เพื่อสร้างความตระหนักและมีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย

หน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษาในพื้นที่รับผิดชอบเขตตรวจราชการที่ ๑๑ ดำเนินการขับเคลื่อนนโยบายการเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์ชาติไทยควบคู่กับการปลูกฝังหน้าที่พลเมืองและคุณธรรมอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง โดยมุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความเข้าใจ เห็นคุณค่าของความเป็นไทย และสามารถประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาครูให้สามารถจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning และการบูรณาการประวัติศาสตร์กับสาระการเรียนรู้อื่น รวมถึงการใช้สื่อดิจิทัลและแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น เพื่อให้

ผู้เรียนเกิดความสนใจและเข้าใจเนื้อหาอย่างลึกซึ้ง นอกจากนี้ ยังมีการรวบรวมแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) และนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย เช่น การบูรณาการประวัติศาสตร์กับศิลปวัฒนธรรม กีฬา และเศรษฐกิจชุมชน ข้าราชการครูมีศักยภาพในการออกแบบการเรียนรู้เชิงรุกมากขึ้น สามารถจัดกิจกรรมที่เน้นการคิดวิเคราะห์และการลงมือปฏิบัติจริง ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีความหมาย เชื่อมโยงความรู้กับชีวิตประจำวัน และมีจิตสำนึกในการเป็นพลเมืองที่ดี มีความรับผิดชอบต่อสังคม และยึดมั่นในสถาบันหลักของชาติ

๒. ปัญหาอุปสรรค

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสกลนคร

๑) ด้านบุคลากรและการสอน - ครูไม่ตรงสาย โดยเฉพาะในโรงเรียนขนาดเล็ก ส่งผลให้การสอนไม่ลึกซึ้งและเน้นท่องจำ ภาระงานสูง ทำให้ขาดเวลาออกแบบการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

๒) ด้านสื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้ - สื่อการเรียนรู้ยังล้าสมัย ขาดสื่อมัลติมีเดียและเทคโนโลยี เช่น VR/AR ที่ช่วยเพิ่มความน่าสนใจ

๓) ด้านการวัดและประเมินผล - เน้นการทดสอบความจำ (ปรนัย) มากกว่าการประเมินทักษะคิดวิเคราะห์ ทักษะสังคม และการนำไปใช้จริง

๔) รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่ยังคงเน้นการท่องจำเนื้อหา มากกว่าการสร้างความเข้าใจเชิงเคราะห์ ทำให้ผู้เรียนรู้สึกว่าประวัติศาสตร์เป็นวิชาที่น่าเบื่อและไม่เชื่อมโยงกับชีวิตประจำวัน

๕) ข้อจำกัดด้านเวลาในหลักสูตร ซึ่งทำให้ครูไม่สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงลึกหรือกิจกรรมที่ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์เกี่ยวกับบทเรียนทางประวัติศาสตร์และบทบาทหน้าที่ของพลเมืองได้อย่างเต็มที่

๖) สื่อการเรียนรู้และวิธีการสอนบางส่วนยังไม่ทันสมัย หรือไม่สอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียนในยุคดิจิทัล

๗) วิชาประวัติศาสตร์ มีเนื้อหามากเกินไป ครูผู้สอนส่วนใหญ่เน้นให้ผู้เรียนท่องจำมากกว่าการคิดวิเคราะห์เชิงเหตุผล ครูผู้สอนบางส่วนขาดทักษะการเล่าเรื่องหรือการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลช่วยสอน ทำให้ผู้เรียนไม่สนใจ ส่วนการวัดผลประเมินผลรายวิชาประวัติศาสตร์ตัดสินผลการเรียนได้ชัดเจน แต่การวัดประเมินผลเชิงคุณธรรมและหน้าที่พลเมืองทำได้ยาก เนื่องจากเป็นเรื่องของพฤติกรรมที่ต้องใช้เวลาในการสังเกต ไม่ใช่การทำข้อสอบเพียงอย่างเดียวเท่านั้น

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครพนม

๑) ผู้บริหาร ครู และนักเรียน และผู้ที่เกี่ยวข้องยังขาดความตระหนักรู้และยังไม่ให้ความสำคัญในการจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมือง ศีลธรรม และประชาธิปไตย ในสังคมร่วมสมัย

๒) โรงเรียนขนาดเล็กบางโรงเรียนมีครูไม่ครบชั้นและไม่ตรงตามวิชาเอก ทำให้นักเรียนได้รับการพัฒนาไม่เต็มศักยภาพ

๓) โรงเรียนขาดการนิเทศภายในและภายนอกโรงเรียนที่ต่อเนื่อง

๔) งบประมาณในการดำเนินกิจกรรมตามโครงการไม่เพียงพอ ต่อการขับเคลื่อนโครงการที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการดำเนินงาน

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมุกดาหาร

๑) ครูผู้สอนบางส่วนขาดความเชี่ยวชาญเนื่องจากสอนไม่ตรงวิชาเอก และยังมีภาระงานอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องกับการสอนมากเกินไป ขาดความพร้อมและทักษะในการนำเทคโนโลยีหรือสื่อออนไลน์มาประยุกต์ใช้ในการสอนให้มีความน่าสนใจ

๒) ผู้บริหารบางส่วนยังไม่ให้ความสำคัญอย่างต่อเนื่อง และขาดการมีส่วนร่วมกับปราชญ์ชาวบ้านหรือผู้ปกครองในการสร้างการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น

๓) ระยะเวลาการจัดกิจกรรมค่อนข้างจำกัด

๔) นักเรียนบางส่วนไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้ครบทุกกิจกรรม

๕) การจัดกิจกรรมด้านประวัติศาสตร์และความเป็นพลเมืองในสถานศึกษาอาชีวศึกษามีข้อจำกัดด้านเวลา เนื่องจากผู้เรียนต้องใช้เวลาส่วนใหญ่ในการฝึกทักษะวิชาชีพ จึงต้องบูรณาการกิจกรรมให้กระชับ และสอดคล้องกับบริบทอาชีวศึกษา ผู้เรียนบางส่วนยังขาดความสนใจในการเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์ชาติไทย

๓. ข้อเสนอแนะ

๑) ระดับนโยบาย

๑.๑) ควรมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ชาติไทยควบคู่กับการปลูกฝังหน้าที่พลเมืองและคุณธรรม โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาครูให้มีความเชี่ยวชาญตรงสาขาและมีความทันสมัย สามารถจัดการเรียนรู้เชิงวิเคราะห์แทนการท่องจำ พร้อมทั้งปรับปรุงหลักสูตรให้เชื่อมโยงบริบทท้องถิ่นกับระดับชาติ และบูรณาการกับวิถีชีวิตจริงของผู้เรียน ตลอดจนส่งเสริมการใช้สื่อเทคโนโลยีและนวัตกรรม เช่น สื่อดิจิทัล แหล่งเรียนรู้ออนไลน์ และพิพิธภัณฑ์เสมือนจริง เพื่อสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีความหมาย และประเมินผลตามสภาพจริงที่สะท้อนพฤติกรรมและสมรรถนะของผู้เรียน

๑.๒) ควรกำหนดนโยบายที่ชัดเจนและต่อเนื่อง โดยยกระดับการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมือง และศีลธรรมให้เป็นวาระแห่งชาติหรือ “นโยบายเร่งด่วน (Quick Win)” พร้อมทั้งปรับโครงสร้างหลักสูตรให้วิชาประวัติศาสตร์เป็นรายวิชาพื้นฐานที่มีความชัดเจน จัดสรรเวลาเรียนอย่างเหมาะสม และเน้นผลลัพธ์การเรียนรู้เชิงสมรรถนะ ควบคู่กับการลดเนื้อหาที่ซ้ำซ้อน และเน้นการถอดบทเรียนจากอดีตสู่ปัจจุบัน

๑.๓) ควรส่งเสริมความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งด้านการศึกษา วัฒนธรรม และท้องถิ่น เพื่อบูรณาการแหล่งเรียนรู้และมรดกทางวัฒนธรรมในพื้นที่ รวมถึงสนับสนุนงบประมาณในการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และแพลตฟอร์มการเรียนรู้ดิจิทัล เช่น คลังสื่อกลางหรือ Virtual Museum ที่สามารถนำไปใช้ได้ทั่วประเทศในระดับการจัดการเรียนรู้ ควรส่งเสริมรูปแบบการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

๒) ระดับส่วนราชการ

๒.๑) ควรมุ่งเน้นการพัฒนาครูให้ตรงสาขาและมีความทันสมัย ควบคู่กับการจัดทำสื่อและคู่มือครูที่เป็นมาตรฐานเดียวกันทั่วประเทศ โดยส่งเสริมการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เช่น สื่อมัลติมีเดีย การจำลองโบราณสถาน ตลอดจนสื่อดิจิทัลรูปแบบ AR/VR

เพื่อยกระดับประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้เรียนให้มีความน่าสนใจและเข้าถึงได้มากขึ้น ทั้งนี้ควรปรับลดภาระงานที่ไม่เกี่ยวข้องกับการสอนของครู เพื่อให้สามารถทุ่มเทเวลาในการพัฒนาผู้เรียนได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ

๒.๒) ควรจัดทำแนวทางหรือคู่มือการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการประวัติศาสตร์ชาติไทยกับหน้าที่พลเมืองและคุณธรรมอย่างเป็นระบบ พร้อมสนับสนุนงบประมาณ สื่อการเรียนรู้ และการพัฒนาครูอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ครูสามารถออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย เช่น การเรียนรู้ผ่านโครงงาน การเรียนรู้นอกสถานที่ และการใช้แหล่งเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ในท้องถิ่น รวมถึงการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้และพัฒนาแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ระหว่างสถานศึกษา

๒.๓) ควรเน้นการแปลงนโยบายสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม โดยสนับสนุนการผลิตสื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้ที่ทันสมัย เช่น แพลตฟอร์มดิจิทัล คลังสื่อออนไลน์ และพิพิธภัณฑ์เสมือนจริง พร้อมทั้งพัฒนาครูให้เป็น “ผู้ออกแบบการเรียนรู้” ที่สามารถจัดการเรียนรู้เชิงวิเคราะห์ แทนการสอนแบบบรรยาย รวมถึงจัดทำกรอบเนื้อหาและ Timeline ประวัติศาสตร์ที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน และพัฒนาระบบติดตามผลการดำเนินงานของสถานศึกษาผ่านระบบออนไลน์

๒.๔) ควรส่งเสริมบทบาทของส่วนราชการในการเป็น “พี่เลี้ยงและตัวกลาง” เชื่อมโยงทรัพยากรและเครือข่าย โดยจัดตั้งชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เครือข่ายครูผู้สอนวิชประวัติศาสตร์ และการคัดเลือกยกย่องสถานศึกษาหรือครูต้นแบบ เพื่อสร้างแรงจูงใจและขยายผลความสำเร็จ ตลอดจนสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานในพื้นที่ เช่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พิพิธภัณฑ์ และหน่วยงานด้านวัฒนธรรม เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเข้าถึงแหล่งเรียนรู้จริงอย่างทั่วถึง

๓) ระดับพื้นที่

๓.๑) ควรมุ่งเน้นการส่งเสริมให้สถานศึกษาปรับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับบริบทของผู้เรียน โดยเน้นการมีส่วนร่วม การคิดวิเคราะห์ และการเชื่อมโยงความรู้กับชีวิตจริงและอาชีพในอนาคต เพื่อสร้างทัศนคติที่ดีต่อวิชาสังคมศึกษา และทำให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าของการเรียนรู้ประวัติศาสตร์อย่างเป็นรูปธรรม

๓.๒) ควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงประวัติศาสตร์กับบริบทของชุมชน เช่น การศึกษาประวัติศาสตร์ท้องถิ่น การเชิญปราชญ์ชาวบ้านหรือผู้รู้มาเป็นวิทยากร การจัดกิจกรรมจิตอาสา และกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม เพื่อปลูกฝังความรับผิดชอบต่อสังคม รวมถึงการสร้างความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน ในการร่วมพัฒนาผู้เรียนให้เป็นพลเมืองที่ดี มีคุณธรรม และมีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย

๓.๓) ควรเน้นการกำกับ ติดตาม และนิเทศเชิงรุก โดยศึกษานิเทศก์มีบทบาทในการสนับสนุนครูออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้แบบ Active Learning และกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ พร้อมทั้งจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (PLC) และคัดเลือกผลงานที่เป็นแบบอย่างที่ดี (Best Practice) เพื่อขยายผลไปยังสถานศึกษาอื่นในพื้นที่

๓.๔) ควรเน้น “การปฏิบัติจริง” โดยออกแบบหลักสูตรสถานศึกษาให้เชื่อมโยงกับอัตลักษณ์ท้องถิ่น เช่น ประวัติหมู่บ้าน บุคคลสำคัญ หรือภูมิปัญญาชุมชน และจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้เป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีชีวิต เช่น มุมนิทรรศการ หรือโครงการของสภานักเรียนที่เน้นบทบาทหน้าที่พลเมือง

๔. รูปแบบ แนวทาง หรือนวัตกรรม ที่คิดว่าเป็นต้นแบบหรือแบบอย่างที่ดี (ถ้ามี)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร

มีการขับเคลื่อนการจัดการเรียนรู้รายวิชาประวัติศาสตร์ แบบ Hybrid learning ภายใต้กระบวนการ History ๖ ขั้นตอน ผ่านวงจรคุณภาพ PDCA โดยมีวิธีการดำเนินการ ดังนี้



ขั้นที่ ๑ วางแผน (Plan)

สร้างความเข้าใจและความตระหนักรู้เกี่ยวกับหลักสูตรประวัติศาสตร์ชาติไทยให้แก่ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โดยมุ่งเน้นให้เห็นความสำคัญของการจัดการเรียนรู้เพื่อปลูกฝังความเป็นไทย หน้าที่พลเมือง และคุณธรรม พร้อมทั้งกำหนดแนวทางและเป้าหมายในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา

ขั้นที่ ๒ ดำเนินงาน (Do)

ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้รายวิชาประวัติศาสตร์สู่รูปแบบ Hybrid Learning โดยบูรณาการการเรียนรู้ทั้งในห้องเรียนและการเรียนรู้ผ่านสื่อดิจิทัล เน้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียน (Active Learning) และเชื่อมโยงเนื้อหาประวัติศาสตร์กับชีวิตจริง เพื่อเสริมสร้างความตระหนักในความเป็นไทยและการเป็นพลเมืองที่ดี

ขั้นที่ ๓ ตรวจสอบ (Check: C)

ดำเนินการกำกับ ติดตาม และประเมินผลการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา โดยพิจารณาการพัฒนาและจัดทำสื่อการเรียนรู้ นวัตกรรม และแนวทางการจัดการเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์ที่ส่งเสริมความเป็นไทย หน้าที่พลเมือง และคุณธรรมของผู้เรียน พร้อมทั้งรวบรวมข้อมูล ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ เพื่อนำไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงาน

ขั้นที่ ๔ สะท้อนผล (Act)

นำผลการดำเนินงานมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ และปรับปรุงพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น พร้อมทั้ง เผยแพร่ผลการดำเนินงานทั้ง ๔๕ โรงเรียน ผ่านช่องทาง Facebook/line ที่เป็นตัวอย่างแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) และนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้สู่สาธารณะ เพื่อเป็นต้นแบบให้กับสถานศึกษาอื่น ๆ และขยายผลในวงกว้าง

ด้านที่ ๓ ด้านการสร้างโอกาส และความเสมอภาคทางการศึกษา

<u>จุดเน้นที่ ๑</u> การป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กตกหล่น เด็กออกกลางคันให้เป็นศูนย์ (Zero Dropout)

ตัวชี้วัด (๑) ร้อยละของเด็กและเยาวชนที่หลุดออกจากระบบการศึกษาได้รับโอกาสในการศึกษา

(๒) ร้อยละของหน่วยงานทางการศึกษา/สถานศึกษาที่มีการจัดการศึกษา ให้แก่เด็ก เยาวชน กลุ่มเปราะบางทางการศึกษา

๑. ผลการดำเนินงาน

๑) การจัดให้มีระบบช่วยเหลือ ติดตามเด็กและเยาวชนที่หลุดออกจากระบบการศึกษา ตกหล่นและออกกลางคันให้มีโอกาสได้รับการศึกษาทั้งในระบบ นอกระบบและตามอัธยาศัย

หน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษาในพื้นที่รับผิดชอบเขตตรวจราชการที่ ๑๑ มีการดำเนินงานตามนโยบายการแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษา (Thailand Zero Dropout) ของหน่วยงานทางการศึกษาในพื้นที่ ได้ดำเนินไปอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง โดยมุ่งเน้นการสร้างโอกาสทางการศึกษาอย่างทั่วถึง เท่าเทียม และลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา ผ่านการบูรณาการความร่วมมือจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ชุมชน และผู้ปกครอง หน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษา มีการจัดให้มีระบบค้นหา คัดกรอง และติดตามเด็กและเยาวชนที่หลุดออกจากระบบการศึกษา ตกหล่น และออกกลางคัน โดยใช้ฐานข้อมูลนักเรียนรายบุคคลและระบบสารสนเทศที่เกี่ยวข้องเป็นเครื่องมือสำคัญ ควบคู่กับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่เข้มแข็ง มีการวิเคราะห์สภาพปัญหาเชิงลึกเป็นรายบุคคลและจัดทำแผนช่วยเหลือที่เหมาะสมตามบริบทของผู้เรียน โดยมีการลงพื้นที่เยี่ยมบ้าน ให้คำปรึกษา และประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิด เพื่อให้การช่วยเหลือเป็นไปอย่างตรงจุดและมีประสิทธิภาพ

๒) การส่งเสริมการจัดการศึกษาที่ยืดหยุ่นเพื่อรองรับเด็กและเยาวชนที่หลุดออกจากระบบการศึกษา ตกหล่น และออกกลางคันเพื่อเพิ่มโอกาสได้รับการศึกษาทั้งในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย

หน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษาในพื้นที่รับผิดชอบเขตตรวจราชการที่ ๑๑ มีการส่งเสริมการจัดการศึกษาที่ยืดหยุ่นเพื่อรองรับเด็กและเยาวชนที่หลุดออกจากระบบการศึกษา ตกหล่นและออกกลางคันในพื้นที่จังหวัดมุกดาหาร ได้ดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรม โดยมุ่งเน้นการเปิดโอกาสทางการศึกษาให้แก่ผู้เรียนทุกกลุ่มอย่างทั่วถึง ทั้งในระบบ นอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ผ่านการปรับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับบริบทของผู้เรียนและสภาพสังคมในพื้นที่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีการส่งเสริมการจัดการศึกษาที่มีความยืดหยุ่น โดยเน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ได้แก่ หน่วยงานภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน องค์กรทางศาสนา ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม เพื่อร่วมกันจัดการศึกษาตามอัธยาศัย

ให้เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่ ในขณะเดียวกัน สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ ได้จัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยในรูปแบบที่ยืดหยุ่น โดยมุ่งเน้นการค้นหา ติดตาม และนำเด็กและเยาวชนกลับเข้าสู่ระบบการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับบริบทของแต่ละบุคคล พร้อมทั้งเปิดหลักสูตรรองรับ เช่น หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ซึ่งสามารถรองรับผู้เรียนที่หลุดออกจากระบบได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีผู้ประสงค์กลับเข้าสู่การศึกษาอย่างต่อเนื่อง

๓) การส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาให้แก่กลุ่มเปราะบางทางการศึกษาในรูปแบบต่าง ๆ ที่หลากหลาย

หน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษาในพื้นที่รับผิดชอบเขตตรวจราชการที่ ๑๑ มีการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาให้แก่กลุ่มเปราะบาง ได้ดำเนินการอย่างเป็นระบบ ครอบคลุม และมีความหลากหลายของรูปแบบการจัดการศึกษา โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนทุกกลุ่มสามารถเข้าถึงโอกาสทางการศึกษาได้อย่างเท่าเทียม ไม่ว่าจะเป็นเด็กพิการ เด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ เด็กด้อยโอกาส เด็กในครอบครัวยากจน เด็กไร้สัญชาติ หรือเด็กที่อยู่ในสถานพินิจและสถานสงเคราะห์ รวมถึงเด็กป่วยในโรงพยาบาล ทั้งนี้ หน่วยงานทางการศึกษาได้ออกแบบการจัดการเรียนรู้ให้มีความยืดหยุ่นและสอดคล้องกับบริบทของผู้เรียนเป็นสำคัญ เช่น การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม การสอนเสริมรายบุคคล การจัดห้องเรียนเคลื่อนที่ ตลอดจนการจัดสื่อและนวัตกรรมที่เหมาะสมกับความต้องการเฉพาะบุคคล พร้อมทั้งมีการประสานส่งต่อความช่วยเหลือด้านทุนการศึกษาและสวัสดิการที่จำเป็นอย่างต่อเนื่อง สำหรับการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการและผู้ที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด ได้ดำเนินการอย่างเป็นระบบ โดยมีการคัดกรองและจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) การจัดสภาพแวดล้อมและสื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสม รวมถึงการให้บริการถึงบ้านสำหรับผู้เรียนที่ไม่สามารถเดินทางมาเรียนได้ ส่งผลให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ โดยในปีการศึกษา ๒๕๖๘ พบว่าผู้เรียนได้รับการดูแลอย่างครอบคลุมคิดเป็นร้อยละ ๑๐๐

โดยสรุป การดำเนินงานด้านการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาให้แก่กลุ่มเปราะบางได้แสดงให้เห็นถึงการบูรณาการความร่วมมือจากทุกภาคส่วน การพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาที่ยืดหยุ่นและหลากหลาย ตลอดจนการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ส่งผลให้ผู้เรียนทุกกลุ่มสามารถเข้าถึงโอกาสทางการศึกษาได้อย่างเท่าเทียม ลดความเหลื่อมล้ำ และสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างยั่งยืนในระยะยาว

๒. ปัญหาอุปสรรค

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสกลนคร

- ไม่มี -

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครพนม

- ไม่มี –

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมุกดาหาร

๑) ปัญหาครอบครัวหย่าร้าง ปัญหายาเสพติด น้ำกระท่อม บุหรี่/บุหรี่ไฟฟ้า ไม่มีแรงจูงใจในการเรียน ไม่เห็นความสำคัญของการเรียน รวมถึงความต้องการทำงานเพื่อหาเงินรายได้

๒) เนื่องจากระบบการทำงานมีความซับซ้อน บุคลากรยังขาดความเข้าใจในการใช้งานระบบข้อมูลนักเรียน และการแก้ไขปัญหาของนักเรียนที่ถูกต้อง

๓) การติดตามและช่วยเหลือเด็กและเยาวชนที่หลุดออกจากระบบการศึกษาบางรายยังประสบปัญหาในการติดต่อและประสานงานกับผู้ปกครอง รวมทั้งผู้เรียนบางส่วนมีข้อจำกัดด้านฐานะทางเศรษฐกิจและภาระหน้าที่ของครอบครัว ทำให้ไม่สามารถกลับเข้าสู่ระบบการศึกษาได้อย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ทรัพยากรและงบประมาณในการสนับสนุนผู้เรียนกลุ่มเปราะบางยังมีจำกัด ส่งผลต่อการให้ความช่วยเหลือได้ไม่ครอบคลุมเท่าที่ควร ปัจจัยเสี่ยงต่อการออกกลางคันของนักเรียนนักศึกษาอาชีวศึกษาในพื้นที่มุกดาหารมีความหลากหลาย ทั้งปัญหาเศรษฐกิจของครอบครัว การเดินทาง และการถูกชักชวนให้ไปทำงานในประเทศเพื่อนบ้าน โดยเฉพาะในพื้นที่ชายแดนที่มีแรงดึงดูดของตลาดแรงงานข้ามชาติ

๓. ข้อเสนอแนะ

๑) ระดับนโยบาย

๑.๑) ควรมุ่งเน้นการกำหนดทิศทางและกลไกการดำเนินงานที่ชัดเจน เป็นรูปธรรม และสามารถขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อจัดทำฐานข้อมูลเด็กและเยาวชนที่ออกกลางคันและกลุ่มเสี่ยงให้เป็นระบบเดียวที่สามารถเชื่อมโยงและใช้ข้อมูลร่วมกันได้ระหว่างทุกหน่วยงานทางการศึกษา อันจะช่วยให้การกำกับ ติดตาม และให้ความช่วยเหลือผู้เรียนเป็นไปอย่างต่อเนื่อง ลดความซ้ำซ้อนของข้อมูล และเพิ่มประสิทธิภาพในการนำผู้เรียนกลับเข้าสู่ระบบการศึกษาให้สำเร็จตามการศึกษาภาคบังคับ

๑.๒) นโยบายด้านการติดตามและช่วยเหลือนักเรียนออกกลางคันควรมีความชัดเจน ครอบคลุม และมีแนวทางการดำเนินงานที่หลากหลายสอดคล้องกับบริบทของผู้เรียนแต่ละกลุ่ม โดยเน้นการแก้ไขปัญหาเชิงรุกและเชิงป้องกันควบคู่กัน พร้อมทั้งสร้างความตระหนักรู้และความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และชุมชน ให้มีส่วนร่วมในการเฝ้าระวัง ป้องกัน และแก้ไขปัญหาเด็กหลุดออกจากระบบการศึกษาอย่างเป็นระบบ

๑.๓) ควรกำหนดมาตรการเชิงนโยบายในการแก้ไขปัญหาปัจจัยเสี่ยงที่ส่งผลต่อการออกกลางคัน เช่น ปัญหายาเสพติดและพฤติกรรมเสี่ยงของเยาวชน รวมถึงการควบคุมการใช้พืชกระท่อมอย่างเหมาะสม ควบคู่กับการส่งเสริมคุณภาพชีวิตและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน

๒) ระดับส่วนราชการ

๒.๑) ควรมุ่งเน้นการบูรณาการความร่วมมือ การสนับสนุนทรัพยากร และการพัฒนาระบบบริหารจัดการให้สามารถขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาได้อย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืน โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับจังหวัดควรประสานความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายทางการศึกษา

ในพื้นที่ เพื่อให้เกิดระบบการรับและส่งต่อผู้เรียนระหว่างหน่วยงานอย่างมีประสิทธิภาพ ลดช่องว่างในการเข้าถึงโอกาสทางการศึกษา และทำให้ผู้เรียนสามารถกลับเข้าสู่ระบบการศึกษาได้อย่างต่อเนื่อง

๒.๒) ควรส่งเสริมการพัฒนาหลักสูตรอาชีพระยะสั้นที่มีความหลากหลาย ทันสมัย และสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน เพื่อเป็นทางเลือกให้แก่ผู้เรียนกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มที่หลุดออกจากระบบ สามารถนำความรู้ไปประกอบอาชีพและสร้างรายได้ได้จริง ควบคู่กับการจัดระบบการแนะแนว การให้คำปรึกษา และการชี้แนะ (Coaching) อย่างเป็นระบบ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถวางแผนเส้นทางการศึกษาและอาชีพได้อย่างเหมาะสมกับศักยภาพของตนเอง

๒.๓) ควรจัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สถานศึกษา หน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานด้านสังคม และภาคเอกชน เพื่อร่วมกันวางแผนป้องกัน เฝ้าระวัง และแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนไม่ให้หลุดออกจากระบบการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีการกำหนดบทบาทหน้าที่และกลไกการดำเนินงานร่วมกันอย่างชัดเจน

๓) ระดับพื้นที่

๓.๑) ควรมุ่งเน้นการดำเนินงานเชิงปฏิบัติที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาและผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยการจัดระบบการศึกษาที่มีความยืดหยุ่น ทั้งด้านเวลา รูปแบบ และเนื้อหา เพื่อให้เหมาะสมกับความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน และเอื้อต่อการเข้าถึงโอกาสทางการศึกษาอย่างทั่วถึง โดยเฉพาะกลุ่มนักเรียนที่มีความเสี่ยงหรือหลุดออกจากระบบการศึกษา

๓.๒) การดำเนินงานด้านการแก้ไขปัญหาผลการเรียน เช่น การแก้ “๐ ร มส.” ควรมีความเป็นธรรม ไม่สร้างภาระเกินสมควรต่อผู้เรียน ครู และผู้ปกครอง โดยออกแบบกระบวนการที่ยืดหยุ่นและคำนึงถึงศักยภาพของผู้เรียนเป็นรายบุคคล ควบคู่กับการ “นำการศึกษาไปหานักเรียน” สำหรับกลุ่มที่ออกกลางคันหรือมีความเสี่ยงสูง ผ่านรูปแบบการเรียนรู้ที่หลากหลาย เช่น การเรียนที่บ้าน การเรียนออนไลน์ หรือการจัดการศึกษาเคลื่อนที่

๓.๓) ควรจัดระบบการแนะแนวด้านอาชีพอย่างเป็นระบบ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเห็นเส้นทางการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพที่ชัดเจน สอดคล้องกับความถนัดและความสนใจของตนเอง อันจะช่วยลดแรงจูงใจในการออกกลางคัน ขณะเดียวกัน สถานศึกษาควรจัดทำแผนป้องกันและเฝ้าระวังเด็กและเยาวชนไม่ให้หลุดออกจากระบบการศึกษา โดยบูรณาการการดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานทางการศึกษาทุกระดับอย่างต่อเนื่องและเป็นรูปธรรม

๓.๔) ควรสนับสนุนการจัดตั้งภาคีเครือข่ายในระดับพื้นที่ให้เป็นศูนย์ประสานงานหลักในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กตกหล่นและออกกลางคัน (Zero Dropout) โดยมีบทบาทในการเชื่อมโยงข้อมูล ประสานความร่วมมือ และขับเคลื่อนการดำเนินงานร่วมกันอย่างเป็นระบบ เพื่อให้การแก้ไขปัญหาเกิดผลอย่างยั่งยืนในระดับพื้นที่ต่อไป

๔. รูปแบบ แนวทาง หรือนวัตกรรม ที่คิดว่าเป็นต้นแบบหรือแบบอย่างที่ดี (ถ้ามี)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามุกดาหาร

ดำเนินโครงการพาน้องกลับมาเรียน นำการเรียนไปให้น้อง ตามหลักการ ๕W๑H



ด้านที่ ๓ ด้านการสร้างโอกาส และความเสมอภาคทางการศึกษา

<u>จุดเน้นที่ ๒</u> สร้างโอกาสการเข้าถึงการศึกษา (Anywhere Anytime) และส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต

ตัวชี้วัด (๑) ร้อยละของสถานศึกษาที่มีการจัดการแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ให้ผู้เรียนทุกช่วงวัยได้เรียนรู้ตามศักยภาพ ตามความถนัดและความสนใจ

(๒) ร้อยละของสถานศึกษาที่มีการนำระบบหน่วยกิตสะสม (Credit Bank)/การเทียบโอนมาส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้เป็นทางเลือกในการเข้าถึงการศึกษาตามความถนัดและความสนใจ

(๓) ร้อยละของผู้เรียนที่ได้รับการเทียบระดับการศึกษา ด้วยวิธีการสอบวัดระดับความรู้

๑. ผลการดำเนินงาน

๑) การส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนทุกช่วงวัย (ปฐมวัย จนถึงเรียนรู้ตลอดชีวิต) เข้าสู่ระบบการศึกษาตามศักยภาพ ตามวัย ต่อเนื่องอย่างเป็นระบบ

หน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษาในพื้นที่รับผิดชอบเขตตรวจราชการที่ ๑๑ ได้ขับเคลื่อนนโยบายสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาอย่างเป็นระบบโดยมุ่งให้ผู้เรียนทุกช่วงวัย ตั้งแต่ปฐมวัยถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิตเข้าสู่ระบบการศึกษาอย่างทั่วถึงและต่อเนื่องมีการสำรวจ ติดตาม และบริหารจัดการข้อมูลผู้เรียนรายบุคคลด้วยระบบฐานข้อมูลที่เป็นมาตรฐานดำเนินการติดตามผู้เรียนกลุ่มเสี่ยงและป้องกันการหลุดออกจากระบบการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมผู้ด้อยโอกาสให้ได้รับการพัฒนาทักษะอาชีพสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานบูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐและภาคีเครือข่ายในการจัดการศึกษาและพัฒนาผู้เรียนจัดการเรียนรู้ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและศักยภาพของผู้เรียนเป็นสำคัญพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ที่หลากหลาย ยืดหยุ่น และตอบสนองความถนัดของผู้เรียนส่งเสริมแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา รวมถึงแหล่งเรียนรู้ดิจิทัลอย่างทั่วถึงสนับสนุนการเข้าถึงเทคโนโลยีทางการศึกษาที่ทันสมัยภายใต้แนวคิดการเรียนรู้ทุกที่ทุกเวลาจัดสรรอุปกรณ์และโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัลเพื่อรองรับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีสมรรถนะ ด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเรียนรู้ ส่งเสริมการใช้แพลตฟอร์มดิจิทัลและสื่อการเรียนรู้สมัยใหม่ในการจัดการเรียนการสอนดำเนินการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลอย่างเป็นระบบเพื่อยกระดับคุณภาพ

๒) การพัฒนาระบบและข้อมูลการจัดการศึกษาที่ยืดหยุ่นทุกประเภท เพื่อเป็นทางเลือกในการเข้าถึงการศึกษาที่หลากหลาย ตามความต้องการของผู้เรียนทุกประเภท ทุกช่วงวัย (ปฐมวัย จนถึงเรียนรู้ตลอดชีวิต)

หน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษาในพื้นที่รับผิดชอบเขตตรวจราชการที่ ๑๑ ได้ดำเนินการพัฒนาระบบและข้อมูลการจัดการศึกษาที่มีความยืดหยุ่น เพื่อรองรับความต้องการของผู้เรียนทุกประเภทและทุกช่วงวัยอย่างเป็นระบบ โดยมุ่งเน้นการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้เป็นกลไกสำคัญในการบริหารจัดการและจัดการเรียนรู้ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนครได้พัฒนาแพลตฟอร์มการเรียนรู้ดิจิทัลที่มีความปลอดภัย ควบคู่กับการพัฒนาสมรรถนะครูและบุคลากรด้านเทคโนโลยีเพื่อให้สามารถจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อและนวัตกรรมที่ทันสมัย ปัจจุบันอยู่ระหว่างการพัฒนา ตรวจสอบคุณภาพ และจัดทำคลังสื่อดิจิทัล ก่อนนำไปทดลองใช้และขยายผลในสถานศึกษาสังกัดอย่างครอบคลุม มีการพัฒนาระบบการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ระดับปฐมวัยจนถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยใช้ฐานข้อมูลรายบุคคลในการติดตามผู้เรียน และส่งเสริมการเข้าถึงการศึกษาในรูปแบบที่หลากหลาย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามุกดาหารได้ยกระดับการเรียนรู้ผ่านแพลตฟอร์มดิจิทัล โดยบูรณาการการเรียนรู้แบบผสมผสาน การใช้คลังสื่อดิจิทัล และการวิเคราะห์ข้อมูลผู้เรียนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้รายบุคคล รวมทั้งพัฒนาศักยภาพครูในการใช้เทคโนโลยีและปัญญาประดิษฐ์ในการผลิตสื่อการเรียนรู้คุณภาพ นอกจากนี้ สถานศึกษาอาชีวศึกษาได้พัฒนาระบบการเรียนรู้ทั้ง

ในสถานศึกษาและสถานประกอบการ พร้อมทั้งจัดทำแพลตฟอร์มการเรียนรู้ออนไลน์เพื่อรองรับการเรียนรู้ทุกที่ทุกเวลา

๓) การบูรณาการการสอบเทียบ เทียบโอน และระบบหน่วยกิตสะสม (Credit Bank) เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียนตามศักยภาพ

หน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษาในพื้นที่รับผิดชอบเขตตรวจราชการที่ ๑๑ ได้ดำเนินการบูรณาการระบบการสอบเทียบ การเทียบโอนผลการเรียน และระบบหน่วยกิตสะสม (Credit Bank) เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตามศักยภาพของผู้เรียนอย่างยืดหยุ่นและต่อเนื่อง โดยมุ่งเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถสะสมความรู้ ทักษะ และประสบการณ์จากการศึกษาในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย รวมถึงประสบการณ์การทำงาน มาเทียบโอนเป็นหน่วยกิตได้อย่างเป็นมาตรฐานและเป็นที่ยอมรับ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานครได้ขับเคลื่อนนโยบายธนาคารหน่วยกิตร่วมกับภาคีเครือข่ายทั้งระดับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ตลอดชีวิต พร้อมทั้งประชาสัมพันธ์และสร้างความเข้าใจแก่สถานศึกษาในการนำระบบไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ได้พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้มีความยืดหยุ่น สอดคล้องกับบริบทพื้นที่ และรองรับการสะสมหน่วยกิตของผู้เรียน ควบคู่กับการพัฒนาครูและบุคลากรให้มีสมรรถนะในการออกแบบการเรียนรู้และบริหารจัดการระบบหน่วยกิตสะสม ส่งผลให้สถานศึกษาในสังกัดมีระบบธนาคารหน่วยกิตที่มีประสิทธิภาพ ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนรายวิชาและกิจกรรมตามความสนใจ และพัฒนาทักษะได้อย่างหลากหลาย ทั้งนี้ ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดส่วนใหญ่สูงกว่าเป้าหมาย สะท้อนถึงความสำเร็จในการขับเคลื่อนเชิงระบบ นอกจากนี้ สถานศึกษาอาชีวศึกษาได้ดำเนินการรับรองและเทียบโอนผลการเรียนจากประสบการณ์การทำงาน เพื่อเปิดโอกาสให้แรงงานสามารถยกระดับคุณวุฒิวิชาชีพได้โดยไม่ต้องเริ่มต้นใหม่ทั้งหมด ขณะที่สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดมุกดาหารได้พัฒนาระบบการเทียบระดับการศึกษาและการสอบเทียบความรู้ในรูปแบบที่หลากหลาย ทั้งการประเมินเชิงประจักษ์และการทดสอบด้วยระบบดิจิทัล เพื่อให้ผู้เรียนสามารถได้รับวุฒิการศึกษาอย่างเหมาะสมกับศักยภาพ

๒. ปัญหาอุปสรรค

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสกลนคร

๑) ครูและบุคลากรทางการศึกษาบางส่วนยังขาดทักษะและความเชี่ยวชาญในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและนวัตกรรมการเรียนรู้ ส่งผลต่อการนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ

๒) การขับเคลื่อนระบบหน่วยกิตสะสม (Credit Bank) และการเทียบโอนผลการเรียน ยังอยู่ในระยะเริ่มต้น ทำให้สถานศึกษาบางแห่งยังขาดความเข้าใจในแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครพนม

ครูและบุคลากรทางการศึกษาบางส่วนยังขาดความพร้อมด้านทักษะดิจิทัลและความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการศึกษาที่ยืดหยุ่น รวมทั้งมีภาระงานอื่นที่ส่งผลต่อการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมุกดาหาร

๑) ในยุคการเปลี่ยนผ่านสู่สังคมดิจิทัล ครูและบุคลากรจำเป็นต้องพัฒนาทักษะ Digital Literacy อย่างต่อเนื่องเพื่อให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลง

๒) ความจำเป็นในการดูแลรักษาอุปกรณ์และการปรับปรุงระบบแพลตฟอร์มให้เป็นปัจจุบัน เพื่อให้ใช้งานได้อย่างเต็มประสิทธิภาพอยู่เสมอ

๓. ข้อเสนอแนะ

๑) ระดับนโยบาย

๑.๑) ควรกำหนดแนวทางและคู่มือการดำเนินงานระบบธนาคารหน่วยกิต (Credit Bank) และการสอบเทียบ เทียบโอนผลการเรียนให้มีความชัดเจน เป็นมาตรฐานเดียวกันทั่วประเทศ และสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม โดยมุ่งเน้นการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้มีประสิทธิภาพและเป็นระบบเดียวกัน

๑.๒) ควรมีการจัดสรรงบประมาณอย่างต่อเนื่องเพื่อสนับสนุนการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัลและอุปกรณ์ทางการศึกษาให้มีความทันสมัยและเพียงพอต่อการใช้งานตามวงรอบ

๑.๓) ควรเร่งรัดการพัฒนาระบบธนาคารหน่วยกิตในระดับอาชีวศึกษาให้มีความชัดเจน สามารถใช้งานได้จริง และรองรับการสะสมหน่วยกิตจากการเรียนรู้ที่หลากหลาย พร้อมทั้งส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบออนไลน์และแบบผสมผสาน (Hybrid Learning) ให้เป็นทางเลือกที่มีประสิทธิภาพสำหรับผู้เรียนทุกช่วงวัย

๑.๔) ควรกำหนดนโยบายและแนวทางการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีสมรรถนะด้านดิจิทัลและการจัดการเรียนรู้สมัยใหม่ สอดคล้องกับแนวคิดการจัดการศึกษาแบบ Anywhere Anytime และการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อให้สามารถออกแบบการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อความแตกต่างของผู้เรียนและรองรับการเปลี่ยนแปลงของบริบททางการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

๒) ระดับส่วนราชการ

๒.๑) ควรมีบทบาทในการสนับสนุนและขับเคลื่อนการพัฒนาระบบการศึกษาด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างเป็นระบบ โดยพัฒนาแพลตฟอร์มดิจิทัลกลางที่มีความปลอดภัย ใช้งานง่าย และสามารถเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อรองรับการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลอย่างครบวงจร

๒.๒) ควรพัฒนาและคัดกรองสื่อการเรียนรู้บนแพลตฟอร์ม NDLP ให้มีคุณภาพ มีความหลากหลาย และครอบคลุมทุกระดับชั้น รวมถึงตอบสนองต่อความถนัดและศักยภาพของผู้เรียนแต่ละกลุ่ม นอกจากนี้ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) ควรพัฒนาแพลตฟอร์มการเรียนรู้ดิจิทัลกลางสำหรับอาชีวศึกษา พร้อมทั้งจัดทำฐานข้อมูลหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้นที่สามารถเทียบโอนเป็นหน่วยกิตได้ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างเป็นระบบและยืดหยุ่น

๒.๓) ควรส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานด้านการสอบเทียบ การเทียบโอนผลการเรียน และระบบธนาคารหน่วยกิต (Credit Bank) ให้แก่สถานศึกษา โดยจัดทำแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน จัดอบรมพัฒนาศักยภาพบุคลากรที่เกี่ยวข้อง และพัฒนาระบบฐานข้อมูลให้สามารถเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้การดำเนินงานเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน

๒.๔) ควรส่งเสริมการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยมุ่งเน้นการเสริมสร้างทักษะด้านดิจิทัล การจัดการเรียนรู้ที่ยืดหยุ่น และการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน ควบคู่กับการลดภาระงานที่ไม่จำเป็น เพื่อให้ครูสามารถมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนได้อย่างเต็มศักยภาพและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๓) ระดับพื้นที่

๓.๑) ควรส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษาพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย สอดคล้องกับบริบทของผู้เรียนและชุมชนในพื้นที่ เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาและขยายโอกาสการเข้าถึงการเรียนรู้อย่างทั่วถึง โดยเน้นการจัดการเรียนรู้ที่ยืดหยุ่นและตอบสนองความต้องการของผู้เรียนเป็นสำคัญ

๓.๒) ควรจัดโครงการและกิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้เทคนิคการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนการสอน รวมถึงพัฒนาศักยภาพในการออกแบบการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ควรวางแผนการนิเทศติดตามเชิงรุก เพื่อให้คำแนะนำและแก้ไขปัญหาทั้งด้านเทคนิคและวิชาการแก่สถานศึกษาได้อย่างทันท่วงที

๓.๓) ควรประสานความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชนในการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ชุมชนที่มีอุปกรณ์ดิจิทัลพร้อมใช้งาน เพื่อให้ประชาชน โดยเฉพาะในพื้นที่ห่างไกล สามารถเข้าถึงการศึกษาและการฝึกอบรมอาชีพได้อย่างสะดวกและเท่าเทียม พร้อมทั้งดำเนินการประชาสัมพันธ์และสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการสอบเทียบ การเทียบโอนผลการเรียน และระบบหน่วยกิตสะสม (Credit Bank) แก่สถานศึกษา ผู้เรียน และผู้เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง

๓.๔) ควรส่งเสริมการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาในรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในระดับพื้นที่ เพื่อยกระดับการจัดการศึกษาแบบ Anywhere Anytime และสนับสนุนการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

๔. รูปแบบ แนวทาง หรือนวัตกรรม ที่คิดว่าเป็นต้นแบบหรือแบบอย่างที่ดี (ถ้ามี)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร

มีแนวทางหรือนวัตกรรมของโรงเรียนที่ได้ดำเนินการจัดการเรียนรู้ที่เกิดผลสัมฤทธิ์กับผู้เรียน ดังนี้

๑) Anywhere Anytime โลกกว้างคือห้องเรียนเรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลา ของโรงเรียนเมืองพาลุกากรภูมิ

๒) กระบวนการบริหารจัดการศึกษา โรงเรียนบ้านนายอ โดยใช้ SIX PA MODEL (Anywhere Anytime and Lifelong Learning

๓) แนวทางการจัดการเรียนรู้ “Anywhere Anytime” และการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต โรงเรียนบ้านนาคำน้อย ๑

๔) การพัฒนาแพลตฟอร์มการเรียนรู้ออนไลน์ “KruSun Digital Learning Platform” เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้แบบ Anywhere Anytime ของโรงเรียนสยามกลการ ๔

๕) การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ โดยใช้ Dingital Platform Canva AI (Anywhere Anytime and Lifelong Learning) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ โรงเรียนบ้านนายอ

๖) จรวดกระดาษและพลังงานจากขวดน้ำอัดลม โรงเรียนบ้านป่าพยอม

๗) Wordwall กล่องสุ่มจุ่มการลบ โรงเรียนบ้านนายอ

๘) การจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกทักษะการเรียนรู้สำนวนไทย เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนคำ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ โรงเรียนบ้านนายอ

๙) นวัตกรรมการสอนภาษาอังกฤษด้วย AI เพื่อพัฒนาทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ ๒๑ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ โรงเรียนบ้านนายอ


โรงเรียนเมืองพาลุกากรภูมิ
Anywhere Anytime
โลกกว้างคือห้องเรียน: เรียนรู้ได้ทุกที่ ทุกเวลา
START
เข้าถึงอย่างยืดหยุ่น (Flexible Access)
ไม่จำกัดแค่ในห้องเรียน จะอยู่นอกห้องเรียน หรืออยู่ที่บ้าน ก็เรียนรู้ได้ผ่านสมาร์ทโฟน แท็บเล็ต หรือสอบตามจากผู้มีประสบการณ์
เรียนตามความชอบ (Self-Paced Learning)
ออกแบบการเรียนตามความสนใจและเวลาที่สะดวก เลือกเรียนหัวข้อที่ใช่ ในเวลาที่พร้อม
หัวใจหลักของการเรียนรู้ (Key Pillars)
ระบบนิเวศดิจิทัล (Digital Ecosystem)
เชื่อมต่อโลกความรู้ผ่าน Platform, Online Courses, และ Community ของผู้ใฝ่รู้ การเรียนรู้และทบทวนบทเรียนผ่าน DLTV
ประโยชน์ที่ได้รับ (Key Benefits)
Upskill & Reskill: พัฒนาทักษะใหม่ให้ทันโลก
Limitless: ทลายกำแพงด้านสถานที่และเวลา
Sustainable: สร้างนิสัยรักการเรียนรู้ติดตัวไปตลอดชีวิต
"เริ่มต้นการเรียนรู้ที่ไม่มีวันสิ้นสุด... เพราะการเรียนรู้คือการเดินทางตลอดชีวิต"
โรงเรียนเมืองพาลุกากรภูมิ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร


แนวทางการจัดการเรียนรู้
"ANYWHERE ANYTIME" และการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต
สนองนโยบายการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ - ๒๕๖๙ "เรียนดี มีความสุข"
โรงเรียนบ้านนาคำน้อย ๑ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร
เป้าหมาย
สร้างระบบการเรียนรู้ดิจิทัล (Digital Learning Ecosystem) เพื่อความเสมอภาค
DLTV & OBEC Content Center คลังสื่อคุณภาพ ระบบ Mobile-Friendly
Learning Box ชุดสื่อออฟไลน์ "ไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง" สำหรับกลุ่มเปราะบาง
Mobile Library เปลี่ยนมือถือให้เป็นห้องสมุดเคลื่อนที่
รูปแบบการจัดการเรียนรู้
On-site Learning: เปลี่ยนห้องเรียนให้เป็นพื้นที่ลงมือทำ (Active Learning) และแก้ปัญหา (Problem-Based)
Blended Learning: ใช้แนวคิด "ห้องเรียนกลับด้าน (Flipped Classroom)" โดยนำสื่อออนไลน์มาแทนการบรรยายกฎษฎี
Micro-Learning: ย่อยเนื้อหาเป็นคลิปสั้น (๕-๘ นาที) หรืออินโฟกราฟิก เพื่อลดความเหนื่อยล้าทางการเรียนรู้ของเด็กประถม
การปรับเปลี่ยนบทบาท (New Roles)
1. นักเรียน: เป็นผู้กำกับการเรียนรู้ตนเอง, เป็นพลเมืองดิจิทัล และประยุกต์ทักษะเข้ากับบริบทจริงของชุมชน
2. ครู: เปลี่ยนจากผู้บรรยาย เป็น "ผู้อำนวยความสะดวก (Coach / Facilitator)"
3. การสั่งงานและประเมินผล: ลดภาระการบ้านในสมุด เปลี่ยนเป็นการประเมินตามสภาพจริงแบบยืดหยุ่น เช่น ถ่ายภาพผลงานอัดคลิปวิดีโอ หรืออัดเสียงส่ง
4. การสื่อสาร: ใช้แอปพลิเคชัน Line เป็น One-Stop Service เพื่อความรวดเร็วในการติดต่อผู้ปกครอง
ครูเป็น Coach & Facilitator ใช้ Line เป็น One-Stop Service ลดเวลาการบรรยายซ้ำซ้อน และประเมินผลตามสภาพจริง มีเวลาดูแลนักเรียนรายบุคคลมากขึ้น ด้วยคลังสื่อที่พร้อมใช้
นักเรียน เป็นผู้สร้างสรรค์การเรียนรู้ (Self-Directed Learner) รักการค้นคว้าด้วยตนเอง เป็นพลเมืองดิจิทัลที่ปลอดภัย มีความสุข และรักการเรียนรู้ตลอดชีวิต
ผู้ปกครอง ลดภาระคำใช้จ่ายและเวลาเดินทาง มีส่วนร่วมให้สื่อผ่านเทคโนโลยีในการเรียนรู้ของบุตรหลานได้ใกล้ชิดขึ้น


การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์
โดยใช้ Dingital Platform Canva AI
(Anywhere Anytime and Lifelong Learning)
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
วัตถุประสงค์
1. นักเรียนสามารถบอกและเขียนจำนวนในแบบรูปของจำนวนที่เพิ่มขึ้นหรือลดลงที่ละเท่า ๆ กันได้(K)
2. นักเรียนสามารถแก้ปัญหา ให้เหตุผลและสื่อสาร การสื่อความหมายทางคณิตศาสตร์(P)
3. นักเรียนเป็นผู้มีระเบียบวินัย มีความสนใจใฝ่เรียนรู้ และมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ตรวจสอบความคิดเห็นของผู้อื่น (A)
4. สมรรถนะ สื่อสาร คิด แก้ปัญหา
นายจิติศักดิ์ พงษ์จันโอ
ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ:ครูชำนาญการ
โรงเรียนบ้านนาขอ สพม.มุกดาหาร
สื่อการเรียนรู้
1. ภาพปริศนา โดยใช้ Canva
2. สื่อ แบบรูปของจำนวนที่เพิ่มขึ้นหรือลดลงที่ละเท่า ๆ กัน โดยใช้ Canva
3. วงล้อสุ่ม จากเว็บไซต์ https://wheelofnames.com/th/
4. จิ๊บเวลาจากเว็บไซต์ https://www.youtube.com/watch?v=J_yThsZ3BPU
วิธีการสอนแบบ สสวท. 6 ขั้น กับ Canva AI
กระบวนการจัดการเรียนรู้
ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่บทเรียน จัดกิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียนด้วยปัญหา และเกม "รถไฟหรรษา"
ขั้นที่ 2 ขั้นสอน จัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อ canva เรื่องแบบรูปที่เพิ่มขึ้นหรือลดลงที่ละเท่า ๆ กัน
ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป นักเรียนร่วมกันสรุปความรู้
ขั้นที่ 4 ขั้นฝึกทักษะ ทำแบบฝึกทักษะ
ขั้นที่ 5 ขั้นนำไปประยุกต์ใช้ กิจกรรมกลุ่ม แบบรูปที่เพิ่มขึ้นหรือลดลงในชีวิตประจำวัน
ขั้นที่ 6 ขั้นประเมินผล การนำเสนอโดยการสุ่ม https://wheelofnames.com/th/
การวัดและประเมินผล
ประเด็น | เครื่องมือ | วิธีวัด | เกณฑ์
ด้าน K | แบบฝึกฯ | ตรวจแบบฝึก | ผ่าน 70 %
ด้าน P | แบบประเมิน | สังเกต ถาม - ตอบ นำเสนอ | ระดับพอใช้ขึ้นไป
ด้าน A | แบบประเมิน | สังเกตพฤติกรรม | ระดับพอใช้ขึ้นไป
สมรรถนะ | แบบประเมิน | ประเมินตามแบบประเมิน | ระดับพอใช้ขึ้นไป
ผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียน
ผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียน
สื่อการเรียนรู้


การพัฒนาแพลตฟอร์มการเรียนรู้ออนไลน์
"KruSun Digital Learning Platform"
เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้แบบ Anywhere Anytime
ห้องเรียนออนไลน์
ครูยาญุณรงค์ เจตคุณ
สื่อที่ใช้ (Digital Platform)
• เว็บไซต์ "ห้องเรียนครูซันซัน" (ศูนย์กลางบทเรียนออนไลน์) รายวิชาวิทยาการคำนวณ และคอมพิวเตอร์เพิ่มเติม
• Line กลุ่มห้องเรียน (สื่อสารและติดตามงาน)
• ระบบแบบทดสอบออนไลน์ (Google Forms)
• แพลตฟอร์มเกมการศึกษา เช่น Wayground, ZapQuiz, Kahoot
• เครื่องมือ AI สำหรับพัฒนานวัตกรรมเรียน สร้างข้อคำถาม และวิเคราะห์ผลการเรียนรู้
วิธีการจัดการเรียนการสอน
• พัฒนาแพลตฟอร์มออนไลน์เป็นแหล่งรวมบทเรียน ใบงาน คลิปวิดีโอ และแบบทดสอบ
• ออกแบบบทเรียนให้เรียนรู้ได้ด้วยตนเอง (Self-Paced Learning)
• ใช้ AI ช่วยออกแบบกิจกรรมให้เหมาะสมกับระดับผู้เรียน
• บูรณาการเกมและกิจกรรมโต้ตอบเพื่อกระตุ้นความสนใจ
• เปิดโอกาสให้นักเรียนเข้ากบทวนบทเรียนได้ไม่จำกัดเวลา (Anywhere Anytime)
การวัดผลและประเมินผล
• ประเมินผลก่อนเรียน-หลังเรียนผ่านระบบออนไลน์
• เก็บข้อมูลผลการทำแบบทดสอบอัตโนมัติ
• วิเคราะห์ข้อมูลพัฒนาการของผู้เรียนรายบุคคล
• ประเมินจากชิ้นงานและกิจกรรมในแพลตฟอร์ม
• แบบประเมินความพึงพอใจต่อการใช้แพลตฟอร์ม
ผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียน
• เข้าถึงบทเรียนได้อย่างเท่าเทียม
• เรียนรู้ได้ตามความพร้อมของตนเอง
• มีทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self-Directed Learning)
• พัฒนาทักษะดิจิทัลและการใช้เทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์
• ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง
ปัจจัยแห่งความสำเร็จ
• การออกแบบแพลตฟอร์มให้ใช้งานง่าย (User-Friendly)
• การสนับสนุนจากผู้บริหารและโรงเรียน
• ความพร้อมของครูด้านเทคโนโลยีดิจิทัล
• การติดตามและปรับปรุงแพลตฟอร์มอย่างสม่ำเสมอ
สแกนเพื่อเข้าเยี่ยมชมห้องเรียนออนไลน์


นวัตกรรมการสอนภาษาอังกฤษด้วย AI
เพื่อพัฒนาทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
นางสาวลักขณา วงษ์ชา
ตำแหน่ง ครู
โรงเรียนบ้านนายอ สพป.มุกดาหาร
ที่มาและความสำคัญของนวัตกรรมที่นำเสนอ
สภาพปัญหา
วิธีการดำเนินงาน
Plan
Do
Check
Act
ผลลัพธ์ที่ได้
ภาพกิจกรรมการจัดการเรียนการสอน
Digital Platform


ผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ด้านการจัดการเรียนการสอน
การสร้างโอกาสการเข้าถึงการศึกษา (Anywhere Anytime)
ชื่อนวัตกรรม จรวดกระดาษและหลังงานจากขวดน้ำอัดลม
หลักการและเหตุผล
นางสาวธัญจิรา บุทธิจักร์
ตำแหน่งครูผู้ช่วย
โรงเรียนบ้านเป้าพอง
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษามุกดาหาร
ผลการใช้นวัตกรรม
วัตถุประสงค์
กลุ่มตัวอย่าง
กระบวนการพัฒนานวัตกรรม
ผลที่เกิดขึ้นต่อผู้เรียน
ผลที่เกิดขึ้นต่อผู้สอน
รูปภาพนวัตกรรมและการเผยแพร่ผลงาน
SCAN ME


แพลตฟอร์มการเรียนรู้ (Digital Platform)
นายพงศธร ยืนยง
ตำแหน่ง ครู
โรงเรียนบ้านนายอ
สพป.มุกดาหาร
1.ชื่อเรื่อง/ชื่อนวัตกรรม : Wordwall กล่องสุ่มจุ่มการลบ เลข 2 หลัก แบบไม่มีการกระจาย ระดับชั้น ป.1
2.สื่อที่ใช้ : แพล็ตฟอร์ม Wordwall
3.วิธีการจัดการเรียนการสอน
ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียมการ
ขั้นที่ 2 ขั้นดำเนินการจัดการเรียนรู้
4.การวัดผลและประเมินผล
5.ผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียน
6.รูปภาพการดำเนินกิจกรรม
7.QR Code แพล็ตฟอร์มที่สร้าง
SCAN ME


กระบวนการบริหารจัดการศึกษา โรงเรียนบ้านนายอ
โดยใช้ SIX PA MODEL
(Anywhere Anytime and Lifelong Learning)
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร
วัตถุประสงค์
เป้าหมาย
การดำเนินงานพัฒนา
นายจิติศักดิ์ พงษ์จันโอ
ตำแหน่ง รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน วิทยฐานะครูชำนาญการ
กระบวนการบริหารจัดการศึกษา โรงเรียนบ้านนายอ SIX PA MODEL
ผลการดำเนินงาน

ด้านที่ ๔ ด้านการส่งเสริมวิชาชีพและสวัสดิการครู และบุคลากรทางการศึกษา

<u>จุดเน้นที่ ๑</u> ส่งเสริมการเลื่อนวิทยฐานะของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

ตัวชี้วัด : ร้อยละของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ได้รับการประเมินวิทยฐานะเปรียบเทียบกับผู้ยื่นขอรับการประเมินวิทยฐานะผ่านระบบประเมินวิทยฐานะดิจิทัล

๑. ผลการดำเนินงาน

การส่งเสริมและพัฒนาการดำเนินการประเมินวิทยฐานะ โดยใช้ระบบการประเมินตำแหน่งและวิทยฐานะของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่หลากหลาย

หน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษาในพื้นที่รับผิดชอบเขตตรวจราชการที่ ๑๑ ได้ดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาการประเมินตำแหน่งและวิทยฐานะของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาอย่างเป็นระบบ โดยนำระบบดิจิทัล (DPA) มาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ความโปร่งใส และลดภาระงานด้านเอกสาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนครได้ดำเนินโครงการพัฒนาประสิทธิภาพการประเมินผลการปฏิบัติงาน พร้อมทั้งแต่งตั้งคณะกรรมการกำกับดูแลระบบ และดำเนินการปรับปรุงข้อมูลบุคลากรในระบบอย่างต่อเนื่อง รวมถึงมีการติดตามผลการยื่นคำขอมีและเลื่อนวิทยฐานะ ซึ่งมีผู้ยื่นคำขอจำนวนมากและส่วนใหญ่ผ่านการประเมินหรืออยู่ระหว่างการพิจารณา

ในส่วนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ได้ดำเนินการขับเคลื่อนการประเมินวิทยฐานะตามหลักเกณฑ์ ว PA อย่างเป็นระบบ แบ่งเป็น ๓ ระยะ ได้แก่ การสร้างความรู้ความเข้าใจ การขับเคลื่อนผ่านทีมสนับสนุน (PA Support Team) และการแต่งตั้งคณะกรรมการกำกับติดตาม ส่งผลให้ครูและบุคลากรมีความเข้าใจในหลักเกณฑ์เพิ่มขึ้น การยื่นคำขอมีความถูกต้องมากขึ้น และปัญหาการใช้งานระบบลดลงอย่างชัดเจน มีการดำเนินการประเมินวิทยฐานะตามหลักเกณฑ์ ก.ค.ศ. อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเน้นผลลัพธ์การพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการพัฒนาครูในทุกขั้นตอน ตั้งแต่การให้ความรู้ การจัดอบรม การนิเทศ และการพัฒนาระบบข้อมูลดิจิทัล ส่งผลให้มีอัตราการผ่านการประเมินในระดับสูง นอกจากนี้ ยังมีการดำเนินโครงการพัฒนาสมรรถนะครู การส่งเสริมความก้าวหน้าในวิชาชีพ และการยกย่องเชิดชูเกียรติ เพื่อสร้างแรงจูงใจในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ขณะเดียวกัน สถานศึกษาอาชีวศึกษา สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ ศูนย์การศึกษาพิเศษ และโรงเรียนเฉพาะทาง ได้ดำเนินการสนับสนุนการประเมินวิทยฐานะอย่างครบวงจร ทั้งด้านการให้คำปรึกษา การนิเทศติดตาม และการพัฒนาผลงานเชิงประจักษ์ ส่งผลให้ครูมีความพร้อมในการยื่นขอประเมินและมีอัตราการผ่านเกณฑ์ในระดับที่น่าพอใจ

โดยสรุป หน่วยงานที่เกี่ยวข้องยังได้เร่งรัดการแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยจัดตั้งกลไกความร่วมมือกับหน่วยงานทางการเงินและเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ความช่วยเหลืออย่างเป็นรูปธรรม ควบคู่กับการส่งเสริมความรู้ด้านการวางแผนการเงิน การบริหารหนี้สิน และการสร้างวินัยทางการเงินตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงทางการเงินและคุณภาพชีวิตของครูและบุคลากรทางการศึกษาอย่างยั่งยืน

๒. ปัญหาอุปสรรค

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสกลนคร

๑) ความไม่ชัดเจนของหลักเกณฑ์และวิธีการ ในส่วนของดำเนินงานขอมีหรือเลื่อนวิทยฐานะ เรื่อง การลดระยะเวลาเพื่อขอมีหรือเลื่อนวิทยฐานะ (ตาม ว๔/๒๕๖๔)

๒) การตีความหลักเกณฑ์ฯ ที่แตกต่างกันในแต่ละเขตพื้นที่การศึกษา

๓) ระบบยื่นคำขอประเมินวิทยฐานะในระบบ DPA มีความล่าช้า ต้องใช้เวลาในการอัพโหลดไฟล์วีดิทัศน์ หรือเลือกช่วงเวลาเข้าใช้งาน

๔) ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ขาดขวัญกำลังใจ และเกิดความท้อแท้เมื่อมีผลการประเมิน ไม่ผ่านการประเมิน

๕) ทักษะการทำวิจัย การเขียนรายงานผลลัพธ์ และการใช้เทคโนโลยียังไม่เพียงพอ

๖) ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เกิดภาวะความเครียด กังวล จากกระบวนการประเมิน ระบบ DPA เป็นระบบที่มีการปรับปรุงและพัฒนาระบบอย่างต่อเนื่อง ซึ่งมีความเสถียรภาพ แต่ยังมีปัญหาในการเข้าใช้งานระบบในช่วงวันที่ ๑ ตุลาคม ของทุกปี ซึ่งเป็นช่วงสิ้นปีงบประมาณที่มีผู้ยื่นคำขอในระบบจำนวนมากทำให้ช่วงระยะเวลานี้ระบบจะมีปัญหาในการใช้งานไม่สามารถใช้งานได้ทั้งสถานศึกษาและสำนักงานเขต ทำให้ต้องดำเนินการตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ว ๓๐/๒๕๖๕ เพื่อรักษาสิทธิในการยื่นขอมีหรือเลื่อนวิทยฐานะของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ทำให้เป็นการเพิ่มภาระด้านเอกสารและเกิดความล่าช้าในการประเมิน

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครพนม

๑) ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาบางส่วนมีภาระหนี้สินสะสมเป็นระยะเวลานาน ส่งผลให้การแก้ไขปัญหาเป็นไปอย่างค่อยเป็นค่อยไป

๒) ความรู้และทักษะด้านการวางแผนทางการเงินของครูและบุคลากรทางการศึกษายังมีความแตกต่างกัน

๓) ข้อจำกัดด้านภาระงานและเวลา ทำให้การเข้าร่วมกิจกรรมให้ความรู้และการติดตามผลไม่ต่อเนื่อง

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมุกดาหาร

๑) ขาดความตระหนักรู้ในการบริหาร จัดการหนี้สินและการวางแผน ทางการเงิน

๒) การขาดงบประมาณในการให้ ความช่วยเหลือและดำเนินการ ของสถานีแก้หนี้ครูข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ขาดความเชื่อมั่นในการแก้ไขปัญหา

๓) ครูและบุคลากรส่วนหนึ่งยังขาดความรู้ด้านการวางแผนทางการเงินและการบริหารจัดการหนี้สินอย่างเป็นระบบ รวมถึงยังขาดการเข้าถึงสถาบันการเงินที่ให้บริการสินเชื่ออัตราดอกเบี้ยต่ำสำหรับบุคลากรทางการศึกษาในพื้นที่ห่างไกล

๔) ความซับซ้อนของปัญหา ปัญหาหนี้สินของบุคลากรบางรายมีสะสมมานานและมีความซับซ้อนทำให้การแก้ไขด้วยการให้ความรู้เพียงอย่างเดียวอาจไม่เพียงพอต่อการปลอดหนี้ในระยะสั้น

๕) ภาระหนี้สินของครูแต่ละคนมีมากน้อยไม่เท่ากัน การแก้ปัญหาจึงทำได้ยาก

๖) การขาดความร่วมมือ และการเชื่อมโยงระหว่าง หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๓. ข้อเสนอแนะ

๑) ระดับนโยบาย

๑.๑) ควรกำหนดแนวทางการดำเนินงานด้านการประเมินวิทยฐานะและการแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความชัดเจน ต่อเนื่อง และเป็นรูปธรรม โดยควรลดการเปลี่ยนแปลงหลักเกณฑ์การประเมินวิทยฐานะบ่อยครั้ง เพื่อสร้างความมั่นคงและความเข้าใจที่ถูกต้องในการปฏิบัติ พร้อมทั้งจัดอบรมการจัดทำรายงานและผลงานเชิงประจักษ์ เพื่อยกระดับคุณภาพการประเมินและลดความคลาดเคลื่อนในการดำเนินงาน

๑.๒) ควรกำหนดมาตรการช่วยเหลือที่ชัดเจนและตรงจุดสำหรับครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ได้รับผลกระทบ โดยเน้นการดำเนินงานเชิงรุกและเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม รวมทั้งควรประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการช่วยเหลือและแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินอย่างทั่วถึง เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องสามารถเข้าถึงสิทธิและมาตรการได้อย่างเหมาะสม

๑.๓) ควรส่งเสริมมาตรการด้านการรวมหนี้ (Debt Consolidation) และสนับสนุนการจัดตั้งแหล่งเงินทุนดอกเบี้ยต่ำ หรือสหกรณ์กลาง เพื่อช่วยลดภาระดอกเบี้ยและระยะเวลาการชำระหนี้ของครูและบุคลากรทางการศึกษา รวมถึงส่งเสริมการออมภาคบังคับผ่านสหกรณ์ออมทรัพย์ เพื่อเสริมสร้างวินัยทางการเงินในระยะยาว

๑.๔) ควรมีการประสานความร่วมมือกับสถาบันการเงินในการปรับลดอัตราดอกเบี้ย และพัฒนามาตรการช่วยเหลืออย่างต่อเนื่อง ควบคู่กับการส่งเสริมความรู้ด้านการวางแผนการเงิน การบริหารหนี้สิน และการออม เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของครูและบุคลากรทางการศึกษาอย่างยั่งยืน และสนับสนุนให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

๒) ระดับส่วนราชการ

๒.๑) ควรดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาการประเมินวิทยฐานะและการแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง โดยควรยกย่องเชิดชูผู้ที่ผ่านเกณฑ์การประเมินในสาขาวิชาเดียวกัน เพื่อสร้างแรงจูงใจ และให้คำแนะนำเชิงสร้างสรรค์แก่ผู้ที่ไม่ผ่านการประเมิน เพื่อพัฒนาศักยภาพให้สามารถยื่นขอใหม่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒.๒) หลักเกณฑ์และวิธีการที่เกี่ยวข้องมีการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง รวมถึงระบบ DPA มีการพัฒนาอยู่เสมอ ประกอบกับการเปลี่ยนแปลงผู้ดูแลระบบ จึงควรจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาความรู้ ความเข้าใจ และทักษะการใช้งานระบบ DPA ให้แก่ผู้รับผิดชอบในทุกระดับ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ

๒.๓) ควรดำเนินการตามนโยบายของส่วนกลางอย่างเคร่งครัด พร้อมกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาในทุกระดับอย่างชัดเจน และบูรณาการความร่วมมือกับสถาบันการเงินของรัฐและสหกรณ์ออมทรัพย์ครู เพื่อจัดทำโปรแกรมทางการเงินที่เหมาะสม เช่น การปรับโครงสร้างหนี้และการจัดสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำสำหรับครูและบุคลากรทางการศึกษา

๓) ระดับพื้นที่

๓.๑) ควรส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาเตรียมความพร้อมในการประเมินวิทยฐานะ โดยการวางแผนล่วงหน้า ศึกษาหลักเกณฑ์อย่างรอบคอบ และพัฒนาผลงานอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งสนับสนุนให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครู ผู้บริหาร และผู้เชี่ยวชาญ เพื่อยกระดับคุณภาพผลงานทางวิชาการ ตลอดจนประสานความร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาในการตรวจสอบคุณภาพและความถูกต้องของผลงาน

๓.๒) ควรมีการประชาสัมพันธ์และให้ความรู้ด้านการบริหารหนี้สินอย่างต่อเนื่อง จัดอบรมร่วมกับสถาบันการเงินในพื้นที่ และพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือเพื่อให้คำปรึกษาและจัดทำแผนปรับโครงสร้างหนี้รายบุคคล รวมถึงส่งเสริมวินัยทางการเงินผ่านกิจกรรมการออม เช่น ธนาคารโรงเรียน หรือกองทุนสวัสดิการในสถานศึกษา

๔. รูปแบบ แนวทาง หรือนวัตกรรม ที่คิดว่าเป็นต้นแบบหรือแบบอย่างที่ดี (ถ้ามี)

๑) สถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดมุกดาหารมีแนวปฏิบัติที่ดีเรื่อง "ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)" โดยจัดกิจกรรมกลุ่มย่อยเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์และความรู้ จัดกิจกรรมพี่เลี้ยงผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อให้คำปรึกษาแก่ครูที่ต้องการขอประเมินวิทยฐานะ สนับสนุนการสร้างเครือข่ายออนไลน์เพื่อแลกเปลี่ยนนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้

๒) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๑ โดยโครงการ PA Support Team ดำเนินการจัดทำคู่มือการประเมินตำแหน่งและวิทยฐานะที่ได้เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางออนไลน์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๑ และมีระบบห้องเรียนออนไลน์ เพื่อให้ความรู้แก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตามหลักเกณฑ์ ว PA ทุกสายงาน ผ่านช่องทางออนไลน์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๑ เพื่อสร้างองค์ความรู้ทุกมิติของการขอมีวิทยฐานะและขอเลื่อนวิทยฐานะของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัด

ด้านที่ ๔ ด้านการส่งเสริมวิชาชีพและสวัสดิการครู และบุคลากรทางการศึกษา

<u>จุดเน้นที่ ๒</u> แก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษา ควบคู่กับการพัฒนาทักษะและการสร้างวินัยด้านการเงินและการออม

ตัวชี้วัด : ร้อยละของครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ได้รับการแก้ไขปัญหาหนี้สินเทียบกับจำนวนครูที่เข้าร่วมโครงการ

๑.ผลการดำเนินงาน

การเร่งรัดดำเนินการแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษา ควบคู่กับการให้ความรู้ด้านการวางแผนและการสร้างวินัยด้านการเงินและการออม

หน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษาในพื้นที่รับผิดชอบเขตตรวจราชการที่ ๑๑ มีการเร่งรัดดำเนินการแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษา ควบคู่กับการเสริมสร้างความรู้ด้านการวางแผนทางการเงินและการสร้างวินัยด้านการออม เป็นนโยบายสำคัญของกระทรวงศึกษาธิการที่มุ่งยกระดับคุณภาพชีวิตของ

ครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความมั่นคงและยั่งยืน โดยมีการดำเนินงานอย่างเป็นระบบผ่านกลไก “สถานีแก้หนี้ครู” และความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในระดับพื้นที่และระดับส่วนกลาง ทั้งนี้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้ขับเคลื่อนนโยบายดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจำแนกกลุ่มผู้มีปัญหาหนี้สินตามระดับความรุนแรง และดำเนินการช่วยเหลืออย่างเป็นรูปธรรม ทั้งการปรับโครงสร้างหนี้ การรวมหนี้ผ่านสหกรณ์ออมทรัพย์ครู และการกำหนดแนวทางการหักเงินเดือนและเงินบำนาญโดยคำนึงถึงการดำรงชีพของผู้กู้เป็นสำคัญ ภายใต้หลักความสมัครใจและเป็นธรรม ส่งผลให้สามารถช่วยเหลือข้าราชการบำนาญได้จำนวนมาก นอกจากนี้ ยังมีการจัดอบรมให้ความรู้ด้านการเงินผ่านระบบ e-Learning และการพัฒนาศักยภาพของคณะกรรมการแก้ไขหนี้ เพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

โดยสรุป การดำเนินงานแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษาในภาพรวม เป็นการบูรณาการทั้งมาตรการเชิงระบบและการพัฒนาศักยภาพรายบุคคล ผ่านความร่วมมือของทุกภาคส่วน ส่งผลให้ครูมีความมั่นคงทางการเงิน ลดภาระหนี้สิน และมีขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน อันจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างยั่งยืนต่อไป

๒. ปัญหาอุปสรรค

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสกลนคร

การปฏิบัติตามนโยบายด้านการแก้ไขปัญหาหนี้สินข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยกำหนด ให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา มีเงินเดือนคงเหลือไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓๐ หรือไม่น้อยกว่า ๖,๐๐๐ บาท แล้วแต่กรณีใดมากกว่า ส่งผลทำให้สถาบันการเงินจำนวนมากไม่ได้รับการชำระหนี้ ซึ่งอาจก่อให้เกิดปัญหาการฟ้องคดีตามมา ณ ปัจจุบัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๓ ดำเนินการได้เพียงประสานกับสถาบันการเงินที่เกี่ยวข้อง เพื่อปฏิบัติตามความต้องการของผู้มาขอความช่วยเหลือในการแก้ไขปัญหาหนี้สิน แต่สิ่งที่สถาบันการเงินทำได้คือ การปรับโครงสร้างหนี้ เพื่อให้ผ่อนชำระน้อยลง/ยืดระยะเวลาผ่อนชำระ แต่ยังไม่ยอมลดดอกเบี้ยให้เป็นสวัสดิการที่แท้จริง

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครพนม

๑) ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาบางส่วนมีภาระหนี้สินสะสมเป็นระยะเวลานาน ส่งผลให้การแก้ไขปัญหาเป็นไปอย่างค่อยเป็นค่อยไป

๒) ความรู้และทักษะด้านการวางแผนทางการเงินของครูและบุคลากรทางการศึกษายังมีความแตกต่างกัน

๓) ข้อจำกัดด้านภาระงานและเวลา ทำให้การเข้าร่วมกิจกรรมให้ความรู้และการติดตามผลไม่ต่อเนื่อง

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมุกดาหาร

๑) ขาดความตระหนักรู้ในการบริหาร จัดการหนี้สินและการวางแผน ทางการเงิน

๒) การขาดงบประมาณในการให้ ความช่วยเหลือและดำเนินการ ของสถานีแก้หนี้ครูข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ขาดความเชื่อมั่นในการแก้ไขปัญหา

๓) ครูและบุคลากรส่วนหนึ่งยังขาดความรู้ด้านการวางแผนทางการเงินและการบริหารจัดการหนี้สินอย่างเป็นระบบ รวมถึงยังขาดการเข้าถึงสถาบันการเงินที่ให้บริการสินเชื่ออัตราดอกเบี้ยต่ำสำหรับบุคลากรทางการศึกษาในพื้นที่ห่างไกล

๔) ความซับซ้อนของปัญหา ปัญหาหนี้สินของบุคลากรบางรายมีสะสมมานานและมีความซับซ้อนทำให้การแก้ไขด้วยการให้ความรู้เพียงอย่างเดียวอาจไม่เพียงพอต่อการปลอดหนี้ในระยะสั้น

๕) ภาระหนี้สินของครูแต่ละคนมีมากน้อยไม่เท่ากัน การแก้ปัญหาจึงทำได้ยาก

๖) การขาดความร่วมมือ และการเชื่อมโยงระหว่าง หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๓. ข้อเสนอแนะ

๑) ระดับนโยบาย

๑.๑) ควรดำเนินการอย่างเป็นระบบ ชัดเจน และสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง โดยหน่วยงานต้นสังกัดจำเป็นต้องกำหนดแนวทาง ขั้นตอน และวิธีการดำเนินงานที่เป็นรูปธรรม เพื่อให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานำไปขับเคลื่อนได้อย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งต้องประสานความร่วมมือกับสถาบันการเงินหลักในการกำหนดมาตรการช่วยเหลือที่ตอบโจทย์ปัญหาอย่างตรงจุด

๑.๒) ควรมีการพัฒนามาตรการช่วยเหลือที่เข้มข้นและเห็นผลชัดเจนมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะการส่งเสริมการรวมหนี้ (Debt Consolidation) เพื่อให้ครูสามารถบริหารจัดการหนี้สินได้อย่างมีประสิทธิภาพ ควบคู่กับการส่งเสริมการออมผ่านระบบสหกรณ์ออมทรัพย์ รวมถึงการผลักดันการจัดตั้งแหล่งเงินทุนดอกเบี้ยต่ำหรือสหกรณ์กลาง เพื่อเป็นกลไกในการลดภาระดอกเบี้ยและระยะเวลาการชำระหนี้

๑.๓) สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการแก้ไขปัญหาหนี้สินครูผ่านการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่องเป็นสิ่งสำคัญ เพื่อให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาเข้าถึงสิทธิและมาตรการช่วยเหลือได้อย่างทั่วถึง

๒) ระดับส่วนราชการ

๒.๑) ควรมุ่งเน้นการปรับปรุงกฎ ระเบียบ และกลไกการดำเนินงานให้เอื้อต่อการแก้ไขปัญหาอย่างเป็นรูปธรรมและสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง โดยเฉพาะการปรับแก้ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการหักเงินเดือน เงินบำเหน็จ และเงินบำนาญ เพื่อชำระหนี้เงินกู้ ให้มีความยืดหยุ่นมากขึ้น เช่น การกำหนดเพดานการหักไม่เกินร้อยละ ๓๐ สำหรับผู้กู้รายใหม่ หรือเป็นไปตามความสมัครใจของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้มีเงินเพียงพอต่อการดำรงชีพ

๒.๒) ควรดำเนินงานตามนโยบายของส่วนกลางอย่างเคร่งครัด พร้อมทั้งกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินในทุกระดับให้ชัดเจนและเป็นระบบ โดยเฉพาะการบูรณาการความร่วมมือกับสถาบันการเงินของรัฐ เช่น ธนาคารออมสิน ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร และสหกรณ์ออมทรัพย์ครู เพื่อพัฒนาโปรแกรมทางการเงินที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย เช่น ครูอาชีวศึกษา ซึ่งมีลักษณะภาระหนี้และรายได้ที่แตกต่างกัน

๒.๓) ควรพัฒนาระบบฐานข้อมูลด้านหนี้สินที่สามารถติดตามผลได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์ วางแผน และประเมินผลการดำเนินงาน รวมถึงควรจัดทำหลักสูตรพัฒนาทักษะทางการเงินในรูปแบบออนไลน์ เพื่อให้บุคลากรสามารถเข้าถึงได้สะดวกทุกที่ทุกเวลา อันจะช่วยเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจในการบริหารจัดการเงินและหนี้สินได้อย่างยั่งยืน

๓) ระดับพื้นที่

๓.๑) สร้างความร่วมมือจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกเขตในการขับเคลื่อนอย่างจริงจังและต่อเนื่อง โดยเมื่อมีผู้ประสงค์ขอรับความช่วยเหลือ หน่วยงานในพื้นที่ต้องดำเนินการรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์สาเหตุของปัญหาหนี้สินเป็นรายกรณี และประสานไปยังสถาบันการเงินที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งเชิญหน่วยงานดังกล่าวเข้าร่วมประชุมเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาร่วมกันอย่างเป็นรูปธรรม

๓.๒) ควรมีการประชาสัมพันธ์เชิญชวนให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ประสบปัญหาเข้าร่วมโครงการหรือมาตรการช่วยเหลือต่าง ๆ อย่างทั่วถึง ควบคู่กับการจัดอบรมให้ความรู้ด้านการวางแผนการเงินส่วนบุคคลและการบริหารหนี้สินอย่างต่อเนื่อง โดยบูรณาการความร่วมมือกับสถาบันการเงินในพื้นที่เพื่อเสริมสร้างความรู้และทักษะในการบริหารจัดการทางการเงินให้แก่บุคลากร

๓.๓) ควรส่งเสริมการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างหน่วยงานทางการศึกษาและสถาบันการเงินในพื้นที่ เพื่อให้สามารถให้คำปรึกษาเชิงลึกและจัดทำแผนปรับโครงสร้างหนี้เป็นรายบุคคล โดยเฉพาะในกรณีเร่งด่วน ตลอดจนสนับสนุนให้สถานศึกษามีบทบาทในการดูแล ช่วยเหลือ และติดตามสถานการณ์หนี้สินของครูอย่างใกล้ชิด

๓.๔) ควรส่งเสริมวินัยทางการออม โดยสนับสนุนให้มีการจัดตั้งหรือพัฒนาธนาคารโรงเรียนและกองทุนสวัสดิการภายในสถานศึกษา เพื่อปลูกฝังพฤติกรรมการออมและสร้างความมั่นคงทางการเงินในระยะยาว รวมถึงการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ด้านการบริหารจัดการทางการเงินในระดับพื้นที่ อันจะนำไปสู่การแก้ไขปัญหาหนี้สินอย่างยั่งยืนและมีประสิทธิภาพต่อไป

๔. รูปแบบ แนวทาง หรือนวัตกรรม ที่คิดว่าเป็นต้นแบบหรือแบบอย่างที่ดี (ถ้ามี)

๑) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหารได้ร่วมกับสถาบันการเงินในการแก้ปัญหาให้กับลูกหนี้ที่ประสบปัญหา หรือแจ้งทางต้นสังกัดว่าลูกหนี้อยู่ในภาวะที่ไม่สามารถผ่อนชำระหนี้ได้ เพื่อจะได้ร่วมกันแก้ไขต่อไป



๒) ธนาคารโรงเรียนดี สำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดมุกดาหาร เป็นนวัตกรรมที่ช่วยส เรียนนักศึกษาพร้อมกัน สามารถขยายผลเป็นต้นแบบให้สถานศึกษาอาชีวศึกษาอื่นๆ ในการสร้างระบบนิเวศการเงินดิจิทัลภายในสถานศึกษาได้





๓) สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดมุกดาหาร มีคลินิกให้คำปรึกษาทางการเงินเคลื่อนที่ การใช้แนวทางจากโครงการเตรียมความพร้อมเกษียณ มาขยายผลเป็นกิจกรรมให้คำปรึกษาแบบเชิงรุก โดยเชิญผู้เชี่ยวชาญด้านการเงินและบัญชีมาให้คำแนะนำแบบเจาะลึกรายบุคคล ซึ่งช่วยให้บุคคลากรกล้าเปิดเผยปัญหาและได้รับการแก้ไขตรงจุด

ด้านที่ ๔ ด้านการส่งเสริมวิชาชีพและสวัสดิการครู และบุคลากรทางการศึกษา

<u>จุดเน้นที่ ๓</u> ส่งเสริมสวัสดิการที่พักอาศัยของครู

ตัวชี้วัด : ร้อยละของบ้านพักครูที่ได้รับการปรับปรุง ซ่อมแซม

๑. ผลการดำเนินงาน

การส่งเสริมสวัสดิการที่พักอาศัย เช่น การจัดที่พัก ปรับปรุง ซ่อมแซมบ้านพักครู ฯลฯ เพื่อสร้างปลอดภัยและขวัญกำลังใจให้กับครูและบุคลากรทางการศึกษา

หน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษาในพื้นที่รับผิดชอบเขตตรวจราชการที่ ๑๑ มีการส่งเสริมสวัสดิการด้านที่พักอาศัยสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เป็นนโยบายสำคัญที่มุ่งยกระดับคุณภาพชีวิต สร้างความปลอดภัย และเสริมสร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน โดยหน่วยงานทางการศึกษาในระดับพื้นที่ได้ดำเนินการอย่างเป็นระบบ ครอบคลุมทั้งการก่อสร้างที่พักใหม่ การปรับปรุงซ่อมแซมบ้านพักเดิม ตลอดจนการจัดสวัสดิการด้านที่อยู่อาศัยในรูปแบบต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับสภาพความจำเป็นของแต่ละพื้นที่ ทั้งนี้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีการสำรวจข้อมูลสภาพบ้านพักครู ความต้องการเข้าพัก และความเหมาะสมของพื้นที่ก่อสร้างอย่างรอบด้าน โดยมีการคัดเลือกพื้นที่ที่มีความพร้อมทั้งด้านสาธารณูปโภค ความปลอดภัย และการคมนาคม เพื่อใช้เป็นสถานที่ก่อสร้างบ้านพักครู นอกจากนี้ ยังมีการจัดทำรายละเอียดการซ่อมแซมและประมาณการงบประมาณอย่างเป็นระบบ พร้อมเสนอของบประมาณทั้งในปีงบประมาณปกติและงบประมาณเพิ่มเติม เพื่อแก้ไขปัญหาบ้านพักที่ชำรุดทรุดโทรม ซึ่งมีจำนวนมากในหลายพื้นที่ ทั้งนี้ การดำเนินงานดังกล่าวมุ่งเน้นให้ที่พักอาศัยมีความมั่นคง แข็งแรง และเหมาะสมต่อการอยู่อาศัย อันจะส่งผลต่อความปลอดภัยและคุณภาพชีวิตของครูโดยตรง ขณะเดียวกัน หน่วยงานอาชีวศึกษาและสถานศึกษาในพื้นที่ยังได้นำกระบวนการเรียนการสอนมาบูรณาการกับการพัฒนาสวัสดิการ เช่น การให้นักเรียนสายช่างมีส่วนร่วมในการซ่อมแซมระบบไฟฟ้าและประปาของบ้านพักครู ซึ่งนอกจากจะช่วยลดค่าใช้จ่ายแล้ว ยังเป็นการเสริมสร้างทักษะวิชาชีพให้กับผู้เรียนอีกด้วย รวมถึงการจัดสรรงบประมาณค่าเช่าบ้านสำหรับบุคลากรที่ไม่มีที่พักของทางราชการรองรับ เพื่อบรรเทาภาระค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน

โดยสรุป การส่งเสริมสวัสดิการที่พักอาศัยของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เป็นการดำเนินงานที่ต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ทั้งการสำรวจข้อมูลอย่างเป็นระบบ การวางแผนงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ และการบูรณาการทรัพยากรในพื้นที่ เพื่อให้ครูมีที่พักอาศัยที่ปลอดภัย เหมาะสม และเพียงพอ อันจะนำไปสู่การสร้างขวัญกำลังใจ ลดภาระค่าใช้จ่าย และส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างยั่งยืนต่อไปในอนาคต

๒. ปัญหาอุปสรรค

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสกลนคร

๑) ความคลาดเคลื่อนของฐานข้อมูลสินทรัพย์ (OBEC Asset): เนื่องจากรายชื่อโรงเรียนถูกดึงข้อมูลมาจากระบบโดยคัดกรองเฉพาะอาคารที่สถานศึกษาได้ยืนยันสถานะ "ทรุดโทรม" ไว้ในระบบก่อนหน้านี้ ส่งผลให้สถานศึกษาบางแห่งที่อาคารมีสภาพชำรุดทรุดโทรมจริงในปัจจุบัน แต่ไม่ได้ทำการอัปเดตข้อมูลหรือยืนยันสถานะในระบบให้เป็นปัจจุบัน จึงทำให้ไม่มีรายชื่อในการสำรวจและขอรับการสนับสนุนงบประมาณในรอบนี้ ทำให้เสียโอกาสในการได้รับการเยียวยาแก้ไขปัญหาที่พักอาศัย

๒) ความเร่งด่วนของระยะเวลา: ระยะเวลาในการดำเนินการสำรวจและจัดทำประมาณราคาค่อนข้างจำกัด เพื่อให้ทันต่อการเสนอขอรับจัดสรรงบประมาณในรอบปี

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครพนม

หน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษา มีบ้านพักครูที่ชำรุดทรุดโรมจากการใช้งานมานานจำนวนมาก แต่งบประมาณที่จะปรับปรุงซ่อมแซมในภาพรวมของ สพฐ.มีไม่เพียงพอกับความต้องการ

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมุกดาหาร

๑. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถเฉพาะด้านในการดำเนินงานเสนอคำขอจัดตั้งงบประมาณรายการปรับปรุงซ่อมแซม ทำให้เกิดความคลาดเคลื่อนในการจัดทำข้อมูลการขอจัดตั้งงบประมาณในเรื่อง เกณฑ์การขอจัดตั้งงบประมาณ แบบฟอร์มที่ต้องจัดส่งคุณลักษณะที่กำหนด ทำให้การดำเนินงานล่าช้า และไม่ได้รับการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นทันท่วงที

๒. มีการเปลี่ยนแปลงบุคลากรในการดำเนินงานระดับสถานศึกษาอยู่เป็นประจำ ทำให้การดำเนินงานเป็นไปไม่ต่อเนื่อง ผู้ปฏิบัติไม่ทราบข้อมูลการดำเนินงานที่ผ่านมา

๓. ระเบียบ ขั้นตอน วิธีการดำเนินงานมีรายละเอียดประกอบหลากหลาย และในทางปฏิบัติไม่มีการอบรม พัฒนา ให้ความรู้แก่ผู้ปฏิบัติระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ในลักษณะประชุมเชิงปฏิบัติการทำงานจากหน่วยงานต้นสังกัด เป็นการสื่อสารและสั่งการทางเดียว

๔. ขาดกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ เฉพาะด้านในทางปฏิบัติที่ถูกต้อง

๓. ข้อเสนอแนะ

๑) ระดับนโยบาย

๑.๑) ควรมุ่งเน้นการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงของพื้นที่ โดยเฉพาะการจัดสรรงบประมาณที่ควรดำเนินการในลักษณะต่อเนื่องหรือเป็นระยะเพิ่มเติม เพื่อรองรับสถานศึกษาที่มีความเดือดร้อนจริงแต่ไม่ได้รับการช่วยเหลือในรอบแรก อันเนื่องมาจากข้อมูลในระบบยังไม่เป็นปัจจุบัน นอกจากนี้ ควรมีการปรับเกณฑ์การจัดสรรงบประมาณให้มีความยืดหยุ่นมากยิ่งขึ้น โดยคำนึงถึงระดับความเสียหายของบ้านพักครูเป็นสำคัญ โดยเฉพาะในกรณีที่มีความชำรุดในส่วนโครงสร้างหลัก ซึ่งจำเป็นต้องใช้งบประมาณสูง เพื่อให้การปรับปรุงซ่อมแซมสามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ และทำให้บ้านพักมีความมั่นคงปลอดภัย สามารถใช้งานได้ในระยะยาว

๑.๒) ควรส่งเสริมให้มีความรู้ ความเข้าใจในระเบียบ กฎเกณฑ์ ข้อบังคับ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานด้านงบประมาณและการบริหารจัดการที่พักอาศัยอย่างถูกต้อง เพื่อป้องกันข้อผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้น และเสริมสร้างประสิทธิภาพในการดำเนินงานของหน่วยงานให้เป็นไปอย่างโปร่งใสและมีมาตรฐาน อันจะนำไปสู่การยกระดับคุณภาพชีวิตของครูและบุคลากรทางการศึกษาได้อย่างยั่งยืนต่อไป

๒) ระดับส่วนราชการ

๒.๑) ควรให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนอย่างต่อเนื่อง โดยการจัดประชุมผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเป็นประจำ เพื่อร่วมกันทบทวนผลการดำเนินงานในปีที่ผ่านมา วิเคราะห์ปัญหา อุปสรรค และข้อค้นพบที่เกิดขึ้น อันจะนำไปสู่การปรับปรุงแนวทางการดำเนินงานให้มีความถูกต้อง ชัดเจน และตรงจุดมากยิ่งขึ้น รวมทั้งช่วยกระตุ้นให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๒.๒) ควรมีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลอย่างหลากหลายช่องทาง เพื่อให้หน่วยงานและบุคลากรที่เกี่ยวข้องได้รับทราบถึงผลการดำเนินงาน ปัญหา อุปสรรค ตลอดจนแนวทางการแก้ไขอย่างทั่วถึงและโปร่งใส นอกจากนี้ การจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้และศึกษาดูงานระหว่างหน่วยงาน จะช่วยเปิดโอกาสให้เกิดการถ่ายทอดประสบการณ์ แนวปฏิบัติที่ดี และข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ ซึ่งสามารถนำไปประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาการดำเนินงานในพื้นที่ของตนได้อย่างเหมาะสม

๒.๓) ควรกำหนดหลักเกณฑ์การคัดเลือกที่มีความยืดหยุ่น โดยเปิดโอกาสให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสามารถเสนอรายชื่อสถานศึกษาที่มีความเดือดร้อนเร่งด่วนเพิ่มเติมได้ หากพบว่าข้อมูลในระบบเดิมไม่สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง เพื่อให้การช่วยเหลือเป็นไปอย่างทั่วถึง ทันเวลา และตอบสนองต่อปัญหาได้อย่างแท้จริง อันจะส่งผลให้การดำเนินงานเกิดประสิทธิผลสูงสุดและเป็นธรรมต่อทุกภาคส่วน

๓) ระดับพื้นที่

๓.๑) ควรกำชับให้สถานศึกษาดำเนินการตรวจสอบและปรับปรุงข้อมูลสถานะอาคารในระบบ OBEC Asset ให้เป็นปัจจุบันและตรงกับสภาพความเป็นจริงอย่างสม่ำเสมอ เพื่อป้องกันปัญหาการตกหล่นของข้อมูลเมื่อมีการนำไปใช้ประกอบการพิจารณาจัดสรรงบประมาณ โดยเฉพาะในกรณีเร่งด่วนจากส่วนกลาง ซึ่งจะช่วยให้การช่วยเหลือเป็นไปอย่างถูกต้อง ครบถ้วน และทันต่อสถานการณ์

๓.๒) ควรมุ่งเน้นการวางแผนและบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ โดยจัดสรรงบประมาณเพื่อการบำรุงรักษาเชิงป้องกันอย่างต่อเนื่องและเพียงพอ เพื่อลดการเสื่อมโทรมของอาคารและยืดอายุการใช้งาน

ของบ้านพักครู ควบคู่กับการพัฒนาแบบแปลนบ้านพักหรือแฟลตครูให้มีความทันสมัย ประหยัดพลังงาน และเลือกใช้วัสดุที่ดูแลรักษาง่าย เพื่อลดภาระงบประมาณในการซ่อมแซมในระยะยาว นอกจากนี้ ควรจัดทำฐานข้อมูลบ้านพักครูให้เป็นระบบและเป็นปัจจุบัน เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการวางแผนการปรับปรุง ซ่อมแซม หรือก่อสร้างใหม่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและตรงตามความจำเป็นของแต่ละพื้นที่

๓.๓) การจัดสวัสดิการด้านที่พักอาศัยควรดำเนินการอย่างครบวงจร โดยคำนึงถึงความปลอดภัย ความเหมาะสมกับบริบทของพื้นที่ และคุณภาพชีวิตของผู้พักอาศัยเป็นสำคัญ สำหรับหน่วยงานด้านอาชีวศึกษา ควรเร่งสำรวจและจัดทำฐานข้อมูลสภาพบ้านพักครูในสถานศึกษาทั่วประเทศ เพื่อจัดลำดับความจำเป็นและวางแผนการปรับปรุงอย่างเป็นระบบและเร่งด่วน

๔. รูปแบบ แนวทาง หรือนวัตกรรม ที่คิดว่าเป็นต้นแบบหรือแบบอย่างที่ดี (ถ้ามี)

สถานศึกษาสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาได้พัฒนาแนวทาง “บ้านพักครูน่าอยู่ ปลอดภัย ใส่ใจสิ่งแวดล้อม” โดยเน้นการมีส่วนร่วมของครู บุคลากร และชุมชน มีการดำเนินกิจกรรมจิตอาสาในการปรับปรุงภูมิทัศน์และซ่อมแซมเบื้องต้น รวมถึงการนำหลัก ๕ส และแนวคิด Green School มาประยุกต์ใช้ เช่น การจัดการขยะ การประหยัดพลังงาน และการปลูกต้นไม้รอบบ้านพัก นอกจากนี้ ยังมีการใช้ระบบรายงานออนไลน์เพื่อติดตามสภาพบ้านพักครูแบบเรียลไทม์ ทำให้สามารถวางแผนการซ่อมแซมได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถเป็นต้นแบบในการพัฒนาสวัสดิการที่พักครูในสถานศึกษาอื่นได้

ด้านที่ ๔ ด้านการส่งเสริมวิชาชีพและสวัสดิการครู และบุคลากรทางการศึกษา

<u>จุดเน้นที่ ๔</u> ลดภาระงานที่ไม่เกี่ยวข้องกับการสอนของครูผู้สอน

ตัวชี้วัด ร้อยละของหน่วยงานทางการศึกษาหรือสถานศึกษาที่มีนวัตกรรม เทคโนโลยีดิจิทัลในการบูรณาการการทำงานเพื่อปรับลดภาระงาน

๑. ผลการดำเนินงาน

การลดภาระงานที่ไม่เกี่ยวข้องกับการสอนของครูผู้สอน โดยปรับ ลด เลิก ควบ และบูรณาการโครงการกิจกรรมเท่าที่จำเป็น และให้มีการกำกับติดตามจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดการปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม

หน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษาในพื้นที่รับผิดชอบเขตตรวจราชการที่ ๑๑ มีการดำเนินงานลดภาระงานที่ไม่เกี่ยวข้องกับการสอนของครูผู้สอน ได้ถูกขับเคลื่อนอย่างเป็นระบบภายใต้นโยบาย “ปรับ ลด เลิก ควบ และบูรณาการ” โครงการและกิจกรรมที่ไม่จำเป็นหรือซ้ำซ้อน เพื่อให้ครูสามารถมุ่งเน้นการจัดการเรียนการสอนได้อย่างเต็มศักยภาพ โดยหน่วยงานทางการศึกษาในพื้นที่ต่าง ๆ ได้ดำเนินมาตรการที่หลากหลายและเป็นรูปธรรม อาทิ การนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารจัดการงาน เช่น ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ ระบบฐานข้อมูลออนไลน์ และแพลตฟอร์มรายงานผล เพื่อลดขั้นตอนการทำงานด้านเอกสาร ลดความซ้ำซ้อน และเพิ่มความรวดเร็วในการดำเนินงาน มีการพัฒนาและปรับรูปแบบการให้บริการภาครัฐ เช่น การจัดตั้งศูนย์บริการแบบเบ็ดเสร็จ (One Stop Service) ทั้งในรูปแบบออนไซต์และออนไลน์ ซึ่งช่วยอำนวยความสะดวกแก่ครูและบุคลากรทางการศึกษา ลดภาระในการติดต่อ

ประสานงานหลายขั้นตอนอีกทั้งมีการบูรณาการโครงการและกิจกรรมที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน รวมถึงการปรับลดจำนวนโครงการลงอย่างมีนัยสำคัญ ส่งผลให้ครูลดภาระงานด้านการจัดทำรายงานและการเข้าร่วมกิจกรรมที่ซ้ำซ้อน

โดยสรุป การลดภาระงานครูได้มีความก้าวหน้าอย่างเป็นรูปธรรม ผ่านการใช้เทคโนโลยี การบูรณาการงาน และการปรับปรุงกระบวนการบริหารจัดการ อย่างไรก็ตาม ยังจำเป็นต้องพัฒนาต่อยอดในด้านโครงสร้างระบบสนับสนุนและการสื่อสารเชิงนโยบาย เพื่อให้การลดภาระงานครูเกิดประสิทธิภาพสูงสุดและยั่งยืนต่อไป

๒. ปัญหาอุปสรรค

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสกลนคร

๑) งานธุรการบางส่วนยังผูกติดกับระเบียบพัสดุและการเงิน ซึ่งต้องใช้ลายเซ็นในรูปแบบกระดาษตามข้อบังคับทางกฎหมาย

๒) โรงเรียนขนาดเล็ก ครูยังต้องทำหน้าที่ควบหลายตำแหน่ง (ครูพัสดุ, ครูการเงิน, ครูเวร) เนื่องจากขาดแคลนบุคลากรสายสนับสนุน (ธุรการ/ภารโรง)

๓) การสื่อสารนโยบายจากส่วนกลางสู่ระดับพื้นที่บางครั้งยังมีความคลาดเคลื่อน ทำให้ครูในบางพื้นที่ยังรู้สึกว่าภาระงานไม่ได้ลดภาระงานลงจริง

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครพนม

ภาระงานที่ไม่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนของครูและบุคลากรทางการศึกษา เป็นอุปสรรคสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการพัฒนาผู้เรียน โดยเฉพาะงานเอกสาร งานธุรการ และการรายงานข้อมูลที่มีลักษณะซ้ำซ้อนและใช้เวลามาก นอกจากนี้ การดำเนินโครงการตามนโยบาย การจัดกิจกรรมพิเศษ และการเตรียมรับการประเมินจากหน่วยงานต่าง ๆ ยังเพิ่มภาระงานที่อยู่นอกเหนือบทบาทหลักของครู อีกทั้งการขาดแคลนบุคลากรสนับสนุนและระบบเทคโนโลยีที่ไม่มีประสิทธิภาพ ยิ่งทำให้ครูต้องรับภาระงานหลายด้านพร้อมกัน สภาพดังกล่าวส่งผลให้ครูมีเวลาในการเตรียมการสอนและพัฒนาการเรียนรู้น้อยลง และก่อให้เกิดความเครียดในการปฏิบัติงาน ดังนั้น จึงควรมีการปรับปรุงระบบบริหารจัดการเพื่อลดภาระงานที่ไม่จำเป็น และส่งเสริมให้ครูสามารถปฏิบัติหน้าที่ด้านการสอนได้อย่างเต็มศักยภาพ

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมุกดาหาร

๑) ครูและบุคลากรบางส่วนยังขาดความเข้าใจในขั้นตอนและรูปแบบการให้บริการใหม่ในระยะแรก โดยเฉพาะการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการให้บริการผ่านระบบออนไลน์ ทำให้ยังคงใช้วิธีการแบบเดิม ส่งผลให้การดำเนินงานยังไม่เต็มประสิทธิภาพเท่าที่ควร นอกจากนี้ สถานศึกษาบางแห่งมีข้อจำกัดด้านความพร้อมของอุปกรณ์ เทคโนโลยี และสัญญาณอินเทอร์เน็ต ทำให้การรับส่งข้อมูลและการใช้ระบบออนไลน์เกิดความล่าช้า รวมถึงภาระงานของครูที่ยังมีจำนวนมากในบางช่วงเวลา ทำให้การปรับตัวเข้ากับระบบใหม่ต้องใช้ระยะเวลา

๒) การปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมองค์กรครูบางส่วนที่คุ้นเคยกับระบบเอกสารอาจต้องใช้เวลาในการปรับตัวเพื่อใช้งานระบบสารสนเทศใหม่ในช่วงเริ่มต้น

๓) ครูในสถานศึกษาอาชีวศึกษายังคงมีภาระงานพิเศษและกิจกรรมที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงาน ต้นสังกัดจำนวนมาก ทำให้เวลาสำหรับการเตรียมการสอน การพัฒนาสื่อการเรียนรู้ และการวิจัยในชั้นเรียนมีน้อยลง งานธุรการและงานพัสดุ ครูต้องรับผิดชอบงานจัดซื้อจัดจ้าง หรืองานบัญชี ซึ่งเป็นงานเฉพาะทางที่ครูไม่ได้ถูกฝึกมาโดยตรง

๓. ข้อเสนอแนะ

๑) ระดับนโยบาย

๑.๑) ควรมุ่งเน้นการปรับลดภาระงานของครูอย่างเป็นรูปธรรม โดยลดการประเมินที่ซ้ำซ้อนและลดการจัดเก็บข้อมูลจากส่วนกลาง เพื่อให้ครูมีเวลาในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างเต็มที่ พร้อมทั้งกำหนดนโยบายและแนวทางการลดภาระครูให้มีความชัดเจน ต่อเนื่อง และสามารถปฏิบัติได้จริง โดยสนับสนุนให้หน่วยงานในระดับพื้นที่และสถานศึกษาดำเนินงานในลักษณะบูรณาการ ลดโครงการหรือกิจกรรมที่ซ้ำซ้อน และกำหนดรูปแบบการรายงานให้เป็นมาตรฐานเดียวกันทั่วประเทศ

๑.๒) ควรส่งเสริมการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในระบบบริหารจัดการและการให้บริการอย่างเต็มรูปแบบ โดยเฉพาะการพัฒนาระบบรายงานผลในรูปแบบดิจิทัล (Digital Report) เพื่อทดแทนการจัดทำเอกสารแบบรูปเล่มอย่างเป็นทางการในทุกมิติ และกำหนดให้เป็นมาตรฐานระดับประเทศ เพื่อสร้างความเท่าเทียมและลดภาระงานครูในระยะยาว ควบคู่กับการสนับสนุนงบประมาณด้านโครงสร้างพื้นฐานและระบบสารสนเทศให้เพียงพอ

๑.๓) ควรกำหนดนโยบายในการจำกัดการมอบหมายงานพิเศษจากหน่วยงานส่วนกลางแก่ครูผู้สอนอย่างชัดเจน พร้อมทั้งกำหนดสัดส่วนภาระงานสอนและงานอื่นให้เหมาะสม รวมถึงผลักดันการเพิ่มอัตรากำลังบุคลากรสายสนับสนุนในสถานศึกษาอย่างถาวร เพื่อรับผิดชอบงานด้านธุรการ การเงิน และพัสดุ อันจะช่วยให้ครูสามารถกลับไปมุ่งเน้นภารกิจหลักด้านการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

๒) ระดับส่วนราชการ

๒.๑) ควรมุ่งเน้นการส่งเสริมและสนับสนุนให้หน่วยงานในระดับพื้นที่นำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการลดภาระงานอย่างเป็นรูปธรรม โดยพัฒนาและขับเคลื่อนนวัตกรรมหรือระบบดิจิทัลที่ช่วยลดขั้นตอนการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ควบคู่กับการพัฒนาระบบบริหารจัดการและการให้บริการให้มีความสะดวก รวดเร็ว และเป็นระบบมากยิ่งขึ้น ผ่านการบูรณาการการทำงานระหว่างกลุ่มงาน เพื่อลดความซ้ำซ้อนของโครงการ การประชุม การอบรม และการรายงานผล โดยกำหนดรูปแบบเอกสารและช่องทางการรายงานให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน และใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในการรับ–ส่งข้อมูลและติดตามผลอย่างต่อเนื่อง

๒.๒) ควรพัฒนาศักยภาพบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจในการใช้ระบบดิจิทัล รวมถึงการให้บริการแบบเบ็ดเสร็จ (One Stop Service) อย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งประชาสัมพันธ์แนวทาง ขั้นตอน และช่องทางการให้บริการแก่สถานศึกษาอย่างทั่วถึง และมีการติดตามประเมินผลเพื่อนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ

๒.๓) ควรมีการเชื่อมโยงฐานข้อมูลระหว่างระบบของเขตพื้นที่และส่วนกลาง เช่น การใช้ Data API ร่วมกับระบบฐานข้อมูลขนาดใหญ่ เพื่อลดภาระการกรอกข้อมูลซ้ำซ้อนในหลายระบบ รวมทั้งพัฒนา

ระบบสารสนเทศกลางที่รองรับการรายงานผลในรูปแบบดิจิทัลอย่างครบวงจร และบูรณาการแผนงานและการรายงานของทุกหน่วยงานให้ใช้ข้อมูลและช่องทางเดียวกัน โดยกำหนดหน่วยงานเจ้าภาพหลักในการประสานและติดตามผล เพื่อลดความซ้ำซ้อนและความสับสนจากการสั่งงานหลายทิศทาง อันจะช่วยให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นและลดภาระงานของครูได้อย่างยั่งยืน

๓) ระดับพื้นที่

๓.๑) ควรมุ่งเน้นการปรับใช้เทคโนโลยีดิจิทัลให้สอดคล้องกับบริบทของแต่ละพื้นที่ เพื่อช่วยลดภาระงานของครูและบุคลากรทางการศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม โดยสถานศึกษาควรให้ความร่วมมือในการดำเนินงานตามแนวทางการลดภาระครูและการให้บริการแบบเบ็ดเสร็จ (One Stop Service) พร้อมทั้งแต่งตั้งผู้รับผิดชอบด้านข้อมูลและการประสานงานอย่างชัดเจน เพื่อให้การติดต่อและการรายงานข้อมูลเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ลดความซ้ำซ้อนในการปฏิบัติงาน

๓.๒) ควรส่งเสริมให้ครูและบุคลากรใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในการรับ–ส่งข้อมูลการรายงาน และการติดต่อราชการมากยิ่งขึ้น เพื่อลดภาระงานเอกสารและประหยัดเวลา รวมถึงวางแผนการดำเนินงานภายในสถานศึกษาให้สอดคล้องกับแผนของเขตพื้นที่ โดยบูรณาการโครงการและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องเข้าด้วยกัน พร้อมทั้งสะท้อนปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะกลับไปยังเขตพื้นที่อย่างต่อเนื่อง ควรมีการขยายผลการใช้ระบบดิจิทัลให้ครอบคลุมการประเมินในด้านต่าง ๆ มากขึ้น และพัฒนาช่องทางการสื่อสารแบบสองทาง (Feedback ออนไลน์) ระหว่างเขตพื้นที่กับสถานศึกษา เพื่อให้เกิดความรวดเร็ว ลดความจำเป็นในการเดินทาง อีกทั้งควรทบทวนและลดจำนวนโครงการหรือกิจกรรมที่ไม่จำเป็นในระดับพื้นที่ โดยเน้นการบูรณาการความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา และการวางแผนดำเนินงานร่วมกับภาคีเครือข่ายในลักษณะรวมกิจกรรมและรายงานครั้งเดียว พร้อมมอบหมายผู้รับผิดชอบเฉพาะด้านอย่างชัดเจน อันจะช่วยให้ครูผู้สอนมีเวลามุ่งเน้นการจัดการเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๔. รูปแบบ แนวทาง หรือนวัตกรรม ที่คิดว่าเป็นต้นแบบหรือแบบอย่างที่ดี (ถ้ามี)

๑. การใช้ระบบสารสนเทศ/แพลตฟอร์มออนไลน์ ในการรายงานข้อมูลและติดตามโครงการเพื่อลดการจัดทำเอกสารซ้ำซ้อน

๒. การบูรณาการโครงการและกิจกรรมให้สอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาผู้เรียนในคราวเดียว

โมเดลการทำงานเชิงบูรณาการพื้นที่การใช้ ศกร. ระดับตำบลเป็นศูนย์กลางในการรวมโครงการจากภาคีเครือข่ายต่าง ๆ เข้ามาเป็นแผนปฏิบัติการเดียวกันในระดับตำบล เพื่อให้ครูจัดกิจกรรมเพียงครั้งเดียวแต่ตอบโจทย์ตัวชี้วัดของหลายหน่วยงาน





ด้านที่ ๔ ด้านการส่งเสริมวิชาชีพและสวัสดิการครู และบุคลากรทางการศึกษา

<u>จุดเน้นที่ ๕</u> พัฒนาสมรรถนะทางด้านเทคโนโลยีดิจิทัล สำหรับครูและบุคลากรทางการศึกษา

ตัวชี้วัด : ร้อยละของหน่วยงานทางการศึกษา หรือสถานศึกษาที่ผลักดัน ขับเคลื่อนให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีดิจิทัล

๑. ผลการดำเนินงาน

การเร่งรัดการพัฒนาสมรรถนะทางด้านเทคโนโลยีดิจิทัล เช่น เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (AI) สำหรับครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกระดับ ทุกประเภท เพื่อช่วยในการจัดการเรียนรู้และการบริหารจัดการการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพ

หน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษาในพื้นที่รับผิดชอบเขตตรวจราชการที่ ๑๑ มีการเร่งรัดพัฒนาสมรรถนะทางด้านเทคโนโลยีดิจิทัลและปัญญาประดิษฐ์ (AI) สำหรับครูและบุคลากรทางการศึกษาในทุกระดับ ทุกประเภท ได้มีการดำเนินงานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง โดยบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานในสังกัดและภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง ผ่านรูปแบบการพัฒนาที่หลากหลาย ทั้งการอบรมเชิงปฏิบัติการ การเรียนรู้ออนไลน์ และการนิเทศติดตามการนำไปประยุกต์ใช้จริงในสถานศึกษา มีการยกระดับศักยภาพของครูและบุคลากรให้สอดคล้องกับบริบทของการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัล โดยส่งเสริมให้มีการนำเทคโนโลยี AI มาใช้ในการจัดการเรียนรู้ การวิเคราะห์ข้อมูลผู้เรียน การสร้างสื่อการสอน และการวัดประเมินผลอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารจัดการองค์กร เพื่อลดภาระงานด้านเอกสารและเพิ่มความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน ครูและบุคลากรทางการศึกษามีความรู้ ความเข้าใจและทักษะในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพิ่มขึ้นอย่างชัดเจน สามารถประยุกต์ใช้ AI เป็นเครื่องมือในการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม ส่งผลให้การเรียนการสอนมีความหลากหลาย น่าสนใจ และตอบสนองต่อ

ความแตกต่างระหว่างผู้เรียนได้ดียิ่งขึ้น อีกทั้งยังช่วยลดระยะเวลาในการเตรียมการสอน ทำให้ครูมีเวลาในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนมากขึ้น และพัฒนาทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑ ทั้งด้านการคิดวิเคราะห์ การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยี ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนมีแนวโน้มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง

๒. ปัญหาอุปสรรค

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสกลนคร

๑) ปัญหาด้านทรัพยากรและโครงสร้างพื้นฐาน เช่น อุปกรณ์ไม่เพียงพอหรือล้าสมัย คอมพิวเตอร์หรืออุปกรณ์ดิจิทัลในสถานศึกษาบางแห่งมีจำนวนไม่พอกับจำนวนครู หรือมีสเปกที่ไม่รองรับการประมวลผลของเครื่องมือ AI สมัยใหม่

๒) ปัญหาด้านตัวบุคคล (ครูผู้เข้ารับการอบรม) เช่น ช่องว่างทางทักษะ (Skill Gap) ครูบางกลุ่มโดยเฉพาะครูอาวุโส อาจขาดพื้นฐานทักษะดิจิทัลเบื้องต้น ทำให้การต่อยอดไปสู่เรื่อง AI เป็นไปได้ยากและใช้เวลานาน

๓) ปัญหาด้านหลักสูตรและกระบวนการอบรม เช่น เนื้อหาไม่ตอบโจทย์การใช้งานจริง การอบรมบางครั้งเน้นทฤษฎีมากเกินไป หรือสอนเครื่องมือที่กว้างเกินไปจนครูไม่สามารถนำมาประยุกต์ใช้กับวิชาที่ตนเองสอนได้

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครพนม

๑) ผู้บริหาร ครูบางส่วน ยังขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องการนำเทคโนโลยีมาช่วยในการจัดการเรียนรู้และการบริหารจัดการการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพ

๒) โรงเรียนขนาดเล็กบางโรงเรียนมีครูไม่ครบชั้นและไม่ตรงตามวิชาเอก ทำให้นักเรียนได้รับการพัฒนาไม่เต็มศักยภาพ

๓) งบประมาณในการดำเนินกิจกรรมตามโครงการไม่เพียงพอต่อการขับเคลื่อนโครงการที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการดำเนินงาน

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมุกดาหาร

๑) มีการส่งเสริมการใช้ DLTV และสื่อออนไลน์ แต่สถานศึกษาขนาดเล็กในบางพื้นที่ยังประสบปัญหาอุปกรณ์ไม่เพียงพอหรืออยู่ในสภาพเก่า ไม่พร้อมใช้งาน

๒) ช่องว่างทางทักษะดิจิทัลของบุคลากร ครูและบุคลากรทางการศึกษามีพื้นฐานความเข้าใจทางเทคโนโลยีที่ไม่เท่ากัน จนทำให้ครูหรือบุคลกรที่มีภาระงานมาก ทำให้ไม่สามารถสละเวลามาฝึกฝนการใช้เครื่องมือใหม่ๆ

๓) ข้อจำกัดทางด้านงบประมาณและลิขสิทธิ์

๔) ข้อจำกัดในการจัดเก็บข้อมูล ที่มีทรัพยากรพื้นที่ที่มีจำกัด ไม่เพียงพอต่อการใช้งาน

๕) เกิดภาระครูและบุคลากรทางการศึกษาในการจ่ายค่าเดินทางและค่าจัดเตรียมสถานที่ในการประชุมและอบรม

๖) ครูและบุคลากรในสถานศึกษาอาชีวศึกษามีความแตกต่างด้านทักษะดิจิทัลค่อนข้างมาก บางส่วนยังขาดทักษะพื้นฐานด้านดิจิทัล ทำให้การพัฒนาสมรรถนะต้องใช้เวลาและทรัพยากรมากขึ้น นอกจากนี้อุปกรณ์คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีในบางห้องเรียนยังมีสภาพเก่าและไม่รองรับซอฟต์แวร์สมัยใหม่

๗) ทรัพยากรสนับสนุนด้านอุปกรณ์ เทคโนโลยี และงบประมาณในบางกิจกรรมยังมีข้อจำกัด ส่งผลต่อประสิทธิภาพของการพัฒนาในบางประเด็น

๘) คอมพิวเตอร์ ของสถานศึกษาบางส่วนมีสภาพเก่า ไม่รองรับโปรแกรมหรือ AI Application รุ่นใหม่ ๆ ที่ต้องใช้ทรัพยากรเครื่องสูง

๓. ข้อเสนอแนะ

๑) ระดับนโยบาย

๑.๑) การส่งเสริมและสนับสนุนการนำเทคโนโลยีดิจิทัล โดยเฉพาะเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (AI) มาใช้ในการจัดการเรียนรู้และการบริหารจัดการศึกษาในระดับนโยบาย ถือเป็นกลไกสำคัญในการยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคดิจิทัล หน่วยงานส่วนกลางควรกำหนดนโยบายที่ชัดเจน เป็นรูปธรรม และต่อเนื่อง เพื่อให้ทุกภาคส่วนสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างมีทิศทางเดียวกัน

๑.๒) ควรกำหนดกรอบสมรรถนะดิจิทัลสำหรับครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยเฉพาะในสายอาชีวศึกษา ให้มีความชัดเจน ครอบคลุม และสอดคล้องกับทักษะแห่งอนาคต เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาอย่างเป็นระบบ รวมถึงส่งเสริมให้มีการอบรมพัฒนาทักษะดิจิทัลอย่างต่อเนื่องในทุกปีการศึกษา เพื่อให้ครูสามารถปรับตัวและใช้เทคโนโลยีได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๑.๓) ควรให้ความสำคัญกับการจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรที่จำเป็น เช่น อุปกรณ์เทคโนโลยี โครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัล และสื่อการเรียนรู้ที่ทันสมัย ให้เพียงพอและเหมาะสมกับบริบทของแต่ละพื้นที่ เพื่อสร้างความเท่าเทียมในการเข้าถึงเทคโนโลยี และลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา

๑.๔) ควรมีการกำหนดนโยบายเชิงรุกในการสร้างความร่วมมือกับบริษัทเทคโนโลยีชั้นนำระดับโลก เช่น Google, Microsoft และ Canva เพื่อสนับสนุนการเข้าถึงเครื่องมือดิจิทัลและเทคโนโลยี AI ในระดับองค์กร โดยให้ครูและนักเรียนสามารถใช้งานได้อย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ อันจะช่วยเพิ่มโอกาสในการพัฒนาทักษะดิจิทัลและการเรียนรู้ในรูปแบบใหม่

๒) ระดับส่วนราชการ

๒.๑) ควรมีการจัดหาและพัฒนาอุปกรณ์เทคโนโลยีดิจิทัลให้เพียงพอ ทันสมัย และสามารถใช้งานได้จริงในสถานศึกษา พร้อมทั้งวางแผนและกำหนดปฏิทินการพัฒนาบุคลากรล่วงหน้าอย่างชัดเจน เพื่อให้สามารถบริหารจัดการภาระงานและเข้าร่วมการพัฒนาได้อย่างเหมาะสม

๒.๒) ควรจัดสรรงบประมาณในการอัปเกรดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษาให้ทันสมัย และพัฒนาหลักสูตรออนไลน์สำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเองด้านดิจิทัล เพื่อเพิ่มโอกาสในการพัฒนาสมรรถนะครูอย่างทั่วถึงและต่อเนื่อง

๓) ระดับพื้นที่

๓.๑) ควรมุ่งเน้นให้บุคลากรมีความชำนาญด้านเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อพัฒนาไปสู่การใช้ปัญญาประดิษฐ์ (AI) อย่างมีประสิทธิภาพ ในการนี้ สถานศึกษาควรใช้ทรัพยากรและเทคโนโลยีที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด พร้อมทั้งประสานขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานต้นสังกัดอย่างเหมาะสม ควบคู่กับการจัดตั้งชุมชนนักปฏิบัติด้านเทคโนโลยีดิจิทัล (Digital CoP) ในระดับจังหวัด เพื่อเป็นเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้และถ่ายทอดองค์ความรู้ระหว่างครูที่มีทักษะสูงกับครูในพื้นที่อื่นอย่างต่อเนื่อง

๓.๒) ควรพัฒนาระบบสารสนเทศและเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างสม่ำเสมอ รวมถึงส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนผ่านระบบการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) สำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก พร้อมทั้งดูแลซ่อมบำรุงอุปกรณ์ให้พร้อมใช้งานอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งส่งเสริมการใช้คลังสื่อดิจิทัล OBEC Content Center และสนับสนุนให้ครูพัฒนาตนเองผ่านช่องทางที่หลากหลาย เพื่อเพิ่มสมรรถนะด้านดิจิทัลให้ทันต่อเทคโนโลยีสมัยใหม่

๓.๓) ควรสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในการบริหารงานเพื่อลดภาระงานของครู และจัดสรรทรัพยากรด้านเทคโนโลยีให้เพียงพอ โดยสถานศึกษาควรจัดตั้งเครือข่ายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในโรงเรียนเพื่อพัฒนาสื่อการเรียนรู้ร่วมกัน รวมทั้งสร้างครูแกนนำด้านเทคโนโลยีในแต่ละเครือข่ายเพื่อทำหน้าที่เป็นวิทยากรและพี่เลี้ยง

๔. รูปแบบ แนวทาง หรือนวัตกรรม ที่คิดว่าเป็นต้นแบบหรือแบบอย่างที่ดี (ถ้ามี)

สถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดมุกดาหาร มีจุดแข็งด้านการผลิตครูและนักศึกษาที่มีสมรรถนะด้านดิจิทัลสูง ดังจะเห็นได้จากรางวัลระดับชาติด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และการได้รับเลือกเป็นสถานที่ดำเนินการอบรมหลักสูตรนวัตกรรมเกษตรสมัยใหม่ด้วย IoT และ AI ซึ่งแสดงให้เห็นถึงศักยภาพ ที่สามารถขยายผลบทบาทนี้ให้เป็นทางการในระดับจังหวัดต่อไปได้

๑) รางวัลรองชนะเลิศ อันดับ ๑ ระดับชาติ ทักษะการพัฒนาระบบประเมินบุคลากรด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศสมัยใหม่ ระดับ ปวช.การแข่งขันทักษะวิชาชีพ และทักษะพื้นฐาน งานประชุมวิชาการองค์การนักวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย (อวท.) ระดับชาติ ครั้งที่ ๓๔ ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๘ ณ วิทยาลัยเทคนิคบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์

๒) รางวัลมาตรฐานระดับเหรียญทอง ทักษะเทคโนโลยีสารสนเทศด้านโปรแกรมและเครือข่ายด้วยกระบวนการ DevOps ระดับ ปวส. ประเภทวิชาอุตสาหกรรมดิจิทัลและเทคโนโลยีสารสนเทศ กลุ่มอาชีพซอฟต์แวร์และการประยุกต์

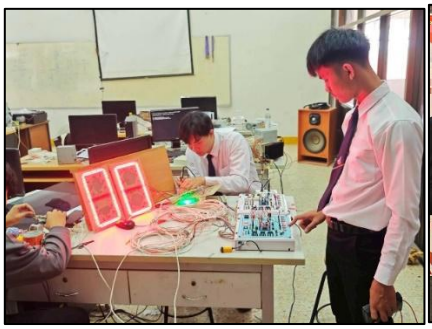




รางวัลรองชนะเลิศ อันดับ ๑ ระดับชาติ ทักษะการพัฒนาระบบประเมินบุคลากรด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศสมัยใหม่ ระดับ ปวช.

๓) นำเสนอบทความวิจัย ในการประชุมวิชาการเทคโนโลยีและนวัตกรรมอาชีวศึกษาระดับชาติครั้งที่ ๘ ณ โรงแรมเทพนคร อำเภอเมืองจังหวัดบุรีรัมย์

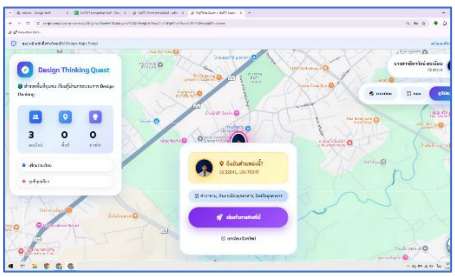
๔) "การพัฒนาชุดฝึกปฏิบัติวงจรนับในรายวิชาวงจรพัลส์และดิจิทัลเทคนิค โดยใช้ภาษา VHDL บนบอร์ด CPLD" เพื่อส่งเสริมสมรรถนะวิชาชีพของนักศึกษาระดับ ปวส.

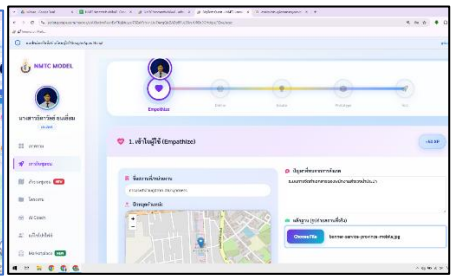


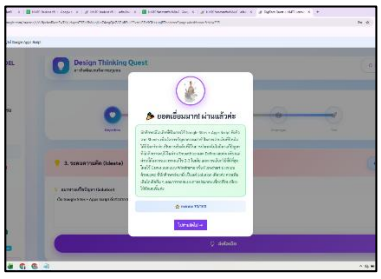


การนำเสนอบทความวิจัย และการพัฒนาชุดฝึกปฏิบัติวงจร

๕) การพัฒนาการเรียนการสอน วิชาหลักการคิดเชิงออกแบบและนวัตกรรมธุรกิจดิจิทัลด้วยระบบนิเวศการเรียนรู้ดิจิทัล NMTC Model ผสานแพลตฟอร์ม AI Coach และกระบวนการคิดเชิงออกแบบ เพื่อยกระดับสมรรถนะนวัตกรและผู้ประกอบการดิจิทัล สำหรับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาวิชาเทคโนโลยีธุรกิจดิจิทัล







ระบบนิเวศการเรียนรู้ดิจิทัล NMTC Model ผสานแพลตฟอร์ม AI Coach

ส่วนที่ ๔

สรุปผลการตรวจราชการและติดตาม ประเมินผลการจัดการศึกษา

การตรวจราชการและการติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ โดยผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ (นายนิยม ไผ่โสภา) เขตตรวจราชการที่ ๑๑ พร้อมคณะจากสำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๑ รอบที่ ๑ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ได้ทำการตรวจราชการ ตามนโยบายการตรวจราชการและติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ และแนวทางการตรวจราชการและติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙ ตามประเด็นการตรวจราชการ ประกอบไปด้วย จำนวน ๔ นโยบาย ๑๑ ด้าน ดังนี้ ด้านที่ ๑ ความปลอดภัยและคุ้มครองผู้เรียน ครู บุคลากรทางการศึกษาและสถานศึกษาจุดเน้น ยกระดับมาตรการด้านความปลอดภัยในสถานศึกษา และการป้องกันภัยจากสถานการณ์ฉุกเฉินในพื้นที่เสี่ยงให้เป็นพื้นที่ปลอดภัย (Safe Zone) ด้านที่ ๒ ด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนจุดเน้น ๑. ผลักดันการพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบโจทย์บริบทพื้นที่ โดยเน้นสมรรถนะที่จำเป็นให้กับผู้เรียนได้เต็มตามศักยภาพ ๒. พัฒนาการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศผ่านพหุปัญญาและทักษะอาชีพ๓. กำกับ ติดตามการเสริมสร้างการเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์ชาติไทย และการปลูกฝังหน้าที่พลเมืองและคุณธรรมให้กับผู้เรียน ด้านที่ ๓ ด้านการสร้างโอกาส และความเสมอภาคทางการศึกษา จุดเน้น ๑. การป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กตกหล่น เด็กออกกลางคันให้เป็นศูนย์ (Zero Dropout) ๒. สร้างโอกาสการเข้าถึงการศึกษา (Anywhere Anytime) และส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ด้านที่ ๔ ด้านการส่งเสริมวิชาชีพและสวัสดิการครู และบุคลากรทางการศึกษา จุดเน้น ๑. ส่งเสริมการเลื่อนวิทยฐานะของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ๒. แก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษา ควบคู่กับการพัฒนาทักษะและการสร้างวินัยด้านการเงินและการออม ๓. ส่งเสริมสวัสดิการที่พักอาศัยของครู ๔. ลดภาระงานที่ไม่เกี่ยวข้องกับการสอนของครูผู้สอน ๕. พัฒนาสมรรถนะทางด้านเทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับครูและบุคลากรทางการศึกษา

จากการลงพื้นที่ ติดตาม การตรวจราชการและรายงานผลการปฏิบัติงานตามนโยบายการตรวจราชการ ของหน่วยรับตรวจ ในพื้นที่เขตตรวจราชการที่ ๑๑ (จังหวัดสกลนคร จังหวัดนครพนม และจังหวัดมุกดาหาร) จึงสรุปผลการตรวจราชการและติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ รอบที่ ๑ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ เขตตรวจราชการที่ ๑๑ ดังนี้

ด้านที่ ๑ ด้านความปลอดภัยและคุ้มครองผู้เรียน ครู บุคลากรทางการศึกษาและสถานศึกษา
<u>จุดเน้น</u> ยกระดับมาตรการด้านความปลอดภัยในสถานศึกษา และการป้องกันภัยจากสถานการณ์ฉุกเฉินในพื้นที่เสี่ยงให้เป็นพื้นที่ปลอดภัย (Safe Zone)

๑) ยกระดับมาตรการด้านความปลอดภัยในสถานศึกษา และการป้องกันภัยจากสถานการณ์ฉุกเฉินในพื้นที่เสี่ยงให้เป็นพื้นที่ปลอดภัย (Safe Zone)

หน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษาในเขตตรวจราชการที่ ๑๑ ได้ดำเนินนโยบายด้านความปลอดภัยอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องโดยกำหนดมาตรการ แนวทางปฏิบัติ และกลไกผ่านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างชัดเจนมีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้ปลอดภัย เช่น ตรวจสอบอาคาร ระบบไฟฟ้า

และติดตั้งกล้องวงจรปิดพร้อมกำหนดเส้นทางหนีไฟและจุดรวมพลในกรณีเกิดเหตุฉุกเฉินการดูแลนักเรียนดำเนินการอย่างเข้มแข็ง มีการคัดกรอง เฝ้าระวัง และติดตามกลุ่มเสี่ยงอย่างต่อเนื่องรวมทั้งส่งเสริมบทบาทนักเรียนแกนนำและการมีส่วนร่วมภายในสถานศึกษามีการควบคุมบุคคลเข้า–ออกอย่างเป็นระบบ และประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชนสถานศึกษาจัดทำแผนเผชิญเหตุครอบคลุมสถานการณ์สำคัญและมีการซักซ้อมอย่างสม่ำเสมอมีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการสื่อสาร แจ้งเหตุ และติดตามสถานการณ์อย่างมีประสิทธิภาพโดยภาพรวม การดำเนินงานมีความก้าวหน้า ส่งผลให้สถานศึกษาเป็นพื้นที่ปลอดภัยแก่ผู้เรียนและบุคลากร

ด้านที่ ๒ ด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

<u>จุดเน้นที่ ๑</u> ผลักดันการพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบโจทย์บริบทพื้นที่ โดยเน้นสมรรถนะที่จำเป็นให้กับผู้เรียนได้เต็มตามศักยภาพ

๑) การส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร โดยเน้นศักยภาพ สมรรถนะและความแตกต่างระหว่างผู้เรียน

หน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษาในเขตตรวจราชการที่ ๑๑ ได้ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรอย่างเป็นระบบโดยมุ่งเน้นการพัฒนาศักยภาพ สมรรถนะ และความแตกต่างระหว่างผู้เรียนเป็นสำคัญมีการขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติในทุกระดับอย่างต่อเนื่องสอดคล้องกับบริบทของพื้นที่สถานศึกษาได้รับการส่งเสริมให้พัฒนาหลักสูตรที่ยืดหยุ่นและเหมาะสมกับผู้เรียนมีการนำแนวคิด Active Learning และการจัดการเรียนรู้ที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลมาใช้รวมทั้งประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนการสอนอย่างเหมาะสมครูและบุคลากรได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องผ่าน PLC การนิเทศแบบ Coaching และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ส่งผลให้สามารถยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับศตวรรษที่ ๒๑ มีการปรับระบบการวัดและประเมินผลสู่การประเมินตามสภาพจริงโดยภาพรวม ผู้เรียนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพตามความแตกต่างรายบุคคลอย่างมีประสิทธิภาพ

๒) การส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนด้วยหลักสูตรที่สอดคล้องกับบริบทพื้นที่หน่วยงาน

หน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษาในเขตตรวจราชการที่ ๑๑ ได้ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนด้วยหลักสูตรที่สอดคล้องกับบริบทพื้นที่อย่างเป็นระบบโดยพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้เชื่อมโยงกับหลักสูตรแกนกลาง และบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นมีการนำองค์ความรู้จากชุมชน แหล่งเรียนรู้และอาชีพในพื้นที่มาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้ครูได้รับการพัฒนาให้สามารถออกแบบการเรียนรู้ที่เน้นสมรรถนะและสอดคล้องกับผู้เรียนมีการบูรณาการเนื้อหาท้องถิ่นในทุกกลุ่มสาระ และส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกพร้อมทั้งใช้แหล่งเรียนรู้นอกห้องเรียนและสื่อดิจิทัลเพื่อเสริมประสบการณ์ผู้เรียนมีการพัฒนาชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพและระบบนิเทศติดตามอย่างต่อเนื่องตามกระบวนการ PDCA รวมถึงส่งเสริมการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงเพื่อพัฒนาผู้เรียนรายบุคคลสถานศึกษาสามารถพัฒนาหลักสูตรและนวัตกรรมการเรียนรู้ที่ตอบสนองความต้องการของพื้นที่โดยภาพรวม ผู้เรียนได้รับการพัฒนาทักษะและสมรรถนะที่สอดคล้องกับบริบทและตลาดแรงงานอย่างมีประสิทธิภาพ

<u>จุดเน้นที่ ๒</u> พัฒนาการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศผ่านพหุปัญญาและทักษะอาชีพ

๑) การจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพหุปัญญาและทักษะอาชีพให้กับผู้เรียน โดยเน้นการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง การจัดการเรียนรู้แบบฐานสมรรถนะ หรือรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย

หน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษาในเขตตรวจราชการที่ ๑๑ ได้ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาพหุปัญญาและทักษะอาชีพอย่างเป็นระบบโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ควบคู่กับการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริงและการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะมีการพัฒนาครูแนะแนวให้สามารถคัดกรองศักยภาพผู้เรียนรายบุคคลด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ส่งผลให้ครูออกแบบการเรียนรู้ที่หลากหลายและสอดคล้องกับความถนัดของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพมีการส่งเสริมระบบแนะแนวอาชีพเพื่อให้ผู้เรียนค้นพบศักยภาพและวางแผนอนาคตได้อย่างเหมาะสมหน่วยงานมีการนิเทศ ติดตาม และสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายอย่างต่อเนื่องโดยเน้นการจัดการเรียนรู้เชิงรุก และการเรียนรู้แบบโครงงานหรือปัญหาเป็นฐาน สถานศึกษาสามารถจัดกิจกรรมที่ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลได้อย่างเป็นรูปธรรมผู้เรียนได้รับการพัฒนาทักษะทั้งด้านวิชาการ อาชีพ และทักษะชีวิตอย่างสมดุลโดยภาพรวม ผู้เรียนมีทักษะการคิดวิเคราะห์ การสื่อสาร และการทำงานร่วมกันเพิ่มขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ

๒) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcome) ที่หลากหลายและสอดคล้องกับศักยภาพของผู้เรียน

หน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษาในเขตตรวจราชการที่ ๑๑ ได้พัฒนากระบวนการเรียนรู้และการวัดผลประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้อย่างเป็นระบบโดยมุ่งปรับจากการวัดความรู้เชิงทฤษฎีสู่การประเมินตามสภาพจริงที่สะท้อนศักยภาพผู้เรียนรายบุคคลมีการขับเคลื่อนแนวทาง Assessment for Learning ควบคู่กับการใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาเครื่องมือประเมินที่หลากหลายส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบเฉพาะบุคคลและมีการนิเทศติดตามอย่างต่อเนื่องสถานศึกษาใช้เครื่องมือประเมินที่หลากหลาย เช่น การสังเกตพฤติกรรม แฟ้มสะสมงาน และการประเมินจากการปฏิบัติจริงพร้อมทั้งให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่องมีการส่งเสริมหลักสูตรอาชีพที่เชื่อมโยงภูมิปัญญาท้องถิ่นกับการสร้างรายได้รวมถึงการประเมินที่สอดคล้องกับผู้เรียนเฉพาะกลุ่ม โดยใช้แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลส่งผลให้การประเมินมีความยืดหยุ่น ครอบคลุม และสะท้อนศักยภาพผู้เรียนได้อย่างแท้จริงโดยภาพรวม ผู้เรียนมีพัฒนาการด้านความรู้ ทักษะชีวิต และทักษะอาชีพ สามารถนำไปใช้ในชีวิตจริงได้อย่างมีคุณภาพ

๓) การส่งเสริมให้สถานศึกษาจัดการศึกษาที่หลากหลายรูปแบบโดยพัฒนาเป็นนวัตกรรมใหม่ๆ

หน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษาในเขตตรวจราชการที่ ๑๑ ได้ส่งเสริมการจัดการศึกษาที่หลากหลายรูปแบบและพัฒนาเป็นนวัตกรรมอย่างต่อเนื่องโดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และสนับสนุนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกควบคู่กับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลมีการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อพัฒนานวัตกรรมส่งผลให้ผู้เรียนมีทักษะการคิดวิเคราะห์และสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้จริงมีการพัฒนานวัตกรรมเชิงพื้นที่ เช่น ระบบสะสมหน่วยการเรียนรู้และการเรียนรู้ฐานชุมชน รวมถึงการพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ผสมผสานและพื้นที่สร้างสรรค์เพื่อการเรียนรู้จากการปฏิบัติในระดับอาชีวศึกษา มีการพัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานประกอบการและการจัดการเรียนรู้แบบทวิภาคีพร้อมส่งเสริมการสร้างนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ และทักษะผู้ประกอบการมีการบูรณาการหลักสูตรท้องถิ่นและ

กิจกรรมอาชีพเพื่อสร้างรายได้ระหว่างเรียนโดยภาพรวม การดำเนินงานช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะที่จำเป็นและสามารถต่อยอดสู่การประกอบอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

<u>จุดเน้นที่ ๓</u> กำกับ ติดตามการเสริมสร้างการเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์ชาติไทย และการปลูกฝังหน้าที่พลเมือง

๑) การเร่งรัดการเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์ชาติไทย และปลูกฝังหน้าที่พลเมืองและคุณธรรมเพื่อสร้างความตระหนักและมีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย

หน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษาในเขตตรวจราชการที่ ๑๑ ได้เร่งรัดการจัดการเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์ชาติไทยควบคู่กับการปลูกฝังหน้าที่พลเมืองและคุณธรรมอย่างเป็นระบบโดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความเข้าใจ และตระหนักถึงคุณค่าความเป็นไทยมีการพัฒนาครูผ่านการอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อยกระดับการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกและการบูรณาการประวัติศาสตร์กับกลุ่มสาระอื่นรวมทั้งใช้สื่อดิจิทัลและแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นเพื่อเสริมสร้างความเข้าใจอย่างลึกซึ้งมีการรวบรวมและเผยแพร่แนวปฏิบัติที่ดีและนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายครูสามารถออกแบบกิจกรรมที่เน้นการคิดวิเคราะห์และการปฏิบัติจริงได้มากขึ้นผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีความหมายและเชื่อมโยงกับชีวิตประจำวันส่งผลให้มีจิตสำนึกความเป็นพลเมืองที่ดี มีความรับผิดชอบต่อสังคมและมีความภาคภูมิใจในความเป็นไทยอย่างยั่งยืน

ด้านที่ ๓ ด้านการสร้างโอกาส และความเสมอภาคทางการศึกษา

<u>จุดเน้นที่ ๑</u> การป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กตกหล่น เด็กออกกลางคันให้เป็นศูนย์ (Zero Dropout)

๑) การจัดให้มีระบบช่วยเหลือ ติดตามเด็กและเยาวชนที่หลุดออกจากระบบการศึกษาตกหล่น และออกกลางคันให้มีโอกาสได้รับการศึกษาทั้งในระบบ นอกระบบและตามอัธยาศัย

หน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษาในเขตตรวจราชการที่ ๑๑ ได้ดำเนินการจัดระบบช่วยเหลือ ติดตามเด็กและเยาวชนที่หลุดออกจากระบบการศึกษาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องโดยขับเคลื่อนนโยบายสร้างโอกาสทางการศึกษาอย่างทั่วถึงและลดความเหลื่อมล้ำมีการบูรณาการความร่วมมือจากภาครัฐ ภาคเอกชน ชุมชน และผู้ปกครองจัดให้มีระบบค้นหา คัดกรอง และติดตามผู้เรียนรายบุคคลโดยใช้ฐานข้อมูลและระบบสารสนเทศควบคู่กับการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเข้มแข็งมีการวิเคราะห์ปัญหาเชิงลึกและจัดทำแผนช่วยเหลือที่เหมาะสมตามบริบทของผู้เรียนดำเนินการลงพื้นที่เยี่ยมบ้านให้คำปรึกษา และติดตามอย่างใกล้ชิดพร้อมประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ความช่วยเหลืออย่างตรงจุดส่งผลให้ผู้เรียนได้รับโอกาสกลับเข้าสู่การศึกษาทั้งในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัยโดยภาพรวม สามารถลดปัญหาการหลุดออกจากระบบการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒) การส่งเสริมการจัดการศึกษาที่ยืดหยุ่นเพื่อรองรับเด็กและเยาวชนที่หลุดออกจากระบบการศึกษา ตกหล่น และออกกลางคันเพื่อเพิ่มโอกาสได้รับการศึกษาทั้งในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย

หน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษาในเขตตรวจราชการที่ ๑๑ ได้ส่งเสริมการจัดการศึกษาที่ยืดหยุ่นเพื่อรองรับเด็กและเยาวชนที่หลุดออกจากระบบการศึกษาอย่างเป็นรูปธรรมโดยมุ่งเปิดโอกาสทางการศึกษาให้ผู้เรียนทุกกลุ่มสามารถเข้าถึงการศึกษาได้อย่างทั่วถึงมีการปรับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับบริบทของผู้เรียนและสภาพสังคมในพื้นที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของหน่วยงานภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน และภาคส่วนต่าง ๆเพื่อร่วมกันจัดการศึกษาทั้งในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัยอย่าง

เหมาะสมมีการดำเนินงานค้นหา ติดตาม และนำผู้เรียนกลับเข้าสู่ระบบการเรียนรู้ที่เหมาะสม พร้อมจัดหลักสูตรที่ยืดหยุ่นรองรับ เช่น หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่งสามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียนที่มีข้อจำกัดแตกต่างกันส่งผลให้ผู้เรียนสามารถกลับเข้าสู่ระบบการศึกษาและเรียนรู้อย่างต่อเนื่องโดยภาพรวม การดำเนินงานช่วยเพิ่มโอกาสทางการศึกษาและลดความเหลื่อมล้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓) การส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาให้แก่กลุ่มเปราะบางทางการศึกษาในรูปแบบต่าง ๆ ที่หลากหลาย

หน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษาในเขตตรวจราชการที่ ๑๑ ได้ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาแก่กลุ่มเปราะบางอย่างเป็นระบบและครอบคลุมโดยมุ่งให้ผู้เรียนทุกกลุ่มเข้าถึงโอกาสทางการศึกษาอย่างเท่าเทียมครอบคลุมเด็กพิการ เด็กด้อยโอกาส เด็กยากจน เด็กไร้สัญชาติ และผู้เรียนในสถานสงเคราะห์หรือโรงพยาบาลมีการออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่ยืดหยุ่นและสอดคล้องกับบริบทของผู้เรียนเช่น การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม การสอนเสริมรายบุคคล และการจัดห้องเรียนเคลื่อนที่พร้อมทั้งพัฒนาสื่อและนวัตกรรมที่เหมาะสมกับความต้องการเฉพาะบุคคลมีการสนับสนุนทุนการศึกษาและสวัสดิการที่จำเป็นอย่างต่อเนื่องสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ มีการจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคลและให้บริการอย่างเหมาะสมรวมถึงการให้บริการถึงบ้านในกรณีที่ผู้เรียนไม่สามารถมาเรียนได้โดยภาพรวม ผู้เรียนกลุ่มเปราะบางได้รับการดูแลอย่างทั่วถึง ลดความเหลื่อมล้ำ และพัฒนาได้เต็มศักยภาพอย่างยั่งยืน

<u>จุดเน้นที่ ๒</u> สร้างโอกาสการเข้าถึงการศึกษา (Anywhere Anytime) และส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต

๑) การส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนทุกช่วงวัย (ปฐมวัย จนถึงเรียนรู้ตลอดชีวิต) เข้าสู่ระบบการศึกษาตามศักยภาพ ตามวัย ต่อเนื่องอย่างเป็นระบบ

หน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษาในเขตตรวจราชการที่ ๑๑ ได้ส่งเสริมให้ผู้เรียนทุกช่วงวัยเข้าสู่ระบบการศึกษาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องโดยมุ่งสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษา ตั้งแต่ระดับปฐมวัยจนถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิตมีการสำรวจ ติดตาม และบริหารจัดการข้อมูลผู้เรียนรายบุคคลด้วยระบบฐานข้อมูลที่เป็นมาตรฐานสามารถติดตามกลุ่มเสี่ยงและป้องกันการหลุดออกจากระบบการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพมีการส่งเสริมผู้ด้อยโอกาสให้ได้รับการพัฒนาทักษะอาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานบูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐและภาคีเครือข่ายในการจัดการศึกษาจัดการเรียนรู้โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและศักยภาพของผู้เรียนพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ที่หลากหลาย ยืดหยุ่น และส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสนับสนุนแหล่งเรียนรู้และโครงสร้างพื้นฐานเพื่อการเรียนรู้ทุกที่ทุกเวลาโดยภาพรวม ผู้เรียนได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างทั่วถึงและพัฒนาได้อย่างต่อเนื่องตามศักยภาพ

๒) การพัฒนาระบบและข้อมูลการจัดการศึกษาที่ยืดหยุ่นทุกประเภท เพื่อเป็นทางเลือกในการเข้าถึงการศึกษาที่หลากหลาย ตามความต้องการของผู้เรียนทุกประเภท ทุกช่วงวัย (ปฐมวัย จนถึงเรียนรู้ตลอดชีวิต)

หน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษาในเขตตรวจราชการที่ ๑๑ ได้พัฒนาระบบและข้อมูลการจัดการศึกษาที่ยืดหยุ่นอย่างเป็นระบบเพื่อรองรับความต้องการของผู้เรียนทุกประเภทและทุกช่วงวัยอย่างทั่วถึงโดยนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้เป็นกลไกสำคัญในการบริหารจัดการและจัดการเรียนรู้มีการ

พัฒนาแพลตฟอร์มการเรียนรู้ดิจิทัลที่มีความปลอดภัย ควบคู่กับการพัฒนาศักยภาพครูและบุคลากรเพื่อให้สามารถจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อและนวัตกรรมที่ทันสมัยได้อย่างมีประสิทธิภาพมีการจัดทำคลังสื่อดิจิทัลและพัฒนาระบบฐานข้อมูลรายบุคคลในการติดตามผู้เรียนส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานและการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อพัฒนาผู้เรียนรายบุคคลรวมถึงพัฒนาทักษะครูในการใช้เทคโนโลยีและปัญญาประดิษฐ์ในการผลิตสื่อการเรียนรู้สถานศึกษาอาชีวศึกษามีการพัฒนาระบบการเรียนรู้ร่วมกับสถานประกอบการและแพลตฟอร์มออนไลน์โดยภาพรวม ผู้เรียนสามารถเข้าถึงการศึกษาได้หลากหลายรูปแบบและเรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลาอย่างมีประสิทธิภาพ

๓) การบูรณาการการสอบเทียบ เทียบโอน และระบบหน่วยกิตสะสม (Credit Bank) เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียนตามศักยภาพ

หน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษาในเขตตรวจราชการที่ ๑๑ ได้บูรณาการระบบการสอบเทียบ เทียโอน และหน่วยกิตสะสมอย่างเป็นระบบเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตามศักยภาพของผู้เรียนอย่างยืดหยุ่นและต่อเนื่องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสะสมความรู้ ทักษะ และประสบการณ์จากการศึกษาและการทำงานสามารถนำมาเทียบโอนเป็นหน่วยกิตได้ตามมาตรฐานที่กำหนดมีการขับเคลื่อนนโยบายร่วมกับภาคีเครือข่ายทั้งระดับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษาพร้อมทั้งพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้ยืดหยุ่นและรองรับระบบหน่วยกิตสะสมควบคู่กับการพัฒนาครูและบุคลากรให้มีสมรรถนะในการบริหารจัดการระบบ ดังกล่าวส่งผลให้ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนและพัฒนาทักษะตามความสนใจได้อย่างหลากหลายรวมถึงมีการรับรองและเทียบโอนผลการเรียนจากประสบการณ์การทำงานโดยภาพรวม การดำเนินงานประสบผลสำเร็จสูง ผู้เรียนสามารถเข้าถึงการศึกษาและพัฒนาตนเองได้อย่างต่อเนื่อง

ด้านที่ ๔ ด้านการส่งเสริมวิชาชีพและสวัสดิการครู และบุคลากรทางการศึกษา

<u>จุดเน้นที่ ๑</u> ส่งเสริมการเลื่อนวิทยฐานะของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

การส่งเสริมและพัฒนาการดำเนินการประเมินวิทยฐานะ โดยใช้ระบบการประเมินตำแหน่งและวิทยฐานะของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่หลากหลาย

หน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษาในเขตตรวจราชการที่ ๑๑ ได้ส่งเสริมและพัฒนาการประเมินตำแหน่งและวิทยฐานะของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาอย่างเป็นระบบโดยนำระบบดิจิทัล (DPA) มาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ความโปร่งใส และลดภาระงานด้านเอกสารมีการพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ ว PA และจัดตั้งกลไกสนับสนุนการดำเนินงานอย่างครบถ้วนดำเนินการติดตามกำกับ และปรับปรุงข้อมูลบุคลากรในระบบอย่างต่อเนื่องส่งผลให้การยื่นคำขอมีและเลื่อนวิทยฐานะมีความถูกต้องและมีประสิทธิภาพมากขึ้นมีการพัฒนาครูผ่านการอบรม การนิเทศ และการสนับสนุนผลงานเชิงประจักษ์โดยเน้นผลลัพธ์การพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญตามหลักเกณฑ์ของ ก.ค.ศ.พร้อมทั้งส่งเสริมความก้าวหน้าในวิชาชีพและยกย่องเชิดชูเกียรติครูนอกจากนี้ ยังมีการสนับสนุนการแก้ไขปัญหาหนี้สินและส่งเสริมวินัยทางการเงินแก่บุคลากรโดยภาพรวม การดำเนินงานมีประสิทธิภาพ ครูมีความพร้อมและผ่านการประเมินในระดับสูงอย่างต่อเนื่อง

<u>จุดเน้นที่ ๒</u> แก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษา ควบคู่กับการพัฒนาทักษะและการสร้างวินัยด้านการเงินและการออม

การเร่งรัดดำเนินการแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษา ควบคู่กับการให้ความรู้ด้านการวางแผนและการสร้างวินัยด้านการเงินและการออม

หน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษาในเขตตรวจราชการที่ ๑๑ ได้เร่งรัดดำเนินการแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษาอย่างเป็นระบบควบคู่กับการส่งเสริมความรู้ด้านการวางแผนการเงินและการสร้างวินัยด้านการออมโดยขับเคลื่อนผ่านกลไกความร่วมมือ เช่น สถานีแก้หนี้ครู และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีการจำแนกกลุ่มผู้มีปัญหาหนี้สินตามระดับความรุนแรงเพื่อให้ความช่วยเหลืออย่างเหมาะสมดำเนินการปรับโครงสร้างหนี้ การรวมหนี้ และกำหนดแนวทางการชำระหนี้อย่างเป็นธรรมโดยคำนึงถึงความสามารถในการดำรงชีพของผู้กู้เป็นสำคัญมีการจัดอบรมให้ความรู้ด้านการเงินผ่านระบบ e-Learning อย่างต่อเนื่องพร้อมพัฒนาศักยภาพคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องให้สามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพส่งผลให้ครูและบุคลากรมีภาระหนี้สินลดลงและมีความมั่นคงทางการเงินมากขึ้นโดยภาพรวมช่วยเสริมสร้างขวัญกำลังใจและสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างยั่งยืน

<u>จุดเน้นที่ ๓</u> ส่งเสริมสวัสดิการที่พักอาศัยของครู

การส่งเสริมสวัสดิการที่พักอาศัย เช่น การจัดที่พัก ปรับปรุง ซ่อมแซมบ้านพักครู ฯลฯ เพื่อสร้างปลอดภัยและขวัญกำลังใจให้กับครูและบุคลากรทางการศึกษา

หน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษาในเขตตรวจราชการที่ ๑๑ ได้ส่งเสริมสวัสดิการด้านที่พักอาศัยแก่ครูและบุคลากรทางการศึกษาอย่างเป็นระบบโดยมุ่งยกระดับคุณภาพชีวิตสร้างความปลอดภัย และเสริมสร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานมีการดำเนินการทั้งการก่อสร้างที่พักใหม่และการปรับปรุงซ่อมแซมบ้านพักเดิมให้มีความเหมาะสมพร้อมสำรวจข้อมูลความต้องการและสภาพบ้านพักเพื่อวางแผนพัฒนาอย่างรอบด้านมีการจัดสรรงบประมาณอย่างเป็นระบบเพื่อแก้ไขปัญหาที่พักที่ชำรุดทรุดโทรมโดยคำนึงถึงความมั่นคง แข็งแรง และความปลอดภัยในการอยู่อาศัยเป็นสำคัญมีการบูรณาการการเรียนการสอนกับการพัฒนาที่พัก เช่น การให้นักเรียนสายช่างมีส่วนร่วมซ่อมแซมรวมถึงการสนับสนุนค่าเช่าบ้านสำหรับบุคลากรที่ไม่มีที่พักของทางราชการส่งผลให้ครูและบุคลากรมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นและลดภาระค่าใช้จ่ายโดยภาพรวม การดำเนินงานช่วยเสริมสร้างขวัญกำลังใจและสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างยั่งยืน

<u>จุดเน้นที่ ๔</u> ลดภาระงานที่ไม่เกี่ยวข้องกับการสอนของครูผู้สอน

การลดภาระงานที่ไม่เกี่ยวข้องกับการสอนของครูผู้สอน โดยปรับ ลด เลิก ควบ และบูรณาการโครงการกิจกรรมเท่าที่จำเป็น และให้มีการกำกับติดตามจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดการปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม

หน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษาในเขตตรวจราชการที่ ๑๑ ได้ดำเนินการลดภาระงานที่ไม่เกี่ยวข้องกับการสอนของครูอย่างเป็นระบบภายใต้นโยบาย “ปรับ ลด เลิก ควบ และบูรณาการ” โครงการและกิจกรรมที่ไม่จำเป็นเพื่อให้ครูสามารถมุ่งเน้นการจัดการเรียนการสอนได้อย่างเต็มศักยภาพมีการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารจัดการ เช่น ระบบสารบรรณและฐานข้อมูลออนไลน์ช่วยลด

ขั้นตอนงานเอกสารและความซ้ำซ้อนในการดำเนินงานมีการพัฒนารูปแบบการให้บริการแบบเบ็ดเสร็จทั้งในรูปแบบ onsite และ online เพื่อลดภาระการติดต่อประสานงานของครูและบุคลากรพร้อมทั้งบูรณาการและปรับลดจำนวนโครงการและกิจกรรมที่ซ้ำซ้อนส่งผลให้ครูลดภาระงานด้านเอกสารและมีเวลาในการสอนมากขึ้นโดยภาพรวม การดำเนินงานมีความก้าวหน้าอย่างเป็นรูปธรรม และควรพัฒนาต่อยอดอย่างต่อเนื่องเพื่อความยั่งยืน

<u>จุดเน้นที่ ๕</u> พัฒนาสมรรถนะทางด้านเทคโนโลยีดิจิทัล สำหรับครูและบุคลากรทางการศึกษา

การเร่งรัดการพัฒนาสมรรถนะทางด้านเทคโนโลยีดิจิทัล เช่น เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (AI) สำหรับครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกระดับ ทุกประเภท เพื่อช่วยในการจัดการเรียนรู้และการบริหารจัดการการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพ

หน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษาในเขตตรวจราชการที่ ๑๑ ได้เร่งรัดพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีดิจิทัลและปัญญาประดิษฐ์อย่างเป็นระบบโดยดำเนินการผ่านการอบรมเชิงปฏิบัติการการเรียนรู้ออนไลน์ และการนิเทศติดตามอย่างต่อเนื่องมีการบูรณาการความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายเพื่อยกระดับศักยภาพครูและบุคลากรส่งเสริมการนำเทคโนโลยี AI มาใช้ในการจัดการเรียนรู้ การวิเคราะห์ข้อมูลผู้เรียน และการสร้างสื่อการสอนรวมถึงการประยุกต์ใช้ในการวัดและประเมินผลเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้มีการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารจัดการเพื่อลดภาระงานด้านเอกสารส่งผลให้ครูมีความรู้และทักษะด้านเทคโนโลยีเพิ่มขึ้นอย่างชัดเจนสามารถจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายและตอบสนองความแตกต่างระหว่างผู้เรียนได้ดียิ่งขึ้นผู้เรียนได้รับการพัฒนาทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑ อย่างเหมาะสมโดยภาพรวมการดำเนินงานช่วยยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างต่อเนื่อง

****

ภาคผนวก

รายงานผล การลงพื้นที่ตรวจราชการ

ของผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ รอบที่ 1 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569



เขตตรวจราชการที่ 11

วันที่ 24 - 26 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2569 ณ จังหวัดสกลนคร จังหวัดมุกดาหาร และ จังหวัดนครพนม

ในรูปแบบ ONSITE และ ONLINE ครอบคลุมหน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษาทุกสังกัดในพื้นที่รับผิดชอบ

จังหวัดนครพนม (24 กุมภาพันธ์ 2569)

ภาคเช้า วิทยาลัยเทคนิคนครพนม

ชี้แจงนโยบายการตรวจราชการฯ 4 นโยบาย 11 จุดเน้น

Onsite

1. ศธจ.นครพนม
2. สพม.นครพนม
3. สพป.นครพนม 1 - 2
4. สกร.จังหวัดนครพนม
5. ศกศ.นครพนม
6. สอจ.มุกดาหาร
7. ประธาน ปส.กช.มุกดาหาร

Online

1. ศธจ.สกลนคร
2. ศธจ.นครพนม
3. หน่วยงานทางการศึกษาในพื้นที่รับผิดชอบ ศธจ. สกลนคร และ ศธจ. มุกดาหาร

ภาคบ่าย วิทยาลัยเทคโนโลยีธาตุพนม

Onsite

1. ศธจ.นครพนม
2. ผู้บริหาร สอจ.นครพนม
3. ผู้บริหาร และคณะครู วิทยาลัยเทคโนโลยีธาตุพนม



จังหวัดมุกดาหาร (25 กุมภาพันธ์ 2569)

ภาคเช้า โรงเรียนดอนตาลวิทยา



Onsite

1. ศธจ. และ รอง ศธจ.มุกดาหาร และผู้ที่เกี่ยวข้องของศธจ.มุกดาหาร
2. ผอ.และรอง ผอ.สพม.มุกดาหาร
3. ผอ.และรอง ผอ.โรงเรียนดอนตาลวิทยา และคณะครู



จังหวัดสกลนคร (26 กุมภาพันธ์ 2569)

ภาคเช้า โรงเรียนพรรณาวุฒาจารย์

Onsite

1. ศธจ. และ รอง ศธจ.สกลนคร และผู้ที่เกี่ยวข้องของศธจ.สกลนคร
2. ผอ.และรอง ผอ.สพม.สกลนคร
3. ผอ.และรอง ผอ.โรงเรียนพรรณาวุฒาจารย์และคณะครู



ภาคบ่าย ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอพรรณานิคม

Onsite

1. ศธจ. และ รอง ศธจ.สกลนคร และผู้ที่เกี่ยวข้องของศธจ.สกลนคร
2. ผอ.และรอง ผอ.สกร.สกลนคร
3. ผอ.และรอง ผอ.สกร.อำเภอพรรณานิคม และคณะครู

Online

ผอ.และรอง ผอ.สกร.ระดับอำเภอ และคณะครู ในสังกัด สกร.สกลนคร

สรุปหน่วยงานทางการศึกษาและหน่วยรับตรวจร่วมการลงพื้นที่ตรวจราชการฯ รอบที่ 1 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 ประกอบด้วย

หน่วยงานทางการศึกษา

- สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด (ศธจ.) สกลนคร นครพนม มุกดาหาร
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา (สพป.) สกลนคร นครพนม มุกดาหาร
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา (สพม.) สกลนคร นครพนม มุกดาหาร
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) สกลนคร นครพนม มุกดาหาร
- สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) สกลนคร นครพนม มุกดาหาร
- กรมส่งเสริมการเรียนรู้ (สกร.) สกลนคร นครพนม มุกดาหาร และสถานศึกษาในสังกัด
- ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด สกลนคร นครพนม มุกดาหาร

หน่วยรับตรวจ

- วิทยาลัยเทคโนโลยีธาตุพนม
- โรงเรียนดอนตาลวิทยา
- โรงเรียนพรรณาวุฒาจารย์
- ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอพรรณานิคม

สำนักงานศึกษาธิการภาค สิบเอ็ด www https://reo11.go.th 0 4271 8898
สำนักงานศึกษาธิการภาค 11 ตั้งอยู่ ถนนใสสว่าง ตำบลธาตุเชิงชุม อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร รหัสไปรษณีย์ 47000
กลุ่มตรวจราชการฯ ศธภ. 11

ภาพกิจกรรมการลงพื้นที่ตรวจราชการ
และติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 (รอบที่ 1)
ของผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ เขตตรวจราชการที่ 11
วันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2569 เวลา 09.00 - 12.00 น.
ณ วิทยาลัยเทคนิคนครพนม อำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม













ภาพกิจกรรมการลงพื้นที่ตรวจราชการ
และติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 (รอบที่ 1)
ของผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ เขตตรวจราชการที่ 11
วันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2569 เวลา 13.00 - 16.30 น.
ณ วิทยาลัยเทคโนโลยีธาตุพนม อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม













ภาพกิจกรรมการลงพื้นที่ตรวจราชการ
และติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 (รอบที่ 1)
ของผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ เขตตรวจราชการที่ 11
วันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2569 เวลา 09.00 - 12.00 น.
ณ โรงเรียนดอนตาลวิทยา อำเภอดอนตาล จังหวัดมุกดาหาร













ภาพกิจกรรมการลงพื้นที่ตรวจราชการ
และติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 (รอบที่ 1)
ของผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ เขตตรวจราชการที่ 11
วันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2569 เวลา 09.00 - 12.00 น.
ณ โรงเรียนพรรณาวุฒาจารย์ อำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร













ภาพกิจกรรมการลงพื้นที่ตรวจราชการ
และติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 (รอบที่ 1)
ของผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ เขตตรวจราชการที่ 11
วันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2569 เวลา 13.00 -16.30 น.
ณ ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอพรรณานิคม อำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร













กำหนดการ

การตรวจราชการตามนโยบายการตรวจราชการและติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ รอบที่ ๑
ของผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ เขตตรวจราชการที่ ๑๑
ในระหว่างวันที่ ๒๔ - ๒๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๙ ณ จังหวัดสกลนคร จังหวัดนครพนม และจังหวัดมุกดาหาร

วันที่ - เวลา	กิจกรรม	หมายเหตุ
วันอังคารที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๙ ณ จังหวัดนครพนม		
เวลา ๐๘.๓๐ – ๐๙.๐๐ น.	- เดินทางออกจากที่พักไปยังวิทยาลัยเทคนิคนครพนม	
เวลา ๐๙.๐๐ – ๑๒.๐๐ น.	- การประชุมชี้แจงนโยบายการตรวจราชการและติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ของผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ เขตตรวจราชการที่ ๑๑ ณ วิทยาลัยเทคนิคนครพนม **ผู้เข้าร่วม Onsite** **๑. ท่านผตร.ศธ.** **๒. รอง ศธภ.๑๑ และกลุ่มตรวจภาค ๑๑** **๓. ศธจ. และรอง ศธจ.นครพนม และผู้ที่เกี่ยวข้องของ ศธจ.นครพนม** **๔. หัวหน้าและรองหัวหน้าหน่วยงานการศึกษาใน จ.นครพนม** **ผู้เข้าร่วม Online** **๑. ศธจ. และรอง ศธจ.มุกดาหาร และผู้ที่เกี่ยวข้องของ ศธจ. มุกดาหาร** **๒. ศธจ. และรอง ศธจ.สกลนคร และผู้ที่เกี่ยวข้องของ ศธจ. สกลนคร** **๓. หัวหน้าและรองหน่วยงานการศึกษาใน จ.มุกดาหาร และ จ. สกลนคร**	หัวหน้าหน่วยงานการศึกษา ได้แก่ - ผอ. และรอง ผอ.สพป. - ผอ. และรอง ผอ.สพม. - ผอ. และรอง ผอ.สกร. จังหวัด - ผอ. และรอง ผอ.สนง. อาชีวศึกษา - ผอ. และรอง ผอ.ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด - ประธาน ปส.กช.
เวลา ๑๒.๐๐ – ๑๓.๐๐ น.	- พักรับประทานอาหารกลางวัน	
เวลา ๑๓.๐๐ – ๑๔.๐๐ น.	- เดินทางไปวิทยาลัยเทคโนโลยีธาตุพนม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม	
เวลา ๑๔.๐๐ – ๑๗.๐๐ น.	- ลงพื้นที่ตรวจราชการ ณ วิทยาลัยเทคโนโลยีธาตุพนม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม **ผู้เข้าร่วม Onsite** **๑. ท่านผตร.ศธ.** **๒. รอง ศธภ.๑๑ และกลุ่มตรวจภาค ๑๑** **๓. ศธจ. และรอง ศธจ.นครพนม และผู้ที่เกี่ยวข้องของ ศธจ.นครพนม** **๔. ผอ.และรอง ผอ.สำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดนครพนม** **๕. ผอ.และรอง ผอ.วิทยาลัยเทคโนโลยีธาตุพนม และคณะครู** **ผู้เข้าร่วม Online** **๑. ผอ.และรอง ผอ.วิทยาลัยในสังกัด สอศ. ของ จ.นครพนม**	
เวลา ๑๗.๐๐ น.	- เดินทางกลับที่พักจังหวัดมุกดาหาร	

วันที่ - เวลา	กิจกรรม	หมายเหตุ
วันพุธที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๙ ณ จังหวัดมุกดาหาร		
เวลา ๐๘.๓๐ – ๐๙.๐๐ น.	- เดินทางออกจากที่พักไปยังโรงเรียนดอนตาลวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร	
เวลา ๐๙.๐๐ – ๑๒.๐๐ น.	- ลงพื้นที่ตรวจราชการ ณ โรงเรียนดอนตาลวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร ผู้เข้าร่วม Onsite **๑. ท่านผตร.ศธ.** **๒. รอง ศธภ.๑๑ และกลุ่มตรวจภาค ๑๑** **๓. ศธจ. และรอง ศธจ.มุกดาหาร และผู้ที่เกี่ยวข้องของ ศธจ. มุกดาหาร** **๔. ผอ.และรอง ผอ.สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามุกดาหาร** **๔. ผอ.และรอง ผอ.โรงเรียนดอนตาลวิทยา และคณะครู** ผู้เข้าร่วม Online **๑. ผอ.และรอง ผอ.โรงเรียน และคณะครู ในสังกัด สพม.มุกดาหาร**	
เวลา ๑๒.๐๐ – ๑๓.๐๐ น.	- พักรับประทานอาหารกลางวัน	
เวลา ๑๓.๐๐ – ๑๖.๓๐ น.	- ประชุม กศจ.มุกดาหาร ณ อาคารรวมใจ ชั้น ๒ กองการศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม จังหวัดมุกดาหาร ผู้เข้าร่วม Onsite **๑. ท่านผตร.ศธ.**	
เวลา ๑๖.๓๐ น.	- เดินทางกลับที่พักจังหวัดสกลนคร	
วันพฤหัสบดีที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๙ ณ จังหวัดสกลนคร		
เวลา ๐๘.๓๐ – ๐๙.๐๐ น.	- เดินทางออกจากที่พักไปยังโรงเรียนพรรณาวุฒาจารย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร อำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร	
เวลา ๐๙.๐๐ – ๑๒.๐๐ น.	- ลงพื้นที่ตรวจราชการ ณ โรงเรียนพรรณาวุฒาจารย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร อำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร ผู้เข้าร่วม Onsite **๑. ท่านผตร.ศธ.** **๒. รอง ศธภ.๑๑ และกลุ่มตรวจภาค ๑๑** **๓. ศธจ. และรอง ศธจ.สกลนคร และผู้ที่เกี่ยวข้องของ ศธจ.สกลนคร** **๔. ผอ.และรอง ผอ.สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร และผู้ที่เกี่ยวข้อง** **๕. ผอ.และรอง ผอ.โรงเรียนพรรณาวุฒาจารย์ และคณะครู** ผู้เข้าร่วม Online **๑. ผอ.และรอง ผอ.โรงเรียน และคณะครู ในสังกัด สพม.สกลนคร**	
เวลา ๑๒.๐๐ – ๑๓.๐๐ น.	- พักรับประทานอาหารกลางวัน	

วันที่ - เวลา	กิจกรรม	หมายเหตุ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๙ ณ จังหวัดสกลนคร		
เวลา ๑๓.๐๐ – ๑๔.๐๐ น.	- เดินทางไปศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอพรรณานิคม สังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้ จังหวัดสกลนคร	
เวลา ๑๔.๐๐ – ๑๗.๐๐ น.	- ลงพื้นที่ตรวจราชการ ณ ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอพรรณานิคม สังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้ จังหวัดสกลนคร **ผู้เข้าร่วม Onsite** **๑. ท่านผตร.ศธ.** **๒. รอง ศธภ.๑๑ และกลุ่มตรวจภาค ๑๑** **๓. ศธจ. และรอง ศธจ.สกลนคร และผู้ที่เกี่ยวข้องของ ศธจ.สกลนคร** **๔. ผอ.และรอง ผอ.สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดและผู้ที่เกี่ยวข้อง** **๕. ผอ.และรอง ผอ.ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอพรรณานิคม และคณะครู** **ผู้เข้าร่วม Online** **๑. ผอ.และรอง ผอ.ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ และคณะครูในสังกัด สกร.สกลนคร**	
เวลา ๑๗.๐๐ น.	- เดินทางกลับที่พักจังหวัดสกลนคร	

หมายเหตุ ๑. กำหนดการนี้อาจเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม

<u>คณะผู้ตรวจราชการ</u>

๑. ดร.นิยม ไผโสภา ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ

๒. นางสาวณัฐวรรณ์ ฉัตรแสงศุภวงศ์ นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ ปฏิบัติหน้าที่ผู้ช่วยผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ โทร. ๐๖๕ ๕๒๗ ๗๓๙๖

<u>คณะสนับสนุนการตรวจราชการ</u> สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๑

๑. ดร.นิรุตต์ บุตรแสนลี รองศึกษาธิการภาค สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๐ ปฏิบัติหน้าที่ รองศึกษาธิการภาค สำนักงานศึกษาธิการ ภาค ๑๑ โทร. ๐๙๓ ๑๙๖ ๖๕๘๘

๒. นางปราณี สาไพรวัน ผู้อำนวยการตรวจราชการและติดตามประเมินผล โทร.๐๘๓ ๓๓๗ ๙๙๕๕

๓. นางสาวนิโลบล คำมุงคุณ พนักงานจัดกิจกรรมการศึกษา โทร. ๐๖๑ ๐๕๑ ๘๗๐๗

๔. นายยศกร กางทอง พนักงานจ้างปฏิบัติงานกิจกรรมการศึกษา โทร. ๐๙๓ ๓๖๕ ๖๖๑๘



ผู้รายงานผลการตรวจราชการ และติดตามประเมินผลการจัดการศึกษา ของผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ รอบที่ 1 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569



นางปราณี สาไพรวัน
ผู้อำนวยการกลุ่มตรวจราชการและติดตามประเมินผล



นางสาวนิโลบล คำมุงคุณ
พนักงานจัดกรรมการศึกษา



นายยศกร กางทอง
พนักงานจ้างปฏิบัติงานกิจกรรมการศึกษา

“เรียนดี มีคุณธรรม”

สำนักงานศึกษาธิการภาค 11

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ